

**ПОЛ ДОХЪРТИ
СЕНКИ В ОКСФОРД
ЗАГАДКАТА, РАЗКАЗАНА ОТ
РИЦАРЯ НА ПОКЛОННИЦИТЕ
ПО ПЪТЯ ОТ ЛОНДОН КЪМ
КЕНТЪРБЪРИ**

Част 1 от „Кентърбърийски загадки“

Превод от английски: Мариана Димитрова, 2001

chitanka.info

На малкия ми син Марк и живота му въображение

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

Около средата на XIV век Оксфордският университет е изглеждал в основни линии като днес. Колежите, както и факултетите по различни дисциплини, съществували. Имало централизирана университетска администрация и, както и днес, проктори отговаряли за дисциплината на студентите.

Още нещо: в средновековната демонология понятието „стригой“ се използва или за така наречените „неживи“, или за могъщи, зли духове, които обладават някоя жива душа.

П. К. Дохърти

ПРОЛОГ

Топлите априлски порои не бяха успели да отмият мръсотията от уличната настилка и калта от канавките на Съдърк. Въпреки това силният дъжд беше радост за собствениците на овошки, цветни и билкови градини и ливади. Пороят беше допринесъл и за спокойствието на пътниците, защото принуди нощните бандити да се отдадат на самохвалство в схлупените кръчми, които се издигаха в началото на всяка уличка в Съдърк. Черните плъхове с дълги опашки знаеха, че дъждът е размекнал купчините смет, струпани в канавките, и усърдно ровеха за храна с блеснали червени очи. Котка, която ловуваше, скрита в сенките на алеята, изведнъж спря с вдигната лапа пред калдъръмения двор на хана „При мантията“, който се намираше срещу къщата на абата на Хайд. Котката огледа пустия двор пред конюшната и забеляза, че всички врати бяха заключени и залостени, което не ѝ даваше възможност да чуе как мишките тихо шумолят из сламата или лакомо пълнят малките си стомахчета от сандъците с трици, овес и други храни. Затова тя погледна с кехлибарените си очи към светлината и се вслуша в шумния говор и смях, които се лееха през стъклата на големия прозорец на фасадата на кръчмата. Над котката емблемата на „При мантията“ скърцаше и стенеше под лекия априлски бриз. Някъде изцвили кон, сънлив коняр отвори малката врата на хамбара, за да се увери, че всичко е наред, и котката се промъкна натам.

В просторната зала на „При мантията“, Ханджията Хари седеше начело на голямата, дълга маса и изучаваше своите клиенти и спътници-поклонници. Ръцете го сърбяха при мисълта за печалбата, която щеше да прибере довечера и при завръщането им от Кентърбъри. Хари надигна голямата си халба ейл и пяната забълбука край устата и носа му, докато големите му, изпъкнали очи отново заразглеждаха компанията. Рано сутринта на другия ден, преди дори петлите да пропеят, те щяха да започнат дългото си пътешествие по пътя към Рочестър, за да се помолят пред светите мощи на Томас Бекет в

Кентърбъри. „Да му се не види — помисли си Хари, — каква разнородна група сме.“ От лявата му страна седеше Рицарят. Стоманеносива коса се спускаше до раменете около лицето със сурови черти. Тъмните му очи с тежки клепачи се притвориха, докато разкопчаваше колана си, след като беше хапнал от поднесеното ястие — яребица, пълпърък и дъждосвирец, печени на шиш, докато месото стане бяло и сочно. Рицарят говореше малко, ядеше и пиеше умерено. Същото се отнасяше и за сина му, който седеше до него — рус, къдрокос Оръженосец с лице и маниери, изящни като на момиче. Той говореше дори по-малко от баща си, но слушаше внимателно всяка дума на Рицаря и от време на време се протягаше да поднесе и нареже месото на баща си. „Не само прилежен оръженосец и син — помисли си Ханджията Хари, — но и човек, който отлично познава добрите обноси при хранене.“

Другият придружител на Рицаря, ниско остриганият, загорял от слънцето Йомен^[1] със зеления жакет, слушаше търпеливо търговеца от лявата си страна — едър самохвалко с гордо лице и клиновидна брадичка под голяма боброва шапка, която отказваше да свали, дори когато се хранеше.

От другата страна на масата, отдясно на Хари, Правникът с проникателния поглед описваше на заможния Франклин^[2] някакво ястие, което ял в гостилницата при Кралския съд.

Белобрадият Франклин, любител на хубавата храна, слушаше внимателно и облизваше устни при описанието на печените меса, тлъстия фазан и пикантните сосове за риба. Хари се усмихна скрито. Радваше се, че не седи до рошавия Готвач, който се хвалеше, че може да приготви най-вкусния желиран крем на света. Когато Готвачът прехвърляше крак, за да седне на пейката, Хари беше забелязал отворената рана на голия му глезен.

— Не бих ял от неговия желиран крем — тихичко прошепна Хари на стария си приятел, Моряка.

Ханджията хвърляше по някой поглед и на Църковния пристав с червендалесто лице, черни рошави вежди и проскубана брада. Лицето му беше обсипано с бели и червени пъпки, а носът му пламтеше като адски въглен. От пристигането си в „При мантията“ той беше погълнал толкова пиене, колкото всички останали поклонници заедно. Но Църковният пристав не го беше грижа. Беше увенчал главата си с

венец, подобно на бог Бакхус. Все пак човек не трябваше да го изпуска от поглед. Хари на два пъти го беше забелязал да се опитва да отмъкне копринената кесия, която висеше от колана на Франклина.

Останалите поклонници бяха също толкова разнородни. Продавачът на индулгенции с дългнесто лице, чиито дисаги бяха пълни с боклуци, които продаваше като реликви, приличаше на същинско плашило с дългата си жълта коса, която падаше като ленени нишки по раменете му. До Продавача на индулгенции седеше Икономът. По скулите му постоянно избиваха червени петна — признак на гневливост. Беше слаб като жезъла — символ на дължността му, — който носеше. Следваше Мелничарят — с телосложение на стенобойна машина, той беше плешив като яйце, макар че брадата му беше червена и дълга като език на пламък. Хари още веднъж погледна към Мелничаря и затвори очи. Надяваше се, че гръмогласният негодник няма да вземе гайдата си и да засвири отново. Това със сигурност щеше да скандализира майка Еглантин, Игуменката, която говореше носово френски, докато си играеше с любовния амулет около шията си или хранеше с хапки, напоени в мляко, малкото кученце, което носеше навсякъде.

— Много се умълчахте, мастър^[3] Хари.

Ханджията погледна към Монаха и Кармелита. Голите им глави бяха кафяви като орехи, лицата им сияеха от охолен живот. Хари не би се доверил на нито един от тях и за най-малкото нещо.

— Бях се замислил — отвърна Ханджията.

— За какво? — настоя Алис, пълната и румена Батска невеста. — Хайде, сър, за какво си мислехте?

Тя се обърна и похотливо намигна на голобрадия Манастирски капелан.

— Мислех си колко сте хубава — засмя се Хари. Батската невеста плесна с ръце и лицето ѝ грейна в усмивка, която разкри липсата на много зъби.

— Танцувала съм с петима съпрузи, готова съм да опитам и с шести! — Тя премести задника си, широк като щит, по-наблизо и кокетно нагласи бродирания шал върху раменете си.

Хари сведе поглед към масата.

— Мислех, че се съгласихме всеки от нас да разкаже по две истории. Едната е за през деня, но какво ще си разказваме нощем?

— Аз ще те занимавам достатъчно добре. — Батската невяста се усмихна превзето сред смеха и подвикванията на околните.

— Не! Не! — Хари удари по масата и откачи малка кесия с монети от колана си.

— Това тук е чисто сребро и ако някой отрече, ще му счупя главата с тоягата си! Когато утре тръгнем към кладенеца на свети Томас, нека си разказваме весели приказки за поука или забавление. Но нощем — той снижи глас и огледа смълчаната компания — нека бъде различно. Нека си разказваме загадъчни истории, които смразяват кръвта, спират сърцето и изправят косите. — Той се усмихна лукаво на Мелничаря. — Или ако предпочитате, брадите. Победителят, който разкаже най-хубавата история, ще получи тази кесия.

Събраните поклонници тихо замърмориха, завладени от промяната в настроението на домакина си.

— Да! Да! — гласът на Продавача на индулгенции наруши тишината. — Нека си разказваме истории за убийства и смърт и нека не бъдат измислени, а да извират от сърцето и от кръвта на всеки от нас!

Останалите поклонници, натъпкани с топла храна и силно вино, се съгласиха на драго сърце, жадуващи да чуят някоя загадъчна история, както си седят добре нахранени, пред пращящия огън на някоя странноприемница по пътя към Кентърбъри.

— И така — попита Хари, ставайки на крака, — кой ще започне?

Той погледна вляво, където по време на разговора, Рицарят не беше помръднал, вперил поглед изпод тежките си клепащи в тъмнината. Хари се надяваше именно на него да разкаже първата история сутринта, когато тръгнаха по пътя от Съдърк и етикетът диктуваше, че той пръв трябва да разкаже и вечерната.

— Сър Рицарю! — извика Ханджията. — Съгласен ли си?

Рицарят вдигна глава и поглади стоманеносивата си брада. Отърси трохите от жакета си, върху който все още имаше следи от ризницата, която беше носил, и погледна към своя синеок син.

— Съгласен съм — отвърна той тихо. — Ще разказвам първи.

Хари го покани да седне на своя стол, начело на масата.

— Тогава, сър, заради любезното ти съгласие, заеми моето място, а аз ще ти поднеса най-хубавата и голяма чаша в тази кръчма, пълна с най-ароматния кларет^[4] от Бордо.

Рицарят се подчини и безшумно като котка отиде и се настани удобно на големия стол с висока облегалка.

— Ще ви разкажа — започна той — една история за ужас и мистерии. Гласът му се извиси. — За по-страшно зло от онова, което броди през деня. За древно зло, родено от самия Сатана, чиито корени са във времето на войната, през която владетелят на звездите Сатурн изпратил своя син Марс, облечен в червена ризница, да препуска по зелените поля на Англия. Време на ужас, когато дори самият Плутон, господарят на подземното царство, бледнеел пред ужаса, който вилнеел сред човечеството. — Рицарят се облегна назад. — Моята история започва преди стотици години, точно след като великият Завоевател^[5] дошъл тук.

Затова внимавайте, докато ви описвам ужаса, пръкнал се от самия Ад. И той започна своя разказ.

[1] Свободен селянин земеделец, задължен да съпровожда своя феодал по време на Война. ↑

[2] Заможен земевладелец, притежаващ наследствени имения — (Б. пр.) ↑

[3] Средновековно обръщение към мъж от по-високо потекло, впоследствие обръщение към всеки мъж, преминало в по-късния си вариант „мистър“ — (Б. пр.) ↑

[4] Старинно наименование на вината, произвеждани около Бордо — (Б. пр.) ↑

[5] През 1066 г. норманите, водени от Уилям Завоевателя, побеждават саксонците при Хейстингс и завладяват Британия. — (Б. пр.) ↑

РАЗКАЗЪТ НА РИЦАРЯ

I ЧАСТ

Гарваните с хищните си клюнове се бяха натъпкали с човешко месо и черната им перушина се беше изпъстрила с алени петна, докато кръжаха и се спускаха над мрачното бойно поле. Обичайното място за почивка на гарваните — голямата кула край реката, сега беше обгърната от пламъци, които с яростен рев се издигаха към навъсеното небе. Около горящата крепост, мъртвите лежаха нагъсто като избуяли плевели. Огромните обсадни кули, които бяха доближени до стените на кулата, също горяха и дебелите им греди почерняваха и гореща пепел се сипеше по земята. Трупове, които лежаха наблизо, се превръщаха в кипяща мазнина и изпълваха въздуха с вонята на горяща плът. В близката гора стара, сбръчкана бабичка се облегна на едно дърво. Тънките ѝ крака трепереха от ужас, редки кичури коса падаха върху лицето ѝ, докато се взираше в големия черен облак дим над дърветата.

— Горят прокълнатите! — изкряска тя. — Пращат демоните обратно при господаря им!

Птиците по дърветата близо до просеката чуха дрезгавия ѝ глас и притихнаха по клоните, сякаш усещаха какво става. На мили наоколо селяните също се криеха, ужасени от този ден на гнева, от кървавия миг на разплатата. Те се стаиха в бедните си колиби, но изпод завивките от овча кожа виждаха как безформената папрат почервява, как дори вековните дъбове, които се издигаха наред изораните им ниви, сякаш се превиваха и гърчеха под зловещия вятър, който носеше дима и вонята към тях.

Сър Хюго Мортимър, лорд на Оксфорд, коленичи гологлав, заобиколен от командирите си и запя псалма на Давид за възхвала на победата над божии врагове. Когато свърши, Мортимър се изправи. Изсеченото му войнишко лице се обърна към бойното поле и той почувства как въодушевлението му се заменя от мрачно отчаяние при мисълта за цената на победата му.

— Вдовиците ще жалеят с месеци — прошепна той, — но поне децата им са в безопасност. — Рицарят погледна към високата кула, която не се виждаше от ревящите пламъци и се обърна към оръженосеца си. — Колко души изгубихме, Стивън?

— При обсадата на кулата, милорд, поне шейсет. В самата кула — повече от двеста. — Стивън изтри кървавата пот от лицето си. — Отвън, от селяните — един Бог знае! Може би триста или четиристотин.

До сър Хюго сивобрад бенедиктински монах не сваляше поглед от фигурата с тъмна качулка, окована с вериги под разперените клони на голям дъб.

— Трябва да го изгорим, сър Хюго — промърмори монахът. — Той идва от сърцето на Ада. Нека се върне пак там!

Сър Хюго изучаваше аскетичното, свято лице на заклинателя.

— Това би било твърде лека смърт, отче. Той заслужава да умре бавно.

— Не! — противопостави се заклинателят.

Той погледна към зловещата, мълчалива фигура, окована във вериги, заобиколена от най-добрите войници на сър Хюго. Наемниците държаха заредените си арбалети, насочени към затворника, сякаш го предизвикваха да мръдне.

— Това е Сатаната — промърмори заклинателят. — Не с коси от змии, подпухнало тяло, горящи очи и уста, бълваща богохулства, а въплътен в тялото на този стригои. — Посочи с костеливия си пръст затворника. — Той е нежив. Дойде тук с преструвки, с усмихнати очи и сладки приказки, за да пие кръвта на хората и да излива омразата си върху невинните Божии чада.

Сър Хюго разсеяно слушаше заклинателя, докато гледаше безизразно към затворника. Най-после го беше заловил. Хората му атакуваха и преследваха дяволското изчадие чак до върха на зловещата кула, където му дадоха избор — да приеме норманското правосъдие или да бъде изгорен жив. Стригоят се беше борил с невероятна сила и очевидно никое оръжие не можеше да го спре, освен най-свещените реликви, донесени от заклинателя, които сега лежаха в ковчежето си в каруцата, пазени от няколко местни рицари. Останалите членове на сборището бяха изгорели в пламъците, но водачът се беше оставил доброволно да бъде окован във вериги от глава до пети, а лицето му да

бъде покрито, за да не използва силата си срещу онези, които го бяха пленили. Сега сър Хюго трябваше да реши какво да се прави. Крал Уилям беше категоричен — злият чужденец и неговото сборище трябваше да бъдат унищожени до корен, насилието в околността да бъде спряно, крепостта да се изгори, а на мястото ѝ да бъде построен манастир — в знак на благодарност за справедливото Божие възмездие. За награда Уилям Нормански беше дарил на сър Хюго околната земя с горите, полята, пасбищата и реките ѝ, с правото да ловува в тази плодородна област, разположена сред горите на север от Лондон.

Мортимър примигна, когато вятърът донесе до него лютивия дим. Изкашля се и се обърна с гръб, още неосъзнал, че заклинателят чака отговора му. Кралят искаше да знае откъде е дошъл чужденецът в Англия и Хюго се чудеше на онова, което беше научил. Очевидно дяволското изчадие беше дошло дотук от Влахия, от Балканите, преструвайки се на човек, посветил се в служба на Бога. Настанил се в кулата и я възстановил под маската на Божи слуга, отдаден на делото Христово. Отначало той и последователите му се радвали на уважение и дори на обич сред местните рицари, дребните земевладелци и селяните от близките селца. После започнал ужасът — трупове, останали без капка кръв, били намирани в отдалечените шубраци, по бреговете на потоците и дори на кралския път. Деца излизали да играят и никога не се връщали. Труповете на самотни търговци и калайджии, които бързали да изминат още някоя миля в края на деня; на обитателите на малки ферми и отдалечени къщи; били откривани с лица бели като восък, прерязани от ухо до ухо гърла и плът, пресушена до последна капка кръв. Били изпратени петиции до Камарата на Лордовете в Лондон и кралските съдии получили заповед да разследват случая. Но и те, заедно с писарите, военните свещеници и васалите, били заклани само на няколко мили от мястото където сега стоеше сър Хюго. Но кралят беше упорит — той изпрати тук собствения си син, Уилям Руфъс, и причината за престъпленията беше разкрита, а кървавата диря проследена до тази страховита кула. Владетелят се закле да отмъсти, дари сър Хюго с това просторно владение и го изпрати на унищожителна война срещу демоните в човешки тела. Абатът на Бек, Анселм, свят човек, беше посъветвал да

използват най-могъщия заклинател в Англия и свещените реликви от новото кралско абатство в Уестминстър.

Така стригоят, или неживият, беше заловен и сега очакваше наказанието си.

— Е, сър Хюго, какво смятате да правите? Мортимър погледна заклинателя.

— Ще приложат кралското правосъдие — отвърна той и стиснал шлема си под мишница, се отправи към затворника.

Пълното мълчание и неподвижност на стригои засилваха зловещото му излъчване и дори суровите брабантски^[1] наемници бяха изнервени и плахи, въпреки огромните си арбалети.

— Реши ли, сър Хюго? — Гласът на забуления затворник звучеше едновременно меко и подигравателно. — Ти си рицар, сър Хюго, даде ми дума, че няма да умра в огъня.

— Изгори го! — викаше заклинателят, който стоеше до Мортимър. — Изгори го веднага!

Един от оръженосците на Мортимър влезе запъхтян.

— Каруцата пристигна — каза той задъхано. — Ковчегът е готов.

Хюго Мортимър се усмихна мрачно. Извади мечата си и го хвана за острието като кръст.

— Дадох думата си — обяви той високо — и сега ще съобща кралската воля. Аз, Хюго Мортимър, барон и кралски съдия в графство Оксфорд, те осъждам като бунтовник, поклонник на дявола, убиец и предател, заловен с оръжие в ръка срещу своя господар и суверен. Ти ще останеш окован и ще бъдеш заровен жив в галериите под пропитата ти с кръв кула. Тя ще бъде съборена и на мястото ще бъде издигнат манастир, за да го освети и за слава на нашия милостив бог Исус Христос.

Дори брабантските наемници, които чуха тази ужасна присъда, въздъхнаха от ужас. Окованата фигура неспокойно се размърда, брънките на стоманените вериги застъргаха и задрънкаха в тишината. Заклинателят падна на колене и склочи ръцете си.

— Трябва да бъде изгорен — промърмори той. — За Бога, сър Хюго, той трябва да умре от огън.

— Той ще умре от задушаване под собствената си кула — отвърна Мортимър. — Тялото му ще остане оковано и ще бъде сложено в оловен ковчег, също обвит с вериги, който пък ще бъде

поставен в някой от тунелите отдолу — Мортимър посочи още горящата Кула, — който ще бъде зазидан. Нека умира бавно. Нека си спомня злините си и кръвта на невинните, която е пролял с последователите си!

— Сър Хюго! — обади се отново гласът — весел, дори щастлив. — Не признавам твоя крал или онзи, когото описваш като милостив Бог. Аз ще се върна!

Сър Хюго прибра мечата си в ножницата и поклати глава.

— Когато пламъците стихнат — заповяда той, — нека наказанието започне.

[1] Брабант — феодално херцогство. Възникнало след разпадането на франкската империя, по времето на Каролингите, в средата на IX век в района на Лувен и Брюксел — (Б. пр.) ↑

РАЗГОВОРЪТ НА ПОКЛОННИЦИТЕ

— Да му се не види! — изръмжа Ханджията Хари. — Това е ужасна история, сър Рицарю.

— По-скоро дяволска, отколкото човешка — коментира Свещеникът с рядката брада.

— Той е прав! — възкликна Батската невеста. — Когато бях на поклонение в Кьолн, докато минавахме през една голяма гора, ни предупредиха да се пазим от демоните, които обичат да пият кръв. Разказаха ни, че те се кланят на Сатаната и прекарват часовете на деня в ада, а нощем бродят и търсят плячка.

— Сукуби — прекъсна я Продавачът на индулгенции. — Това са сукуби — дяволи в човешки тела.

— Те са древни като самото време — обясни Школарят, нетърпелив да блесне със знанията си. — Гърците разказват за красиви жени, наречени ламии... — Гласът му секна и той се взря в Рицаря. — Да, такива същества може би има и между нас — промърмори той. — Чух една странна история...

Хари Ханджията го изгледа любопитно — Школарят, толкова вгълбен в книгите си и чужд на света, сега изглеждаше подплашен, сякаш Рицарят му беше напомнил за нещо.

— Стига толкова, господа — намеси се Хари бързо. — Сър Рицарю, продължавай. Разкажи ни тази страхотна история в пълни подробности.

II ЧАСТ

ПЪРВА ГЛАВА

Ездачите дръпнаха юздите на конете си и се взряха през проливния дъжд. Над тях небето беше покрито с гъсти и тежки облаци, подобни на кълба дим, от които падаха студените, плътни дъждовни пелени. Тътенът на гръмотевиците и назъбените светкавици, които проблясваха ослепително на фона на небето като падащи ангели, караха конете да препускат, цвилейки. Ездачите пристегнаха по-здраво качулките си, но усилието беше напразно, защото проливният дъжд вече се беше просмукал през дрехите им чак до кожата. По-високият от двамата изтри водата от лицето си и се обърна към приятеля си.

— Е, най-после стигнахме Оксфорд, Александър. По-младият и по-нисък от ездачите се усмихна въпреки дъжда. От усмивката гладкото му лице с маслинов тен стана съвсем момчешко.

— Сухи, сър Годфри! — възкликна той. — Скоро ще бъдем сухи. Макар че за войник като теб такова време сигурно е нормална част от живота.

Рицарят се усмихна като погледна надолу към червените покриви и жълтите стени на постройките в Оксфорд. Отначало беше се дразнил от присъствието на писаря, от меките му ръце, момчешко лице и неизменно добро настроение, но по пътя от Лондон се случи нещо рядко в живота на сър Годфри — той откри, че наистина харесва друг човек. Александър не беше обикновен писар. Незаконен син на рицар от северните земи и някаква влюблива дама, която рицарят срещнал, докато воювал в Шотландия, той гледаше на света с любопитни очи. Беше превъзходен имитатор и разказвач на забавни истории. Въпреки образованието, получено в Кембридж, той винаги отстъпваше пред сър Годфри, въпреки че Рицарят често долавяше присмехулен блясък в зелените му очи.

— Идвал ли си тук и преди? — попита сър Годфри.

— Един-два пъти — отвърна Александър. Протегна ръка, без да обръща внимание на водата, която се стичаше в ръкава му. — На изток — обясни той — се намира замъкът. Можеш да го видиш и в дъжда.

Сър Годфри проследи протегнатия пръст на спътника си и зърна високите кули.

— А там — продължи Александър — се виждат черквите „Сейнт Фридесвид“ и „Сейнт Мери“, и камбанарията на тринитарианския^[1] манастир.

— Изглежда толкова спокойно — промърмори Годфри.

— Така и трябва да бъде. Това е място за учение, подслон за духовници, школари и учени. — Свещеникът примигна от поройния дъжд. — За Бога, сър Годфри, ще продължим ли или ще стоим тук, докато хванем малария? — Писарят дръпна назад качулката си. — Всъщност ми е все едно — промърмори той. — Вече съм мокър като риба.

Годфри се взря в него. Черната коса на писаря беше подгизнала и разрошена, а очите — зачервени, защото бяха яздили бързо в дъжда. Рицарят отметна качулката си и почеса ниско подстриганата си глава.

— Трябва да си подстригваш косата — обърна се той към спътника си. — Така в битка противникът не може да те хване за нея, а в дъжда няма какво да се мокри.

Александър се приведе напред.

— Да, сър Годфри, но през зимата на главата ми е топло. Рицарят се разсмя и пришпори коня си напред.

— Трябваше да послушаме съвета на онзи ханджия и да останем още един ден — отбеляза той.

— За нищо на света! — извика Александър, докато се изравняваше с него. — Видя ли колко големи бяха дървениците в онова легло? Винаги ще предпочета чистия Божи дъждец.

Рицарят смушка коня си, но усмивката замря на лицето му и чертите на загрубялото му лице станаха по-твърди. Не искаше да го покаже, но беше уплашен. Беше участвал в битки, в разбиването на крепостни врати и ужасяващи двубои из подгизналите от кръв полета на Нормандия, но онова, което ги очакваше в Оксфорд, беше напълно различно. По пътя им от Лондон той почти не беше говорил с Александър за това, но знаеше, че писарят изпитва същите страхове, че ужасите, които ги очакваха, лежаха като невидим меч между тях. Сър Годфри изтри водата от очите си и потърка гладко избръснатата си брадичка! Едва беше прехвърлил двадесет и петата си година, но се чувстваше като старец. Когато си спомняше картините, които беше

виждал и кръвта, която беше пролял, му се искаше да притежава поне част от невинността на спътника си.

Александър Макбейн беше само няколко години по-млад от него, но беше учен, умел в писането, шифроването, почеркът му беше изискан. Но какво би могъл да знае той за тъмната страна на човешкото сърце? За това как човекът може да убива, да пронизва и сече, без да се замисли. Или за онези, по-изтънчени злодеи, които служеха на дявола и използваха изкуството на магията, за да постигнат нечистите си цели.

Сър Годфри още не можеше да приеме онова, което лорд-канцлерът му каза в Лондон. Отначало беше се смял, но мъдрото лице на държавника беше останало непроницаемо, докато описваше ужасяващите убийства, извършени в кралския град Оксфорд. И това не беше най-лошото. Лорд-канцлерът, зад заключените врати на канцеларията си в Уестминстър, му беше разкрил шепнешком причината за тези убийства — тайните ритуали и древното зло, което отново се беше появило, за да нахлуе в живота на хората. Кръвта на сър Годфри се беше смръзнала и отначало той отказваше да повярва, но канцлерът беше непреклонен.

— Трябва да отидеш в Оксфорд, сър Годфри — беше настоял канцлерът. — Игуменката, която е роднина на краля, настоя за твоето присъствие и самият крал го нареди. По този въпрос той не се доверява на никой друг. Но ще имаш и спътник, моят млад ученик, шотландецът Александър Макбейн. Той ще бъде твоите очи и уши. Александър познава хитростите и уловките, които могат да приложат учените глави в Оксфорд, за да те заблудят. Довери му се. Можеш напълно да му вярваш.

Сър Годфри изруга и потупа врата на коня си. След това лорд-канцлерът беше отказал да му каже повече и му беше дал две кесии сребро и няколко писма, които уведомяваха, че верният слуга на краля сър Годфри Ийвсдън и мастър Александър Макбейн, писар, са изпратени от кралските власти да разследват няколко брутални и кървави убийства, извършени в кралския град Оксфорд.

— В Оксфорд ще получите и друга помощ — промърмори канцлерът, докато протягаше ръцете си с изпъкнали вени над мангала с въглища. — Игуменката ще ви каже повече, можете да ѝ вярвате.

Заклинателката, благородната дама Едит Моън, също ще бъде там, за да ви помогне.

— Заклинателка!? — беше възкликнал сър Годфри. — Как може да ни помогне заклінателка?

Сълзящите очи на канцлера се впиха в неговите.

— По-добре тръгвайте, сър. Трябва да стигнете в Оксфорд преди утре вечер.

Годфри изтри дъжда и потта от лицето си и слезе от коня, когато стигнаха до пътеката, водеща към града. Александър направи същото.

— Какво има, рицарю? Годфри сви рамене и се усмихна.

— Стар войнишки номер — извика той назад през дъжда. — Никога не влизай в града по главния път, не знаеш кой те причаква там.

Заобиколиха градските стени, влязоха в Оксфорд през една странична врата и като преминаха покрай черквата „Сейнт Будок“, излязоха на улица Фререн, която стигаше до сърцето на града.

Къщите от двете страни на улицата бяха построени толкова нагъсто, че фронтоните им се срещаха и спираха дъжда, покривите на по-големите сгради бяха напоени с вода, а колибите на скромните занаятчии, покрити с тръстика, слама или дъски, се бяха превърнали в подгизнала маса. Годфри уви юздите на коня около китката си и се огледа. Въпреки силния порой, сергиите на пазара в края на улицата бяха извадени, принуждавайки него и другите минувачи да вървят по средата на улицата, покрай набъбналите от водата купища смет, които задръстваха централния канал. Зад него Александър вдигна единия си крак и изстена. Калта и мръсотията стигаха до глезена му и писарят със съжаление погледна група хлапета, които въпреки времето играеха в тинята, в която краката им потъваха наполовина. Той би се оплакал гръмогласно на безчувствения рицар, който се влачеше пред него, но шумът беше оглушителен. Студенти, парцаливи граждани или бакалаври в тъмни, износени тоги, изпълваха улиците и си крещяха дрезгаво, за да надвикат уличните търговци.

За краткото разстояние, което изминаха, Александър осъзна, че Оксфорд, подобно на Кембридж, не е обикновен град, защото чу различни езици — уелски, немски, фламандски, испански, италиански и дори езиците на жителите на Далечния изток. Най-накрая сър Годфри зави и вкара коня си в двора на кръчмата „Сребърната мантия“.

Александър с радост хвърли юздите си на начумерения коняр, който тихо изруга, че го изкарват навън в този дъжд.

— Ако тук дадат нещо за пиене и нещо топло за ядене — измърмори Александър, — ще бъде истински рай на земята.

— Не сега — прошепна му сър Годфри и без да обръща внимание на протестите на спътника си и апетитната миризма от кръчмата, се загърна в мантията си и отново се озова на двора.

— Защо? — извика Александър, докато го следваше.

— Мразя градовете — отвърна Годфри. — В тях се чувствам затворен като кон в конюшня. — Той погледна писаря. — Скоро и други ще разберат, че сме тук. Ще запомнят лицата ни и вероятно ще ни следят. Знаеш с какво си имаме работа, Александър. С умели и жестоки убийци, които се появяват като блуждаещи огньове през нощта. Те познават уличките, входовете, алеите и капаните. Сега е шансът ни да разберем за какво става дума. Кой знае, може би животът ни зависи от това.

Рицарят, следван от Александър, бавно премина през Карфакс и по улица Кат, като заобикаляше продавачите на илюстрирани пергаменти, повечето от които се бяха отказали да работят този ден и бяха преместили скъпоценните си изделия в предните стаи на къщите си. Внезапно дъждът започна да утихва. Те спряха за малко в „Главата на Сарацина“. Годфри поръча по чаша вино, но после я изпи бързо на вратата, принуждавайки писаря да направи същото и Александър усети, че обичайно доброто му настроение е на път всеки миг да изчезне.

Те отново излязоха на улицата, минаха покрай ниските, дървени сгради, наричани „Орелът“, „Соколът“, „Драконът“ и „Врабчето“, които служеха за общежития на студентите. Продължиха по Скуул Стрийт, покрай университетската черква „Сейнт Мери“, завиха по Хай Стрийт като си пробиваха пътя през Строу Маркет, докато стигнаха черквата „Вси светии“. Сър Годфри беше доволен и не обръщаше внимание на мрачния вид на спътника си. Отначало рицарят беше приел Оксфорд като лабиринт от начупени улички и мрачни канавки. Сега осъзна, че това беше град, съставен от малки селца. Това бяха коледжите — всеки ограден от висока стена, зад която имаше централна сграда, библиотека, трапезария, спални помещения, работилници, ковачници и конюшни. Годфри изтри дъжда от лицето си и се загледа в

мержелеещата се камбанария на черквата „Вси светии“. Черквата привличаше с уюта си, но не можеха да се поддадат на изкушението да влязат в нея.

Двамата се отдръпнаха, когато вратата на черквата се отвори и студенти в овехтели дрехи, привързани на кръста с въжета и кожени ремъци, излязоха от обедната служба. Студентите се блъскаха и бутаха помежду си, крещяха грубо, а някои ревяха богохулни пародии на химните, които бяха пели досега.

— Сър Годфри — помоли се Александър, — трябва ли да умрем тук от студ?

Рицарят плесна с ръце:

— Заслужи си яденето.

Той грабна писаря под ръка, вкара го на сухо и топло в близката кръчма и извика на ханджията да донесе лучена супа, прясно изпечен хляб и бекон.

Седнаха, шляпайки с мокрите си дрехи, и лакомо заядоха от глинените чинии, преди да се облегнат назад, да оближат пръстите си и да въздъхнат с облекчение.

— А сега накъде, рицарю? — подразни го Александър, чието добро настроение напълно се беше възстановило.

— При онази, която ни чака, игуменката на „Сейнт Ан“. — Рицарят пресуши халбата си. — Знаеш ли защо сме тук?

— Донякъде. Станали са ужасни убийства.

— Не е само това — отвърна Годфри. — Наистина има убити, но и нещо повече. Разказа ли ти канцлерът подробности?

Александър поклати глава.

— Отначало — каза Годфри и се облегна назад — някой студент изчезвал от време на време и разтревожените му роднини го издирвали, но тези случаи били обявявани за неразрешими. — Годфри сухо се усмихна. — Все пак не е необичайно за студентите и писарите да ходят на поклонения или да се замесят в някоя история, която им е по-интересна от учението. Въпреки това — продължи той — тези изчезвалия станали почести и никой от студентите никога не бил открит. Преди три месеца започнали убийствата. Първото било прието за дело на крадци, но досега има три злополуки със същия почерк. Късно през нощта проникват в къщата, въпреки че няма следи от насилствено влизане. Цялото семейство е избито — баща, майка, деца,

слуги. Гърлата им са прерязани и телата, окачени на гредите на тавана за глезените, както касапинът би увесил закланите прасета, за да изтича кръвта им.

Александър пребледня и притисна стомаха си, като се надяваше да не се изложи.

— Шерифът и университетските проктори^[2] се опитали да разследват, но не могли да открият нищо.

— Какви биха могли да бъдат мотивите за убийствата?

— Нито изгода, нито печалба. Смята се, че са свързани с някакъв древен ритуал, в който кръвта на жертвата се изпива.

Александър запуши уста с ръка, рицарят се наведе и взе халбата си.

— По-добре пийни — каза той меко. — Така стомахът ти ще се успокои.

— Защо отиваме при игуменката на „Сейнт Ан“? — попита писарят, като отблъсна халбата.

— Тя е роднина на краля, затова шерифът и прокторите се обърнали към нея за помощ. Очевидно — Годфри си играеше с пръстена си — майката-игуменка е учена и знае нещо за историята на този край. Тя смята, че убийствата са свързани с ужасяващи престъпления, които са били извършени във и около Оксфорд преди стотици години. Тя не само помолила Негово Величество краля за помощ, но изпратила молби и до архиепископа на Кентърбъри, и до канцлера. Те обмислили заедно въпроса и изпратили закланателка в манастира „Сейнт Ан“, монахиня на име Идит Моън. Нашата задача е — продължи сър Годфри рязко — да открием убийците и да ги обесим. Няма да има процес, нито публично оповестяване.

— Затова ли изпратиха теб? Годфри се усмихна.

— Понякога има случаи, които според правниците в окръга или кралските пълномощници не могат да бъдат разрешавани на открит процес. Да, аз съм този, който ги поема.

— Но този път е различно?

— Да, господин писарю. Този път имаме работа с убийци, които не убиват за печалба или отмъщение, а защото вярват в някакви древни ритуали. Това са господарите на бесилката, черните владетели на гробищата, които отричат Христовия кръст и вярват в Принца на мрака.

Лицето на писаря пребледня.

— Така че — продължи рицарят — това не е една от твоите обичайни задачи. Твоята задача ще бъде да събираш и пресяваш доказателствата, да бъдеш мои очи и уши в този град на знанието. Но стига толкова, казах ти какво знам аз. По-добре да продължим пътя си.

Годфри повлече Александър вън от кръчмата, тръгна към Северната порта покрай черквата „Сейнт Питър“ и зави по Бъдикот Лейн, където се намираше вонящият градски затвор. Годфри спря и го гледа известно време, заинтригуван от войниците, които стояха на пост, облечени в живописните униформи на града, но сега подгизнали. Малко по-нататък, в края на стената на затвора, се издигаше скована бесилка, край която в желязна клетка висеше разлагащ се, накълван от птиците труп.

— Това ми е достатъчно — каза Александър.

— Този път съм съгласен — отвърна Годфри и го върна в „Сребърната мантия“, откъдето взеха конете си.

Те яздиха покрай градската стена до манастира „Сейнт Ан“. Вратарят ги пусна да влязат, конярчетата се затичаха да вземат конете им, докато една сбръчкана послушница ги поведе през двора, покрай параклиса към покоите на игуменката, като хвърляше неодобрителни погледи към подгизналите им от дъжда дрехи.

Монахинята почука на вратата, после я бутна и покани двамата мъже в топла, приятно ухаеща стая, преди да се оттегли.

— Какво има?

Въпреки възрастта си, жената зад масата бързо се изправи. Беше облечена в кафяво расо, а тъмносиньото ѝ покривало за глава беше обточено със златен ширит. Тя се приближи от високия стол с облегалка близо до огъня, където беше разговаряла тихо с двама мъже, чиито лица бяха скрити в сянката.

Лицето ѝ беше слабо и би приличала на светица, ако не бяха пронизващите черни очи и кривият ѝ нос. Устните ѝ бяха тънки и безкръвни.

— Аз съм майка Констанс, игуменка на този манастир — каза тя царствено, макар думите да бяха придружени с любезна усмивка. — Сър Годфри Ийвсдън? А ти трябва да си Александър Макбейн. — Позволи първо на рицаря, а после и на писаря да поднесат ръката ѝ с изпъкнали вени до устните си.

— Милейди — промърмори Годфри, — извиняваме се за появата, но това е в името на Божието дело.

Игуменката поклати глава и отстъпи.

— Добре дошли, кралят и канцлерът горещо ви препоръчаха.

Лейди Констанс се взря в двамата младежи. Прецени Александър като юноша, пълен с живот, вечно усмихнат, преливащ от младежка радост. Но рицарят беше нещо друго — тя забеляза бръчките около устата и болката в очите му.

— Господин Макбейн, канцлерът казва, че си най-съобразителният от служителите му, а твоите подвизи в битките и по турнирите, сър Годфри, са прочути. Аз... — заекна тя — съжалявам за скорошната смърт на съпругата ти.

Годфри сви рамене и отмести поглед.

— Мастър Макбейн, канцлерът казва, че си хитрец — смени темата тя, за да разведри настроението. — Така ли е?

— Ако това е същото като находчив, милейди, да, такъв съм. Игуменката отметна глава назад, разсмя се като младо момиче и тихичко плесна с ръце.

— Да, да, находчив. Точно така те описа. — Лицето ѝ изведнъж стана сериозно и тя наклони глава встрани. — Ще са нужни цялото ви умение и находчивост — прошепна тя. — Тук, в Оксфорд, стават ужасни неща. Повярвайте ми, дошли сте в Долината на сенките, където Сатаната и всичките му паднали ангели са се събрали, за да ни унищожат.

Игуменката ги погледна тъжно и Годфри почувства, че когато или ако напуснат Оксфорд, съдбите им ще бъдат променени от онова, което се беше случило тук. Лейди Констанс погледна през рамо към двамата мъже, които седяха тихо пред огъня и устните ѝ се размърдаха, сякаш си говореше сама. Тя се обърна назад и принудено се усмихна.

— Работата ще почака, вие сте измръзнали и мокри. Къде са дисагите ви?

— При конете ни.

— Така няма да стане! — каза лейди Констанс. — Няма да стане. — Върна се при масата си, взе от него малко звънче и го разлюля силно, така че то отекна в застланата с камък стая. — Нашите посетители ще отседнат в къщата за гости — обърна се тя към послушницата, която се появи в отговор на звъненето. — Изпратете

багажа им там. — Игуменката отиде до огъня, прошепна нещо на мъжете, които стояха там и се върна. — Елате, ще ви заведе.

С царствена походка, с вдигната глава и осанка, изправена като войник, тя слезе надолу по стълбите и тръгна по сводестата галерия. Годфри погледна и видя, че облаците се разпръсваха и слънцето вече се бореше да ги пробие. Някои от монахините бяха излезли да поседят на пейките, наредени покрай стената и очакваха топлината на слънчевите лъчи, докато наблюдаваха ято малки птички, които кълвяха меката почва на двора, търсейки личинки и червеи. Бяха почти в края на галерията, когато Годфри и Александър зърнаха млада жена, седнала сама над някаква бродерия. Тя вдигна поглед, когато те наближиха, и двамата спряха и се втренчиха в нея.

— Истинска Венера! — прошепна Александър.

Годфри можа само да кимне с учудено съгласие. Момичето сигурно беше на седемнайсет или осемнайсет лета. Косата ѝ беше не руса, а златиста и падаше на гъсти вълни по гърба, прихваната само от тъмночервена диадема, обсипана с диаманти в средата. Роклята ѝ беше тъмнозелена, общита по ръкавите и деколтето със сребърен ширит. Годфри забеляза извивката на гърдите ѝ, тънката талия и деликатните ръце, но лицето и накара сърцето му да подскочи и затрепти от удоволствие. То имаше овална форма, цвета на бледо злато, очи сини като лятното небе и меки устни, пълни и червени. Игуменката също беше спряла и погледна към тях раздразнено, но после проследи погледите им и се усмихна леко.

— Лейди Емили! — извика тя нежно. — Познаваш ли тези господа?

Момичето бавно се изправи, страните му порозовяха, очите му гледаха уплашено като на сърна.

— Лейди Констанс — заекна то с тих, но музикален глас, — не ги познавам.

Александър пристъпи важно напред.

— Приемете извиненията ми, милейди. — Той се поклони на момичето. — Нямахме намерение да те притесняваме, просто не очаквахме в манастира...

— Да видите толкова хубава млада дама — намеси се лукаво лейди Констанс — сред старите бабички.

— Милейди — отвърна тихо Александър, — красотата е преходно нещо и има много форми. При теб тя е една, при милейди Емили — друга.

Двете дами се усмихнаха на бързия, сполучлив комплимент. Годфри само стоеше и гледаше жадно Емили, което я накара да почервене още по-силно. Игуменката продължи:

— Лейди Емили де Виър, мога ли да ти представя кралските пълномощници в Оксфорд, сър Годфри Ийвсдън и писарят Александър Макбейн.

Двамата мъже засвидетелстваха уважението си. Александър се разбъбри като сврака и накара младото момиче да се разсмее така силно, че чак почервенея и скри усмивката си с ръка, докато потокът от добре прицелени, завоалирани комплименти удряше право в целта.

— Достатъчно! — извика лейди Констанс и поведе двамата мъже.

Александър погледна през рамо и лукаво намигна на Емили, което я накара да почервене още повече.

— Красива като роза — промърмори той.

Годфри погледна към него, за да скрие собственото си объркване. Винаги ставаше така — можеше да размахва брадвата като фурия и да язди кон като светкавица, но видеше ли хубава жена, езикът му се връзваше. Александър го сръга с лакът.

— Кажу, сър рицарю! Виждаш ли си някога такава хубавица?

— Лейди Констанс — каза Годфри, като се опитваше да скрие неудобството си, — това някоя от послушничките ти ли е?

— О, не, тя е една от кралските повереници, собственица на три имения и плодородни поля на ден езда от Оксфорд. Кралят се е заел с женитбата ѝ.

— Какъв късмет! — прошепна Александър.

Годфри мълчаливо продължи след лейди Констанс, която ги преведе през подгизналата от дъжда трева до двуетажна сграда от пясъчник.

— Къщата за гости е празна — обясни тя. — Ще бъдете единствените посетители в нея. — Показа им малкия килер и трапезарията, където щяха да се хранят и ги представи на червенобузата послушница, която щеше да им прислужва. — Матилда ще се грижи за вас. Разбира се, не можете да се храните в нашата

трапезария, но храната ще ви бъде изпращана тук. — Тя опипа мократа наметка на Годфри. — Стайте ви са горе. Преоблечете се и аз ще доведа другите си гости при вас.

— Пристигна ли заклинателката?

— Да, дадохме ѝ малка килия в черквата, близо до олтара. Каза, че там се чувства добре.

Игуменката се сбогува и Матилда, сърдечна и весела дама на неопределена възраст, ги заведе до тесните им, но удобни стаи.

Войникът тичаше, за да спаси живота си. Острите клони, които му препречваха пътя, раздираха туниката и се впиваха в кожата му. Край него вятърът стенеше между дърветата, сякаш му се подиграваше. Той спря на място, с ръце на коленете, сякаш се бореше да си поеме дъх. Беше ли се спасил? Трябваше да се е спасил. Изправи се и загълта свежия горски въздух на големи глътки. Искаше му се да не беше напуснал замъка. Може би трябваше да се върне, да вземе реликвата и да разкаже на шерифа онова, което знае. Но какво можеше да му каже? Беше крадец и сега Сатаната беше се надигнал от трона си, за да го завлече в бездънната яма, където скорпионите щяха да гложат вътрешностите му цяла вечност. Беше престъпил клетвата си. Като войник от ордена на хоспиталиерите^[3] наруши обета си, открадна реликвата и избяга на запад.

Беше се надявал да стигне остров Лунди^[4] и да замине с някой кораб в чужбина.

Рейнските принцове, епископите на Майнц и Кьолн щяха да платят прескъпо за реликвата, която беше задигнал от олтара на черквата си в Лондон.

Но сега всичко се беше променило. Беше слязъл в селото да остави съобщение на мелничаря и се връщаше в Оксфорд. Подсвиркваше си песен, която му напомняше за по-топли и ясни дни в богатата на вино провинция, където беше роден. Беше стигнал до средата на един мост, прехвърлен над студените бурни води на реката, когато зърна ужасяващата сцена на отсрещния бряг. Едно създание на мрака беше коленичило над тялото на младо момиче, очевидно селянка, чиито вдигнати поли разкриваха голите ѝ загорели крака. Обезпокоена от появата му, забулената фигура се извърна и изръмжа, като откри тялото, обляно в кръв, с ужасна зееща рана на гърлото.

Създанието се надигна, а войникът се обърна и затича по моста със сърце, преливащо от ужас. Зад себе си чуваше тропот.

Войникът беше тичал като вятъра и сърцето му се блъскаше, сякаш ще се пръсне. Поемаше си дъх на кратки, изгарящи глътки, докато накрая трябваше да спре. Сигурно зловещият му преследвач се беше отказал да го гони. Хоспиталиерът замръзна. Чу звук от счупено клонче и осъзна, че всички горски птици бяха замлъкнали. Той извади камата си и продължи напред, залитайки. Изведнъж дочу зад себе си смразяващ смях. Спря, обърна се и потръпна от ужас, когато видя как фигурата в черно прескача пъновете и тича към него като хрътка. Хоспиталиерът се затича отново, сърцето му биеше с всичка сила в последните мигове от живота му. Трябваше ли да се върне в замъка? Войникът се огледа. Нямаше и следа от преследвача му. Той спря, пое си дълбоко дъх, все още стиснал камата си в ръце и забърза, без да обръща внимание на клонките, които разкъсваха лицето му и бодливата, жива папрат, която оплиташе краката му и го бавеше. Съгълчето на окото си долови някакво движение. Нима създанието тичаше успоредно с него. Мъжът изстена от страх. Обзе го ужасно предчувствие. Кое то и да беше, съществото си играеше с него и хоспиталиерът вече беше сигурен, че го дебне. Беше ли го очаквал този демон? Откъде можеше да е дошъл? От манастира ли? Онези свещеници изглеждаха толкова лукави и потайни. Какви ли ужасни тайни криеха?

Войникът попадна на просека — в далечния ѝ край малък водопад падаше край пътеката, която извиваше като змия между две дървета. Той се затича към нея, но забулената фигура му препречи пътя. Войникът се обърна, покритите му с капчици пот устни се разтвориха в рев, но друго създание стоеше зад него. Заслепен от страх, мъжът скочи в малкия поток и започна да гази към водопада. Почти успя да го стигне. Умът му, замъглен от страха, го залъгваше, че ще бъде в безопасност зад завесата от падаща вода. Той се спъна и падна върху един камък. Залитна, докато се изправяше и видя забулената фигура над себе си — усмихнатото лице, разтворените устни, готови сякаш за целувка. После се появи още една. Измъкнаха го от водата и го вдигнаха, разтреперан като риба на сухо. Той отметна глава назад и изпищя, когато един от преследвачите му впи зъби в мекото му, месесто гърло.

[1] Римокатолически монашески орден, основан във Франция през 1198 г., чиято първоначална цел била освобождаване на християни, поробени от мюсюлмани, в Близкия Изток, Северна Африка и Испания — (Б. пр.) ↑

[2] Член на университетската администрация, който отговаря за дисциплината на студентите — (Б. пр.) ↑

[3] Орден на болницата на свети Йоан Йерусалимски. Един от първите рицарски ордени, основан в началото на XI в. Орден на рицари-лечители, известни също като рицари-хоспиталиери или малтийски рицари, основан първоначално с цел да обслужва поклонниците в Светите земи — (Б. пр.) ↑

[4] Малък остров в Ламанша, близо до северното крайбрежие на графство Девън, Югозападна Англия — (Б. пр.) ↑

ВТОРА ГЛАВА

Тринитарианският манастир се издигаше в покрайнините на Оксфорд и разпръснатите му постройки бяха заобиколени от сива каменна стена. Отвъд него земята се спускаше отвесно към блатата и мочурищата, които монасите не успяваха да пресушат, въпреки всичките си усилия. Блатата, покрити с измамно зелена слюз и безразборно поникнали къпинови храсти, се простираха до края на мрачната гора, където дърветата се сплитаха толкова нагъсто, че всеки, който би се осмелил да навлезе в нея, въпреки мрачната ѝ слава, би се измъчил, докато проникне в нея. Едмънд, приорът^[1] на манастира, стоеше до прозореца на килията си с висок таван и се вглеждаше с тъга към тази тиха, зелена тъмнина.

Леко опипа възлите на шнура, завързан около кръста му — общо три, по един за обетите за бедност, целомъдрие и смирение. Едмънд никога не се беше съмнявал в тях. Той беше учен, аскет, по-щастлив между пергаментите и кожата в библиотеката, отколкото като ръководител на религиозно учреждение, особено като се има предвид ужасните тайни, които то криеше.

Едмънд беше монах от трийсет години. Като млад послушник той беше чувал историите и легендите за това място. Младежите обичаха да се плашат взаимно като лежаха будни нощем и си разказваха шепнешком всякакви призрачни и страшни истории. Едмънд винаги ги беше пренебрегвал. Отговорностите му включваха грижата за послушниците, управлението на болницата, поддръжката на помещението, в което братята прерисуваха в удивителни цветове красиви молитвеници или преписваха писанията на Евзевий^[2], Атанасий^[3] и другите велики църковни отци.

Управлението на манастира и неговите земи, дисциплината на братята и духовното благоденствие на общността от край време беше в здравите ръце на игумена. Сега внезапната и брутална смърт на абат Самсън беше променила всичко това.

Едмънд си напомни с горчивина, че тези легенди и истории сега бяха мрачна действителност, с която не знаеше как да се справи.

Разбира се, той беше направил всичко възможно. Беше довел една старица от гората, за да измие тялото на Самсън и да го облече за погребението, беше уведомил останалите братя, че игуменът е починал от внезапен пристъп, предизвикан от някаква смъртоносна болест. Колкото по-скоро приключеше погребалната служба и заровеха трупа пред олтара, както беше предложил, толкова по-добре. Всички монаси бяха приели предложението му, с изключение на най-старите — архиварят Ланфранк и Матю, библиотекарят. Те имаха подозрения. По време на каноническите събрания сълзливите им старчески очи сякаш предизвикваха Едмънд да обяви, че древното зло, върху което беше построен манастирът, е свободно и отново упражнява гибелното си влияние.

Едмънд затвори очи и прошепна кратка молитва. Старците щяха да спазят обета си за мълчание, но колко време? Никой не знаеше тайните на манастира. Те се предаваха на всеки нов игумен, който даваше тържествена клетва никога да не ги разкрива. Едмънд не би трябвало да знае за тях. Той не искаше да става игумен, но щяха да минат месеци, преди висшестоящите духовници от ордена във Франция да гласуват за избор на наследник на Самсън. Едмънд изтри влажните си устни с опакото на ръката. Беше изпратил тайни писма през Ламанша, но получи единствено строги нареждания да пази мълчание. Той се взря още веднъж в зелените мочурища — времето изтичаше. Броят на ужасяващите убийства в околността нарастваше всеки месец. Мъже, жени и деца бяха варварски убивани и изглежда никой не можеше да спре това.

Приорът нервно преплете дългите си пръсти. Защо, защо абат Самсън беше нарушил обета си и отключил обкованата желязна врата, която водеше до подземията? Никой не биваше да прави това, но вечно твърдоглавият игумен не само беше го направил, но и отвори пристегнатия с вериги ковчег. С него имаше и друг човек — чужденец, промъкнал се в манастира тихо и смъртоносно като прилеп. Абат Самсън лично беше посрещнал загадъчния посетител на вратата и го бе отвел в собствените си покои, където бяха изчакали, докато всички останали си легнат. Едмънд беше видял тези странни случки, но не им беше обърнал внимание, докато не се пробуди късно през нощта, облян в пот и треперещ от ужасни кошмари. Тогава бе слязъл бързо в подземията, където намери игумена мъртъв. По тялото му нямаше

никакви белези, но на лицето му беше застинала ужасяваща гримаса — устата му беше отворена, а очите — изскочили. Нямаше и следа от тайнствения посетител. Едмънд беше влязъл в мрачното, злокобно подземие, където видя, че ковчегът е вече отворен. Ръждясалият катинар беше насилен, веригите — свалени, капакът — леко отместен на една страна. Едмънд го беше затворил и занесъл долу нов катинар, с който здраво заключи веригите.

Беше държал очите си извърнати встрани, но макар и шокиран от това, което беше зърнал — неразложеното тяло на прекрасен младеж със затворени очи, сякаш потънал в дълбок, мирен сън, — беше огледал подземието. Сигурен беше, че ковчегът е бил претърсван, но не можеше да се бави повече. Беше махнал чука и железния лост, които Самсън беше използвал и след като извлече тялото на игумена навън, заключи и запечата отново вратата към подземието. Изнесе трупа от тунела и под закрилата на тъмнината го отнесе в кабинета на игумена, където прислужникът го намери на другата сутрин. „Защо?“ — изстена Едмънд. Защо игуменът беше отворил подземието? Какво се беше случило с него? Какво беше видял? Какво беше направил? Бяха ли виновни за това блатата в подножието на хълма? Беше ли търсил Самсън злато, новооткрито богатство, с което да пресуши блатата и да ги превърне в плодородни пасбища? Кой беше тайнственият му посетител? Едмънд обърна гръб на прозореца и се взря в заключената врата на килията си. Трябваше да спре това. Беше скрил всичко от останалите и те вече се досещаха, че нещо не е наред. Взе разпятието си от молитвеното столче до себе си и го притисна към гърдите си. Шерифът беше казал, че помощта идва, но какво щеше да стане, когато дойде? Смъртта на абат Самсън и зловещите убийства бяха ужасяващи, но такива можеше да се окажат и кралските пълномощници, с правото им да разпитват и заплашват.

Приорът се облегна на молитвеното столче, заслушан в песните на птичките, които шумоляха с криле под стрехите на манастирския покрив. Може би трябваше да вземе нещата в свои ръце? Да се опълчи срещу Ланфранк и Матю и да изиска да му покажат тайните хроники. Той потропа с пръсти по дървото, спомняйки си тайния вход, страшния, слузест и пълен с плъхове коридор отдолу и онзи самотен ковчег. Едмънд беше добър, но слаб човек. Той потръпна и като сведе глава, помоли Бога за помощ срещу силите на мрака.

Тревогите и страховете на монаха биха се превърнали в неописуем ужас, ако знаеше за срещата, която се провеждаше в горските дебри, точно под манастира. Мрачните забулени фигури бяха дошли по тайни пътеки, без да спират, докато не стигнаха до блатото, заобиколено и скрито от вековни дъбови дървета. В центъра на просеката имаше продълговати каменни плочи, разядени от времето и покрити с мъх. Някога те били части от олтар, използван от Друидите, които бяха убивали върху него жертвите си, преди да ги окачат по клоните на близкия дъб като дар за боговете, на които се кланяли. Групата увити в черно фигури използваше камъните за пейки. Седяха потънали в тишина, слети със сенките. В бледата светлина на деня, която се процеждаше през дърветата, приличаха на монаси, събрали се за молитва в някоя древна катедрала. Те наистина почитаха това място като черква, наричаха го своето поле на кръвта, защото беше защитено от древни заклинания и гъмжеше от смъртни грехове. Тук бяха в безопасност, скрити в мрака, далеч от любопитни очи и наострени уши. Те седяха тихи под слабото слънце, което потъваше на запад, скрито в облаците. Предводителят им въздъхна — това беше единственият шум, който наруши тишината, защото нито едно животно не приближаваше до блатото. Зелената му злокобна тишина никога не се нарушаваше от птичи песни. Водачът отново въздъхна.

— Дойдохме тук — произнесе той, — за да съберем сили и да начертаем плановете си. Имам новини. Хората на краля ще пристигнат скоро. Можем да ги спрем толкова, колкото можем да се съпротивляваме на силата на онази свещена реликва.

— Трябваше да я унищожим! — обади се един от спътниците му.

— Не можем. Твърде силна е и ако бъде донесена между нас, може да разкрие истинската ни природа.

— Тогава какво ще правим?

— Първо, ще оставим реликвата. Второ, ще се преструваме. Нека кралските хора преследват блуждаещи огънове и призраци. Скоро ще се уморят и господарят им ще се отегчи. Ще бъдат отзовани — кралството е във война с Франция и кралят има нужда от всеки човек. Но докато са тук, трябва да бъдем внимателни. — Той млъкна и си пое дълбоко дъх. — Духът на нашия Повелител сега е свободен — продължи той — и слухът за неговото завръщане се разпространи. За

нашето съществуване се знае в Париж, в големите градове по Рейн и в селата около Дунав. Скоро онези, от които произхожда Господарят, ще разберат за съществуването ни. — Водачът обходи с поглед древния кръг. — Ще отворим отново свещените горички и ще прием силата на враговете си, защото тяхната кръв е нашата храна. — Предводителят млъкна и зачака, докато тънките лъчи дневна светлина угаснаха между дърветата. — Запалете факлите! — нареди той. — Принцът на мрака ни очаква.

Изщрака кремък и всеки запали факлата, която носеше. После всички станаха и се наредиха в кръг около големия дъб, чиито клони се впиваха като пръсти в небето. Дървото беше криво и някога Друидите бяха слагали плетените си кошници с човешки жертви в естествената пещера, образувана от клоните му. Сега в нея имаше друг ужасен товар — трупът на хоспиталиера.

В манастира Годфри разопакова багажа си, после се съблече, изкъпа се и се настани колкото можеше по-удобно на малкото легло. Огледа килията, мрачна и аскетична, и се чудеше колко дълго тя ще бъде неговият дом, когато се унесе в сън. Усмивнатият Александър го събуди грубо.

— Хайде, войниче — шеговито викна писарят. — Храната е сервирана.

Годфри се изправи, вдъхна вкусното ухание и слезе долу, където чевръстата Матилда беше наредила две чаши вино, малко сирене, хляб от чисто брашно и две купи димящ горещ бульон. Двамата мъже се нахвърлиха като вълци върху храната и едва бяха свършили, когато майка Констанс се върна с двамата непознати, които Годфри беше видял в покоите ѝ. Единият беше нисък, с розови бузи като на момиче и руси кичури коса, пригладени върху оплешивяващия череп. Той по-скоро се клатушкаше, отколкото вървеше и с увисналия си корем и изпъчени гърди сър Осуалд Бийчъм, шериф на Оксфорд, напомни на Александър за един много дебел гълъб, който някога беше отглеждал. Въпреки размекнатите си черти, шерифът беше проникателен, пресметлив човек с неспокойни очи и уста, тънка като кесия на бедняк. Имаше дразнещия навик да чеше върха на носа си, докато кожата започне да се бели. Спътникът му, Никълъс Ормистън, университетски проктор, беше преждевременно състарен — въпреки че нямаше повече

от трийсет лета, слабото му лице беше вече набръчкано, косата му бързо окапваше, а раменете бяха приведени от продължителното виране в книгите. Но проникателните му тъмни очи бяха дружелюбни и топли.

Майка Констанс приключи с представянето и отпрати Матилда в манастирската кухня, като твърдо затвори вратата след себе си.

— Добре ли ви нахраниха и напоиха? — попита тя, като се върна да седне начело на малката маса. — Добре! — продължи игуменката, без да чака отговор. — Това, което ще научите като кралски пълномощници, е зловещо и жестоко. Ужасяващи убийства бяха извършени в Оксфорд и се опасяваме, че ще има още. Сър Осуалд!

— Да, да — услужливо измърмори дребният човечец, изрови малко парче пергамент от портфейла си и го хвърли на масата.

Александър го вдигна и внимателно разгледа шестте имена върху него.

— Кои са тези?

— Имената са на студенти от „Стейпълтън Хол“ в Търл, които са изчезнали през последните месеци.

— Изчезнали? — Александър щракна с пръсти. — Като дим? Без следа?

— Абсолютно никаква — намеси се прокторът с дълбок, мек глас. — Взели малкото си принадлежности. Един или двама били забелязани да вървят по главната улица преди да изчезнат. Идвали са от различни части на кралството, освен един, Гуидо, който бил фламандец. Семействата им се тревожат, защото нито са ги виждали, нито имат вести от тях.

— Има още нещо, нали? — прекъсна го Годфри. — Не е само изчезването на шестимата младежи?

— Да, да, има. В града през последните месеци, в много къщи имаше нахлуване с взлом — отвърна шерифът. — Макар че този израз е неправилен. Нямахме и следа от разбиване на вратите или прозорците. Къщите са различни — промърмори той, сякаш на себе си, — но всеки път е едно и също. Всички мъже, жени и деца в къщата са убити, гърлата им — прерязани, а телата — напълно обезкръвени. А убийците изчезват така тихо и загадъчно, както са се появили.

— И няма връзка — попита Годфри — между избитите семейства?

— Абсолютно никаква.

— Ограбени ли са къщите?

— Взимат пари, злато и сребро, но нищо друго.

— Има ли следи от съпротива? Бийчъм поклати глава.

— Това е ужасяващото. Стаите са облени в кръв, но няма и следа от насилие, нито от бой, нито някой от съседите се е събудил. — Сякаш — шерифът нервно потърка върха на носа си — някакъв демон минава през стени и врати, убива тихо, изпива кръвта и изчезва.

— Възрастни ли са жертвите? — попита Годфри. — Някой млад мъж сигурно би оказал съпротива.

— В едно от семействата имаше двама сина. Единият на петнайсет, а другият на седемнайсет години. Умрели са като всички останали.

— Има ли патрули нощно време? — попита Годфри.

— Працахме свещеници, служители от университета и войници от замъка — отсече Бийчъм. — Сега са твърде уплашени, за да излизат нощем. А и каква е ползата, сър Годфри? Дори просяците и случайно минаващите проститутки не са видели нищо нередно.

— Сигурно някое вещерско сборище е виновно — намеси се майка Констанс. — Поклонници на дявола, които са научили легендите.

Шерифът поклати глава раздразнено.

— Майко, слушали сме тези истории и преди. Те са просто легенди.

Александър отмести встрани винената си чаша и опря лакти на масата.

— Аз колекционирам легенди — усмихна се той. — Историята на моя народ от прародителя Енгъс насам.

— Тези са други — рязко се обади игуменката и си пое дъх.

— Преди много години — започна тя, — скоро след като Завоевателят покорил тази страна, един млад мъж пристигнал в малкото тогава селце Оксфорд. Той идвал от изток. Не бил сарацин или турчин, а идвал от страните северно от Дунав, обградени с диви планини и тъмни гори. На вид бил добър човек, отдаден в служба на бога и добри дела. Привличал хората. Намерили една изоставена кула и като изкопали камъни от местната кариера, я построили наново. — Майка Констанс въздъхна. — По това време Англия била във война и

тук пристигали много чужденци. Отначало местните хора приветствали странника и неговите спътници, които много се молели и вършели добра работа сред бедните. Особено грижовни били към пътниците, които отивали към северните графства или онези, които наемали лодки по реката. Дори построили мост през Чаруел. Но година след пристигането на непознатия, започнали да се случват странни неща — мъже, жени и деца били намирани с прерязани гърла и без капка кръв в телата. И да съкратя тази дълга и жестока история — след месеци на такива ужасни престъпления, вината била хвърлена върху чужденеца и мистериозния орден, който той основал в кулата, където живеел. — Облиза устни. — Били изпратени молби до Лондон. Кралят изпратил войници на север и след ужасна и кървава битка те изгорили кулата и убили или обесили онези, които намерили там. — Тя млъкна и сведе поглед.

— Ами чужденецът? — попита Александър.

— Според легендата, сър Хюго Мортимър, нормански военачалник, чиито потомци още притежават земи наоколо, изгорил кулата до основи. Под нея намерил тайни тунели и галерии, затова сложил прокълнатия чужденец в ковчег с оловен обков, овързал го с вериги и го погребал жив.

Игуменката млъкна. Годфри осъзна как се беше смълчала къщата — чуваше се само шумът от падащата от стрехите вода. Александър седеше замислен, а другите двама мъже изглеждаха покорени от разказа.

— Какво мислите, лейди? — попита Годфри.

— Не съм довършила. Според легендите по-късно на това място бил построен манастир от монаси тринитарианци. Минали векове и старите грехове, извършени от древното зло, били пречистени чрез литургии и молитви.

— Но ти смяташ, че проклятието се е върнало? — попита Александър.

— Да. — Тя се усмихна леко. — Изучавам звездите и различните съзвездия. Знам, че църквата отрича астрологията, но планетите са застанали в смъртоносна конфигурация и духът на прокълнатия чужденец се е върнал между нас.

— Какво доказателство има за това? — попита Годфри.

— Никакво, освен сериите кървави убийства, които Бог знае как пробуждат миналото зло, и може би смъртта на абат Самсън от манастира на тринитарианците. — Тя облиза сухите си устни. — Макар и здрав човек, Самсън почина внезапно и беше положен пред олтара. Аз и шерифът присъствахме на погребалната служба. В този манастир има нещо зловещо.

— Ами онези изчезвалия? — обади се Макбейн. — Вярвам, че ректорът и колегите на студентите от „Стейпълтън Хол“ са били проучени.

— Да, така е, но никой не знае нищо — отвърна Ормистън.

— Сър Осуалд — каза Годфри, — докато влизахме в града, забелязахме, че градският затвор строго се охранява. Защо е това?

— Миналата нощ — отвърна шерифът — още едно домакинство беше нападнато — три сестри, шивачки от енорията на свети Томас Бекет.

— Наблизо беше намерен един студент, Удо Ласкал, брабантец по произход. Откриха го много пиян в близката уличка, невъоръжен, без никакви рани, но покрит от главата до петите с нечия чужда кръв. Бил е затворен в градския затвор, защото уж и той е от буйстващите студенти.

— И призна ли нещо?

— Нищо, освен, че е пил твърде много от новия ейл в „Петелът и бъчвата“.

— А къщата?

— Заковахме я и я охраняваме. Виждате ли — продължи шерифът, — засега има само слухове, в града се говори, но нищо не е сигурно. Ако тази история се разчуе, тя ще пробуди стари дразги, особено между гражданите и университета. — Той сви рамене. Ще избухнат бунтове, а нито градските, нито университетските власти искат това. — Сър Осуалд се изправи от масата. — Направихме всичко. — Гласът му трепна. — Сложихме пазачи, улични патрули, но както казах, те също са изплашени до смърт.

— А как се замеси нашата игуменка? — усмихна се очарователно Александър на майка Констанс.

Игуменката се изчерви леко като младо момиче, на което са направили комплимент.

— Аз съм самотна жена, а сър Осуалд и прокторът Никълъс рядко ми правят честта да вечерят с мен. Отначало мислех, че убийствата са част от кървавите дела на живите, но когато продължиха, си спомних за легендите и университетът любезно ми позволи да се консултирам с някои ръкописи, които се пазят в черквата „Сейнт Мери“. Чак тогава започнах да подозирам. — Тя преглътна с мъка. — Писах на краля и на архиепископа. Останалото знаете.

— Изнесени ли са трупите от последната къща? — попита сър Годфри.

— Не — отвърна сър Осуалд. — Трупите бяха открити от пътник, който се опитвал да продава дрънкулки на минувачите. До утре той също ще си охлажда главата в градския затвор. Както обикновено, ще почакаме да падне мрак, за да изнесем трупите.

Годфри се изправи.

— В такъв случай да ги видим сега. Прокторът поклати глава.

— Не мога да дойда с вас — прошепна той. — Толкова много кръв, толкова много мъртви.

— Аз ще отида — каза сър Осуалд и погледна предупредително към тях. Надявам се, че имате здрави стомаси.

Те се сбогуваха с игуменката и отидоха да вземат конете си от манастирските конюшни. После препуснаха към града. Убитите жени бяха живели на една уличка близо до Карфакс. Двама войници с униформа на градската стража стояха на пост пред вратата. Изглеждаха изнервени и бледи, но се зарадваха да видят шерифа и спътниците му. Веднага спряха да си шепнат с облечения в черно расо свещеник, застанал в сянката.

— Трябва ли да стоим тук? — измърмори единият от стражите, докато другият хвана юздите на конете.

Сър Осуалд разрита калта и боклука от алеята.

— Мъртвите не могат да ви сторят зло.

— Не — отвърна човекът, — но онези, които ловуват в мрака, могат.

— Пазете конете ни! — нареди остро сър Годфри.

— Отче Андрю! — възкликна сър Осуалд. — Чухте ли новините?

Свещеникът излезе от сянката. Беше среден на ръст, приятен и младолик, въпреки че голяма част от тъмната му коса беше посивяла.

Годфри забеляза уморените му очи, но и бръчиците от смях около тях, волевата уста и брадичка.

— Да, чух — отвърна свещеникът. Той погледна към Годфри и Александър и в очите му просветна интерес.

Сър Осуалд ги представи.

— Много се радвам, че сте тук — промърмори отец Андрю и направи знак на благослов. — Както е казал Петър: „Бъди нащрек. Сатаната е влязъл в града и оставя белега си навсякъде“.

Сър Осуалд кимна, мина покрай тях, извади камата си и срязва печатите на вратата. После извади ключ от кесията, отключи вратата и я отвори.

Годфри, Александър и зад тях отец Андрю го последваха във влажната тъмнина. Писарят почувства космите на тила му да настръхват и усети злокобното присъствие, дори преди сър Осуалд да запали с огнивото си маслената лампа, която разпръсна мрака. Насмолената факла в желязна скоба на стената също запламтя живо. Александър се огледа и едва не припадна. Стаята беше простичка — глинен под, маса, етажерки върху варосаните стени, малко огнище с тенджерата върху бялата пепел и плетена кошница с хляб, окачена високо на таванските греди, за да не я стигат мишките. Няколко съдини, глинена чиния, калаена тенджера, ножове и шишове висяха над огнището. Стените бяха покрити с кръв, масата блестеше от съсиреци, а на пода труповете на жените лежаха с отнетнати назад глави, рани в гърлата, които напомняха на кървава уста и спечени от кръв предници на простичките рокли. Един поглед върху синьо-белите лица и Александър не можеше да издържа повече. Той запуши устата си с ръка и последва свещеника, който беше също толкова потресен, обратно на мрачната уличка. В стаята, където царуваше смъртта, шерифът се обърна към сър Годфри. Той също беше пребледнял и въпреки че беше виждал ужасни неща и преди, слабото му лице блестеше от пот и очите му бяха широко отворени от страх. Той се облегна на стената, без да се интересува дали е изцапана с кръв, и затвори очи.

— *Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison* — зашепна той думите на молитвата. — Господи, смили се, Христе, смили се, Господи, смили се.

Накрая отвори очи и се загледа към гредите на тавана и трите парчета отрязано въже, които още висяха от тях. После погледна краката на жертвите и забеляза, че глезените им още бяха овързани с въже. Стисна сър Осуалд за рамото.

— Така ли ги намерихте?

— Да, окачени като ярки. Останалото е както го виждате.

— И нищо друго?

— Нищо не е взето, нищо не е пипнато. Горната стая е като хиляди други. — Шерифът тръсна глава. — Само този ужас.

— И съседите не са чули нищо?

— Кълна се в Бога, сър Годфри, нищо!

— Ами студентът Ласкал?

— Намерили го мъртвопиян в началото на уличката.

Сър Годфри се обърна и излезе навън, като поемаше дълбоко вечерния въздух, сякаш се опитваше да пречисти както ума, така и дробовете си от гледката, която беше видял. Шерифът излезе и заключи вратата след себе си.

— Достатъчно ли видя?

Александър все още стоеше подпрян на стената и повръщаше, а отец Андрю лекичко го потупваше по гърба.

— Исусе Христе — пое си дъх шотландецът, — моля се никога вече да не видя подобно нещо. Сър Годфри?

Рицарят притвори очи.

— Виждал съм градове, завзети с щурм — каза той, — градове, запалени след плякосването и изнасилванията, но кълна се в Бога, в тази стая има нещо зловещо. Толкова обикновена и спретната, с изключение на трите тела и покритите с кръв стени.

— Огледа ли труповете, сър Осуалд?

— Моят лекар Гилбърт Тайър ги прегледа. Нямахме белези или синини, но устите им са били запушени преди да умрат.

— Бог да се смили над нас — прошепна отец Андрю. — Господа, трябва да се връщам. Шерифе, ако има нещо, което мога да направя...

Свещеникът тръгна обратно по уличката. Рицарят го наблюдаваше.

— Добър човек ли е, сър Осуалд?

— Да, енорийски свещеник от черквата „Сейнт Питър“, недалеч от замъка. Тук е от пет години и се грижи за бедните. И той смята, че

това е дело на злите сили.

Те отидоха до мястото, където войниците бяха отвели конете — доста далеч, сякаш искаха да се отдалечат колкото се може повече от просмуканата с кръв двуетажна къща. Сър Осуалд рязко напомни на войниците задълженията им и в мрачно мълчание тримата ездачи се върнаха при манастира. На главната порта шерифът дръпна юздите на коня си и топло стисна ръцете първо на сър Годфри, а после и на Александър.

— Ще се върна утре, господа. За днес свършихме достатъчно работа. Мисля, че тази вечер ще се срещнете със заклинател ката. Бог да ви пази!

Годфри и Александър шумно се сбогуваха и влязоха в смрачения двор на манастира.

— Нещо за ядене? — попита рицарят, когато Конярят отведе конете им.

Александър спря и наостри уши в тъмнината.

— Чуваш ли, сър Годфри? — попита той, без да обръща внимание на въпроса. — Монахините са на вечерня. Можа би ще зърнем красивата Емили. — Той направи сериозна физиономия. — Искам да отида довечера на черква. Ако това, което видяхме в къщата, ни се изпречи на пътя, ще ни е нужна Божията помощ.

Сър Годфри сви рамене и го последва по извитата калдъръмена пътека към манастирската черква, където една послушница ги пусна да влязат. Нефът беше тъмен, с изключение на една факла, която едва разсейваше тъмнината. Послушницата ги преведе покрай потъналите в сенки колони до една пейка пред разпятието. В параклиса пред тях, олтарът беше осветен от запалените свещи и хорът на монахините, застанал от двете му страни, пееше сладко псалмите на Давид. Александър започна да оглежда пейките, жадуващ да види Емили и се усмихна, когато я зърна да седи до игуменката. Блясъкът на русата ѝ коса беше прикрит от леко синьо покривало. Момичето вдигна очи, улови погледа му и се усмихна, което накара сърцето на писаря да подскочи от радост. После той насочи поглед към другите, обгърнати в черно фигури, и страхът му се завърна. До него очите на сър Годфри бяха затворени, а устните му се движеха. Александър се присъедини към песента на монахините и също затвори очи.

— Спаси ни от Лукавия — прошепна той — и от злото, което ни дебне през деня.

В усамотената килия, издълбана в стената на манастирската черква, заклинателката, сестра Идит Моън, също размишляваше върху пристигането си в Оксфорд. Струваше ѝ се странно, че е напуснала малката си каменна килия, убежището на своята лондонска черква и познатото ежедневие на молитви, скромно хранене, размисъл и сън. Идит коленичи върху набития глинен под и изповяда собствената си гордост и страх. Там тя беше в безопасност, винаги защитена ужасните видения, кошмарните сънища, в които ѝ се явяваха демони с огромни глави, дълги шии и тела, набръчкана кожа, свирепи очи и уста, които бълваха пламъци. Сега отново чуваше гласовете им, злокобни и ужасни и отново размисляваше над злото у човека. Идит предчувстваше, че предстоящият сблъсък ще бъде страховит. Нещо ужасно зло я очакваше из тъмните, зловонни улици на Оксфорд, нещо, което беше срещала и преди — но този път заплахата му беше по-реална. Това нямаше да бъде някое бедно момче или момиче, обладано от демоните, а много по-ужасяваща реалност, зловещо съчетание от свободната воля на човека и силата на злото. Разказаното от игуменката беше пробудило спомените на Идит за тъмните гори и самотните, обитавани от духове долини на Влахия и Молдавия, места, непознаващи кръста или славата на Христа. Там тя се беше срещнала с истинското зло и то я преследваше. Но как би могло то да бъде унищожено? Само от трима души — рицар, писар и отшелница, която беше изгубила зрението си, чиито клепачи бяха защити, за да не вижда слънцето?

Идит коленичи върху студения под. Каква форма щеше да приеме този път злото? Къде щеше да се скрие? В младостта си тя беше виждала много прочути гравюри, картини, на които Сатаната беше изобразен като чудовищен звяр с клонест нос и коса от виещи се змии. Но тя знаеше, че това не е вярно. Сатаната беше красив млад мъж със златен език, който винаги изглеждаше добродетелен. Не трябваше да забравя това — външността беше измамна. Самата тя знаеше наизуст Свещените книги и трябваше да бъде нащрек.

Докосна дървения кръст на шията си и прошепна думи на съмнение към онова, което майка Констанс ѝ беше разказала. Тя

знаеше всичко за стригите, за „неживите“, но трудно можеше да повярва, че те са тук, в Англия — тази покръстена страна, покрита с черкви, където кръстът беше заместил свещения дъб, магията на Друидите и жертвения каменен кръг. Може би, заключи тя, злото никога не изчезва, а просто се крие под повърхността и чака удобен момент. После вдигна очи и чу настойчиво чукане по дървената врата на килията си.

— Започва се — прошепна Идит. — Започва се.

[1] В католическите манастири — свещенически сан, непосредствено след игумена — (Б. пр.) ↑

[2] Евзевий от Цезарея IV в. сл.Хр. — епископ, автор на „Църковна история“, едно от най-забележителните ранни произведения на християнската историография — (Б. пр.) ↑

[3] Св. Атанасий Александрийски (293–373 г. сл.Хр.) — теолог, църковен деятел и държавник, основен защитник на християнското православие срещу арианството — (Б. пр.) ↑

ТРЕТА ГЛАВА

Сър Годфри и Александър привършваха вечерята си от говежда супа, сирене и хляб, когато на вратата се почука и игуменката влетя вътре. Двамата станаха на крака.

— Имате посетителка — каза тя. — Сестра Идит Моън. Облечена в сиво жена изплува от тъмнината и безшумно се плъзна в стаята. Александър я гледаше изумено. Сляпата заклинателка беше средна на ръст. Носеше проста сива роба и белоснежната ѝ коса висеше свободно пусната до раменете. Тъмносиня превръзка скриваше очите ѝ и подчертаваше гладката ѝ като сметана кожа.

— Трябва ли да стоите и да ме зяпате като дръвници? — запита усмихнато сляпата жена. — Особено ти, сър Годфри Ийвсдън, кралски рицар и най-близък съветник. Слушала съм за твоята храброст.

Рицарят изтри уста с опакото на ръката си, докато я поздравяваше, заеквайки. Сестра Идит влезе навътре, а игуменката напусна къщата за гости и затвори тихо вратата след себе си. Заклинателката стисна ръката на рицаря.

— Само се шегувах. Не исках да те притесня, сър. — Тя се обърна към Александър. — Мастър Макбейн, шотландец и кралски писар, студент от Кембридж, ако имах по една монета за всяко твое влюбване — усмивката ѝ се разшири — щях да нахраня лондонските бедняци.

Жената се приближи към него и протегна ръце. Александър коленичи и целуна меката топла кожа. Сестра Идит леко погали лицето му.

— Ти си смел — прошепна тя, — но и на двама ви ще е нужна цялата ви смелост срещу омразното зло, с което ще се сблъскаме. Но нека първо споделя вечерята ви. — Тя отиде до края на масата. Александър бързо ѝ донесе стол, като я наблюдаваше с любопитство — въпреки че беше сляпа, заклинателката се движеше безпогрешно. — Какво гледаш шотландецо? — попита тя.

— Милейди... — заекна Александър. — Но ти виждаш! Сестра Идит се усмихна.

— В известен смисъл — да. Ако си представиш нещо и откажеш да приемеш тъмнината, можеш да направиш чудеса. — Тя хвана здраво бокала с вино, който Александър побутна към нея. — Освен четенето, четенето — прошепна. — Липсва ми светът на книгите. Когато всичко свърши, ще ми почетеш ли, Александър?

— Какво, милейди?

— От ръкописите, които колекционираш. Историите за вашите велики герои.

— Разбира се — отвърна Александър. — Ще ти почета. Сестра Идит кимна.

— Знаете ли с какво си имаме работа? — попита тя рязко.

— Аз — да — бързо отговори сър Годфри, — но писарят знае малко. Поне засега.

Заклинателката се обърна отново към Александър.

— Шерифът и прокторът знаят, но въпреки че са тук и чуват, не усещат злото, което се намира в този град. Те са като всички нас, вярват само в нещата, които могат да видят, чуят, докоснат, вкусят и помиришат. Преди много години — продължи тя тихо, — както вероятно ви е разказала игуменката, преди това място да се превърне в център на знанието, преди да бъдат построени колежаите и замъците, огромно зло прекосило океана и се заселило тук. То било победено, но не и унищожено, прогонено, но не изгорено. Зло, което не е унищожено, е като дима — можеш да го затвориш, но намери ли пролука, то ще излезе навън. — Тя замлъкна. — Боиш ли се от това, което не можеш да видиш, Александър Макбейн?

— Госпожо, никога не съм мислил за това.

— А какво виждаш? — настоя тя.

— Сигурно половината от онова, което би трябвало да виждам — отвърна шеговито Александър.

— Не, бъди сериозен — въздъхна сестра Идит. — Какво ще стане, ако в реалността има повече от нещата, които можем да видим? Ние сме като мухата, която каца на парче хляб и мисли, че съществува само онова, което може да види и вкуси. Точно такива сме. Дребни създания в Божията вселена, които са стигнали до арогантното заключение, че само онова, което виждат, съществува в действителност. — Заклинателката повиши глас. — Като християни ние мислим по друг начин. Вярваме, че нашата реалност е само част от

една по-голяма реалност и че отвъд съществуват духовни създания, които като нас водят борба. Самият Апостол казва, че ние не се борим с плът и кръв, а срещу силите на ада.

— Църквата ни учи също — прекъсна я Александър, — че Христос е винаги с нас и неговата сила ще победи.

— О, накрая ще е така, но трябва да правим разлика между отделната битка и неминуемата победа. Сега ние мислим за злото в човешки образ — за крадеца, прелюбодееца, похитителя и убиеца, но има друго измерение, в което видимото зло може да се съюзи с невидимото. — Сестра Идит нежно потупа ръката на Александър. — Не искам да се меся, но това, което видя тази вечер в Оксфорд, ти даде представа за онова, на което аз съм присъствала. — Млъкна, с незрящи очи, вперени в мрака, който призоваваше сенките от собственото й минало. — Много отдавна — започна тя — бях млада и хубава.

— Госпожо, още си такава! Идит се усмихна.

— Комплиментът е най-омайващото вино, шотландецо. Бях младо момиче — продължи тя, — единствено дете на баща-вдовец, който ме обожаваше. Той беше скромнен рицар и притежаваше земи, които стигаха до брега на Нортъмбърланд. Бях галена и разглезена, получих добро образование в местния манастир. Един ден, когато бях на петнайсет години, баща ми дойде при мен и доведе Стивън Моън. — Тя сладко се засмя. — Бях готова да се омъжа за него на място, защото много го обичах и не бих го изпуснала. — Извърна слепите си очи към сър Годфри. — След година бях въвн от манастира и омъжена за Стивън Моън. Той беше най-младият син на голямо семейство. Живеехме при баща ми, който обяви Стивън за свой наследник. Чичо ми Саймън беше хоспиталиер в местната командерия на ордена. — Сестра Идит поклати глава. — Златни дни. Хранехме се със слава, с невероятните подвизи на Карл Велики и когато папата и останалите призоваха на кръстоносен поход, ние се отзовахме. Баща ми взе заем срещу земята си и ние се присъединихме към експедицията на хоспиталиерите в помощ на франките в Гърция. — Тя поклати глава. — Безразсъдството на младостта. Станахме наемници, които се биеха заедно с малкото воители-хоспиталиери, докато си пробиваха път към Влахия, за да защитават християнските общности там. Познаваш ли страната? Александър поклати глава.

— Планините са черни като нощта, насечени от бездънни пропасти, покрити с мрачни гори и напоявани от коварни бързи реки. — Заклинателката млъкна и вдигна глава, сякаш се напругаше да чуе нещо. — Дори сега сънувам, че съм още там. Ужасно, изпълнено с демони място. Не мога да опиша какво се случи, но конвоят, с който пътувах, беше издебнат и хората избити почти до крак. Аз и още един избягахме, но скоро той умря от ужасните рани по врата си.

Тя замълча. Александър и сър Годфри почувстваха от забързаното ѝ дишане, че не иска да описва ужасния начин, по който беше загубила семейството си. Заклинателката скоро се отърси от унеса си.

— Известно време скитах като звяр из гората. Отначало мислех, че трябва да се пазя единствено от турците, дивите мечки и свирепите вълци, но те бяха като детски фантазии в сравнение с истинския ужас, който ме очакваше. — Млъкна и се изсмя. — Бях самоуверена. Бях изучила гръцките митове и историите за ламиите — жени, които омайвали красиви младежи, за да изпият кръвта им и да изядат месото им. В мрачните гори на Влахия разбрах, че тези фантазии са част от реалността. Един ден минах през едно село и тръгнах да прося вода и храна. Поканиха ме да присъствам на погребението на един млад мъж, който паднал от дърво. Тялото му беше изложено за поклонение и ме поканиха да участвам в погребалния пир, приготвен за бдението. Ядох и пих, колкото можах. Тялото беше заровено в малкото гробище до черквата. Върнах се в гората и забравих за случая. Не ходех в селото, защото отряд турски спахии — тя обърна незрящото си лице към сър Годфри — турски кавалеристи — навлезе в областта. Една нощ седях край малък огън, когато една тъмна фигура се появи между дърветата и тръгна към мен. Не виждах никакво оръжие, а мъжът беше разперил ръце, за да разберам, че няма лоши намерения. Поканих го да се приближи и да се стопли на огъня. — Сестра Идит замлъкна. — Фигурата безшумно ме наближи. Чертите ѝ бяха в сянка, но когато седна, огънят припламна по-силно и аз замръзнах от ужас. Лицето беше бледо, очите — кръвясали и заобиколени от сенки — беше същият мъж, на чието погребение бях присъствала предишната седмица. Наблюдаваше ме и аз не можех да направя нищо. Бях скована от страх. После той се усмихна, оголи зъби като вълк, стана и безшумно се върна в гората.

Александър неспокойно се размърда, защото разказът на жената пробуди пресните спомени за собствените му кошмарни преживявания в града.

— Отначало — продължи сестра Идит, сякаш си говореше сама — реших, че съм си въобразила, но на другата сутрин забелязах, че на мястото от другата страна на огъня, има следи, където е седял. Върнах се при селския старейшина, като мислех, че младежът не е умрял, а е бил заровен по погрешка. — Заклинателката прехапа устни. — Понякога и това става — жертвата изпада в несвяст, без следа от пулс, и я обявяват за мъртва. Заравят я в плитък гроб, тя се съживява и успява да излезе оттам. — Сестра Идит млъкна и се заслуша в нощните шумове.

Александър, който седеше до нея, се бореше със собствените си страхове.

— Продължавай, сестро — прошепна той.

— Селският старейшина изслуша внимателно онова, което му разказах, с нескрит ужас. Веднага нареди мъжете да се върнат от полето и вечерта постави постове. Каза ми, че младият мъж, който получил последно причастие от местния свещеник, станал стригои, един от неживите. — Сестра Идит облиза сухите си устни и гласът и се снижи до шепот. — Разбира се, аз сметнах това за селско суеверие, затова старейшината ми каза да изчакам. Изпрати за останалите членове на селския съвет и с разрешението на свещеника гробът на младия мъж беше разкопан. Никога няма да забравя тази гледка. Трупът беше все още топъл, нямаше зеленикавия отенък на гниееща плът. Крайниците бяха подвижни, а не вдървени и главата му беше обърната на една страна, а не гледаше небето. Най-възрастният каза, че е удовлетворен и забиха в сърцето на трупа един кол. Никога няма да забравя писъка му. Ужасен, смразяващ кръвта. — Заклинателката въздъхна. — По-късно трупът беше изгорен. Така и не разбрах дали човекът, когото бях видяла, е призрак или демон. Няколко дни по-късно турците ме плениха. — Гласът ѝ стана рязък. — Откриха, че съм жена и се опитаха да ме изнасят. Борих се смело, но те доближиха нагорещено желязо до очите ми и ме ослепиха за цял живот. — Идит рязко млъкна. — Чувате ли ги? — попита тя тихо.

Александър и сър Годфри, погълнати от историята ѝ, вдигнаха очи.

— Не, какво има, госпожо? — попита рицарят. Идит приближи пръст към устните си. — Слушайте!

Те напрегнаха слух и дочуха слабо скърцане от мрака навън.

— Прилепи — каза сър Годфри. — Сигурно гнездят под стряхата.

— Чудя се дали е така — отвърна заклинателката. — Във Влахия селяните твърдяха, че прилепите са пратеници на стригоите, нощните кръвопийци.

Александър поклати глава.

— Госпожо, още малко ще ми кажеш, че тези прилепи са били изпратени нарочно.

— Възможно е.

— Но от кого? Да не би да искаш да кажеш, че стригоите, нощните ловци, са някъде наблизко? Ако е така, ще ги заловим и ще ги убием като селския старейшина във Влахия.

— Изказах ви само половината от историята, Макбейн! — отсече сестра Идит. — Най-лошото предстои. Бях заловена и ослепена, а очите ми — зашита. Станах робиня, работех на полето, бях просто една селянка във Влахия. Повярвай ми, Александър, няма по-нищи същества под небето от онези селяни. Отначало ги смятах за невежи, груби и неграмотни, но те ме научиха на повече, отколкото знаех от училище или от библиотеките на нашите манастири. След четири години пленничество селото, в което живеях, беше нападнато от пострашни демони. Трима жестоки, зли мъже, същински дяволски изчадия, бяха екзекутирани. Селският свещеник, свят човек, настоя трупове на тримата престъпници да бъдат изгорени. Турският командир само се разсмя и ги остави да висят. — Идит поклати глава. — Първото нападение стана след седмица. Едно младо момиче беше намерено с гърло, прерязано от ухо до ухо и тяло без капчица кръв. Последваха многобройни убийства, всяко по-кърваво от предишното. Турците изпратиха войници в района, спахии, и дори отряд свирепи еничари. Те пребродиха околността, но не можаха да намерят и следа от тайнствените нападатели. — Сестра Идит стисна ръката на Александър. — Чуйте! — изсъска тя. — Един ден бях в гората и берях плодове — правех го, за да тренирам ума си и да се преборя със слепотата си. Едно младо момче от селото ме беше завело там. Изведнъж то ме задърпа за дрехата и ме накара да клекна зад един

храст. Направих го и момчето ми прошепна, че е видяло един спахия да идва към нас, но че между дърветата го чакали нападатели. Чух шум от битка, цвилене на кон, последвано от сърцераздирателен писък. Момчето до мен падна в несвяст. — Заклинателката стисна ръката на Александър, както дете би се хванало за баща си. — Стоях при момчето повече от час, не виждах нищо, чувах само ужасяващите викове. — Сестра Идит млъкна и вдигна лице към слушателите си.

— Какво има? — попита Александър.

— Момчето се свести. Аз почти го занесох до селото. Два дни той се кри в колибата си, неспособен да проговори. После ни каза какво беше видял. Спахията бил нападател от семейство дървари — бащата, майката и техния син — млад мъж на не повече от седемнайсет години. Момчето каза, че не изглеждали по-различно от нормалните хора, но бързината и силата, с които нападали, били невероятни. Скосили върху спахията и съборили коня и ездача. Синът прегризал гърлото на войника с едно ужасяващо захапване, както лисица души пиле. После увесили горкия човек и изпили кръвта от трупа. Преди да припадне, момчето ги видяло как я пият.

Александър се втрени в заклінателката, после в сър Годфри. Той би сметнал историята за измислена, ако не беше явният ужас на лицето на жената и капките пот, които се спускаха от челото ѝ и попиваха в превръзката на очите ѝ. Сър Годфри беше виждал мнозина да се боят, но не си спомняше нищо подобно на дивия ужас, който сковаваше тази спокойна на вид жена.

— Отначало никой не повярва на момчето, но сложиха пост край колибата на дърваря. Дърварят, жена му и сина му, се държаха нормално. Не изглеждаха по-различно, нападенията им не се влияеха от промяната на сезоните, от слънцето или луната. Само едно нещо забелязахме. Местният свещеник обяви, че макар дърварят и семейството му да идват на черква, вече не вземат причастие и винаги застават така, че да не гледат пряко към олтара, докато се провежда службата. — Ръката на сестра Идит още по-здравосно стисна тази на Александър. — Помни това, ти също, сър Годфри. Забравете бабешките приказки за кръстове, заклинания или талисмани като чесън или други растения.

— Какво стана после? — запита Александър. Ръката на жената сякаш разпръскваше мраз върху цялото му тяло.

— Беше назначен нов турски командир. Стар, мъдър човек. Той нареди трупове на тримата престъпници да бъдат изгорени и веднага да се унищожат дърварят и семейството му. Трябваше да ги нападнат призори, да ги убият, да изгорят телата им и къщата им да бъде сравнена със земята.

— Изпълниха ли заповедта? — попита сър Годфри.

— Да, атаката беше проведена, но дърварят и семейството му се биеха като демони. Изглежда притежаваха свръхчовешка сила, бързина и ловкост. Селският старейшина, който присъстваше, разказа, че преди да убият момчето, осем еничари били мъртви. — Заклинателката въздъхна. — И тогава започна ужасът. Ти си войник, сър Годфри, когато врагът е победен, го забравяш.

— Съживиха ли се?

— Не, стана нещо по-лошо. Един от офицерите на еничарите изведнъж нападна собствените си хора и започна да ги избива. Турците разбраха, че не се бият срещу хора от плът и кръв, а срещу духове, които преминават от едно тяло в друго, както човек би се пренесъл от съборената си къща в ново жилище.

Сър Годфри поклати глава.

— Госпожо, това е невъзможно!

— Нима? Припомни си Светото писание. Помниш ли, че когато Христос прогонил демона от момчето, демонът помолил да го изпрати на друго място? Аз съм пропъждала много демони, процедурата е винаги същата. Караш демона да се представи и започваш свещения ритуал. Демонът винаги крещи и иска място, където да отиде, а отговорът на заклинателя е винаги един и същ „В адската бездна“. Но това, на взето присъствах във Влахия, беше по-различно. Онези духове бяха властелини на ада, имаха способността да се местят от труп в живо тяло. Ето защо селяните ги наричат стригои — те са духове, те са неживи.

— Но защо пият кръв?

Идит стисна разпятието на шията си.

— Стригоят обитава човешко тяло и го превръща в убиец, защото му е нужно да пие кръв. От нея той взима сили.

— Какво стана със селото? — попита сър Годфри.

— Турският командир постъпи много смело. Той прекрати атаката и накара свещеника да донесе съда със Светото причастие.

Свещеникът го направи и го държеше високо, докато войниците отново нападнаха. Едва този път те успяха да убият дърваря и жена му, после запалиха огън и телата бяха незабавно изгорени. Изглежда, ако това се направи бързо, демоните действително са прогонени и трябва да се върнат в адската бездна.

Гласът на заклинателката затихна и Александър се втрени в мрака на нощта.

— С това ли си имаме работа тук, госпожо?

— Да, Александър. Не се борим срещу хора от плът и кръв, а срещу адски изчадия.

— И няма ли начин да разберем кои са обладаните от духове?

— Не, няма. Те говорят, пеят, плачат, ядат и пият. Държат се като нормални хора, селяни или господари. Знам само, че не могат да взимат участие. Ако ги разкрием, а това е трудно, те ще покажат истинската си природа.

— И колко може да са? — попита Александър.

— Не знам. Може да е един, може да са шест, двадесет, тридесет или четиридесет.

— Увеличава ли се броят им?

— Очевидно не, но ако тялото, обладано от стригои не бъде умъртвено и изгорено, демонът преминава у някой друг. Като някаква ужасна чума, която убива и се разпространява.

Александър затвори очи и се помоли Бог да му даде сила. Потръпна, като си спомни кървавата сцена в къщата.

— Дано не са те — промърмори той. — Не може ли да е нещо друго? Защо мислиш, че създанията, извършили убийствата, за които си чула, са стригои?

— По две причини. Първо, университетът има богат архив и библиотеки. В една от тях има хроника на един монах от Осни. Тя е пълна със странни истории — за видения, чудодейни излекувания и страшни събития. Монахът я е писал около петдесет години след нашествието на норманите. В нея се споменава за странен орден, който се появил на крайбрежието на Кент, а после се преместил в графство Оксфорд. Членовете му се настанили в една стара кула в пустошта и я възстановили. Представяли се за вярващи мъже и жени, поклонници, изпълняващи тържествен обет. После започнали убийствата.

— Стригои ли са били? — прекъсна я Александър.

— Да, идвали от Влахия или от една област, близо до Молдавия — едно от Балканските княжества. Уилям, първият нормански крал унищожил кулата...

— А стригоите?

— Един Бог знае, но подозирам, че не всички тела са били унищожени.

— Защо казваш това, госпожо?

— Подозирам, че предводителят на стригоите, които Уилям Завоевателят унищожил, е бил погребан в някакво подземие. Гробът му е бил отворен и сега духът на стригоя е свободен и броди, където пожелае.

— Значи — намеси се сър Годфри, — той може да е само един?

— Да, но той е техният владетел и е призовал васалите си на помощ.

— Защо не можем да унищожим гроба му? — попита Александър.

Сестра Идит се усмихна.

— Но къде е той? Пък и злото вече е сторено — духът е освободен. Навярно е вече в някое тяло.

— Как стригоите подбират онези, които обсебват? Заклинателката се усмихна.

— Хората мислят, че само злото привлича подобни демони. Понякога е така, но слабите духом, онези, които не са защитени, онези които не се причестяват редовно, всички са уязвими за демона.

Сър Годфри се приведе към нея.

— Разказът ти не е свършил, нали, госпожо?

Александър почувства как тялото на закланателката потръпва от страх.

— Тъй като аз бях помогнала за разкриването на убийците, турският командир позволи на хоспиталиерите да ме откупят и да ме върнат в Англия. Преди да тръгна, този човек, добър мюсюлманин, ми каза нещо много странно. — Сестра Идит разхлаби превръзката на очите си.

— И какво е то?

— Каза ми, че преди последният стригои да бъде унищожен в кървавото клане край колибата на дърваря, той изкрещял ужасно пророчество.

Заклинателката кръстоса ръце и се приведе, сякаш изпитваше болка.

— Госпожо, трябва да ми кажеш!

— Стригоят изпищял: „Кажи на сляпата, че отново ще се срещнем. Тя ще бъде по-стара и ще я придружава кралски син!“

Александър ужасено изохка.

— Не разбирате ли — прошепна Идит — ужасните убийства в Оксфорд и твоето име, Макбейн, което означава „кралски син“ на шотландски. Когато новината за убийствата стигна до Лондон и канцлерът попита кой ще дойде с мен, аз разбрах за теб и знаех със сигурност какви демони ме чакат в Оксфорд.

Александър се размърда неспокойно, за да скрие страха си.

— Значи стригите са ме познавали, преди да се родя?

— Не, но са предсказали, че един ден ще бъдеш техен враг.

— Това е нелепо. Как може стригите от Влахия да бъдат същите, които кръстосват улиците на Оксфорд?

— Ще ти кажа, Макбейн. Попита дали стригите могат да се размножават. Не могат. Но си ги представи като вражеска армия, която пресича пълноводна река и строи мост, за да позволи на другите да ги последват. — Заклинателката приближи лицето си до неговото. — Ако не унищожим стригите тук, властта им ще се разрасне и ще дойдат други. — Тя стисна китката на писаря. — Александър, повярвай ми! Предстоят ни ужасни дни!

Сестра Идит стана и потъна в тъмнината, оставяйки Александър и сър Годфри вцепенени и по-уплашени, отколкото са били някога в живота си. Александър си пое дълбоко дъх, стана, отиде до прозореца и се взря в звездите.

— Разчитам на Бога — прошепна той и започна молитвата на Свети Патрик. — Исусе, бъди до мен, бъди пред мен, бъди в мен.

Сър Годфри се присъедини към него, после се изправи, коленичи с лице на изток и тихо се качи в стаята си. Известно време Александър седя край огъня, взрян в искрите, които подскачаха като малки дяволчета в собствения си миниатюрен ад.

— Александър, момчето ми — прошепна той, — дните ти са преброени! — Усмихна се на себе си. — Ти ще бъдеш герой, Александър. Кажете си молитвите, момче, и събери сили за бой.

Известно време той си мърмореше тихичко, но точно преди да се унесе, си спомни думите на един известен келтски епос: „Онези, които се борят с чудовища, трябва да внимават сами да не заприличат на тях и да помнят, че когато надникнеш в адската бездна, тя също гледа към теб!“

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

На другата сутрин сър Годфри и Александър закусиха в малката трапезария. Засмяната Матилда им поднесе меки бели хлебчета, кана бира и сирене от овче мляко, което беше тръпчиво и пикантно. Сър Годфри вече беше казал молитвите си, коленичил до леглото, като посвети всичко, което предстоеше да извърши, на Светите рани на Христос и помоли Светата Дева за защита. По-практичният Александър се беше молил, докато се обличаше. Сега двамата дъвчеха хляб и сирене и размишляваха над онова, което заклинателката им беше казала предишната вечер. Александър взе едно от малките хлебчета и наруши мълчанието.

— Ям само такива — каза той. — Един еврейски лекар от Салерно ми каза, че ръженият хляб не само унищожава вътрешностите ти, но и ти изпраща странни сънища.

— Не ни трябва странни сънища — изръмжа сър Годфри. — И без това живеем в кошмар. Тези трупове, онази тиха, ужасна къща и накрая сестра Идит. Какво мислиш за нея, Александър?

— Аз съм учил в залите на Кембридж, сър Годфри. Обучавах ме в логика и предметите от тривиума и квадравиума^[1].

Живея в свят, който се осланя на допира и вкуса, но свети Павел казва, че се борим не само срещу създания от плът и кръв, но срещу легиони адски изчадия, господари на въздуха, които се скитат из Божия свят, винаги готови да унищожат Творението на милостивия Бог.

Сър Годфри промърмори нещо.

— Каза ли нещо? — приведе се към него Александър.

— Аз се боря срещу създания от плът и кръв — отвърна рицарят. — Снощи видяхме делото им.

Александър поклати глава.

— Sie et non, както би казал великият Абелар^[2]. И да, и не, сър Годфри. Ами ако хората, които са извършили тези ужасни престъпления, са обладани от демони или се смятат за нещо по-различно?

— Какво искаш да кажеш? — запита рицарят рязко.

— В Кембридж имаше човек, когото смятаха за идиот. Живееше в избата на една кръчма по пътя за Тръмпингтън. Той се смяташе за архангел Гавриил и нищо не можеше да го убеди в обратното.

— И после? Александър се усмихна.

— Ами ако наистина е той?

Сър Годфри пхна парче сирене в устата си и не обърна внимание на намигането на писаря. Александър пресуши каната с ейл.

— Сър Годфри, които и да са убийците, ние може да се озовем в Долината на Смъртта — писарят не можа да се въздържи да не се пошегува, — но имаме твоя меч, моя ум и молитвите на сестра Идит.

— Мисля, че ще ни трябва нещо повече от това. Рицарят и писарят се огледаха и с изненада видяха заклинателката на вратата. Сестра Идит беше облечена с дрехи на светска дама, беше сменила сивите си одежди с тъмносиня рокля, обшита със сребърен ширит, а воал и покривало в същия цвят покриваха косата ѝ. Александър още веднъж се учуди, че независимо от превръзката на очите и снежнобялата коса, лицето на сестра Идит беше нежно и красиво като на младо момиче, а устните ѝ — червени и пълни.

— Бог не желае да бъдем нещастни! — възкликна тя, докато пристъпваше напред.

Александър прехапа устни и се изчерви, защото заклинателката явно четеше мислите му. Беше впечатлен и от това как уверено и изправено вървеше тя. Сестра Идит приседна начело на масата с грацията на придворна дама и протегна ръка.

— Нахранихте ли се? — Тя взе едно хлебче и го разчупи.

— Най-пресен хляб и сирене, госпожо — отвърна сър Годфри. — И силен ейл, какво друго би могъл да иска човек?

Заклинателката се засмя весело.

— Наистина, какво повече, сър Годфри? Трябва да се подкрепите. Дяволът може да използва празния стомах и слабата воля в своя полза. Казахте ли молитвите си? — попита тя тихичко.

— Да, госпожо.

— Начертахте ли планове си? Двамата мъже се спогледаха загрижено.

— Ако влезете в лабиринт, добре е да се водите по стената. Какво знаете дотук?

Александър бутна дървената паница настрани.

— Искаш ли ейл, госпожо?

— Да, но в малка чаша.

Александър стана, донесе чаша, напълни я до ръба и внимателно я сложи между тънките пръсти на заклинателката.

— Ръцете ти са топли — усмихна се тя. — Кръвта във вените ти е гореща, Александър Макбейн, и това е хубаво. Но не отговорихте на въпроса ми.

— Това, което знаем, е много малко — отвърна сър Годфри, като внимателно наблюдаваше заклинателката. Можеше да се закълне, че тя вижда всяко движение, което те правят.

— И какво е то? — попита тя остро.

— Да, госпожо, има няколко следи. Първо, студентите, които са изчезнали от „Стейпълтън Хол“ в Търл. Трябва да отидем там. Второ, тази странна история в тринитарианския манастир — там също трябва да отидем.

Заклинателката кимна.

— В края на краищата — продължи сър Годфри — манастирът е построен на мястото, където някога се е издигала кулата на стригоите. Съществува и проблемът с внезапната и загадъчна смърт на абат Самсън. А трябва да посетим и семейство Мортимър. — Сър Годфри погледна към Александър. — Къде е имението им?

— Някъде между това място и Уудсток.

— И накрая — заключи сър Годфри — трябва да разпитаме студента, който лежи в градския затвор. Може да ни каже нещо полезно.

— Тогава — каза сестра Идит, докато триеше пръстите си в салфетка — да започваме незабавно.

Мъжете изненадано се спогледаха.

— Идвам с вас — каза твърдо заклинателката. — Може да съм сляпа, но ще бъде прекрасно да бъда отново сред хора и да изслушвам проблемите им. — Лицето ѝ стана тържествено. — Може да съм ви от полза. — Тя се изправи и леко докосна ушите на Александър. — Ти слушаш с това, но аз слушам с душата си. — Вдигна ръка, все едно се кълнеше. — Обещавам, че ако ви преча, ще се върна тук, но бих искала да дойда.

Александър погледна сър Годфри, който сви рамене и разпери ръце.

— Разбира се, госпожо — отвърна рицарят, докато писарят му правеше гримаси. — Но няма да се излагаш на опасност.

— На опасност ли? — Заклинателката отметна глава и се засмя. — Сър Годфри, живяла съм в опасност през целия си живот.

Разговорът беше прекъснат от силно чукане на вратата. Влезе игуменката, която водеше разчорлен войник, чиито ботуши бяха покрити с кал. Кални пръски имаше и по непраната му горна дреха. Войникът поздрави и тримата, но Александър видя, че беше впечатлен от закланателката. Игуменката, която стоеше зад него, се намръщи неодобрително — мъжът миришеше на конска пот и триеше сополивия си нос с опакото на ръката си.

— Праща го шерифът — обяви тя.

— Какво има?

— Сър Осуалд — пратеникът притвори очи, — сър Осуалд изпраща своите... изпраща своите..

— Приветствия — предположи сър Годфри.

— Не, сър, своите поздравии. Той настоява веднага да отидете в замъка.

— Защо? — попита Александър. Мъжът разтвори очи.

— Бог знае, господарю, но тази сутрин донесоха някакво тяло. Чаршафът беше целият в кръв. Още капеше, когато сър Осуалд нареди да занесат трупа в едно от подземията.

— Още едно убийство — прошепна закланателката. — Може би трябва да започнем от замъка.

Пратеникът беше освободен и Годфри и Александър се качиха в стаите си, за да вземат мечовете, и наметките си. Заклинателката остана да размени любезности с игуменката, която с нетърпение очакваше да разбере какво ще иска сестра Идит.

— Само един кон — каза закланателката, когато двамата мъже слязоха по стълбите. — Кротък, но силен. Добродушен ездитен кон.

Игуменката се съгласи и ги поведе към конюшната. Докато минаваха през подгизналите от дъжда градини, чуха младо момиче да пее и Александър спря.

— Тази песен е френска, нали? „La Belle Dame Sans Merci“, „Безсърдечната дама“.

И без да го канят, писарят премина през една пролука в живия плет, който скриваше певицата. Лицето му светна, когато зърна лейди Емили да стои до малък фонтан със снежнобял гълъб, кацнал върху облечената ѝ в ръкавица ръка. Тя нежно галеше горичките му и му пееше, напълно погълната от заниманието си.

Сър Годфри се присъедини към него. Двамата мъже стояха, изпълнени с мълчаливо възхищение, защото ранното утринно слънце падаше върху непокритата коса на младата жена и тя сияеше като златист ореол. В дългата си тънморавя рокля, пристегната в талията със сребърен колан, тя напомняше на Александър на принцесата на феите, която беше виждал в една книга с легенди в библиотеката на Кембридж.

— Какво видение! — прошепна той.

Момичето продължаваше да пее. Годфри само я гледаше и се чудеше защо сърцето му пропусна един удар, пулсът и кръвта му се задвижиха по-бързо, а стомахът му се присви от вълнение.

„Кълна се в разпятието — помисли си той, — виждал съм я само два пъти, а седя тук като някакъв нещастно влюбен оръженосец!“

Двете жени също се присъединиха към тях. Гълъбът изпърха с криле. Емили спря да пее, когато осъзна, че има публика. Тя нежно остави птицата на земята и свенливо погледна към тях изпод гъстите си мигли.

— Добро утро, господа — прошепна тя.

Александър пристъпи напред и ботушите му изскърцаха върху насипаната с чакъл пътека. Гълъбът изпърха с криле, издигна се стремително във въздуха и закръжи над момичето. Александър направи невероятно изискан поклон. — Госпожице, извинете ме, но никога не съм чувал някой да пее толкова хубаво тази песен. — Майка ми ме научи.

Александър погледна към кръжащата птица.

— Питомен ли е?

— Донякъде.

Писарят се загледа в ранното утринно небе, където гълъбът приличаше на бяла пухкава топка.

— Тогава, госпожице, това е най-щастливият гълъб на света.

— Защо, сър? — Миглите на лейди Емили потрепнаха, когато тя го погледна право в очите.

Годфри почувства пристъп на завист, защото момичето се бореше да подтисне смеха си.

— Защото вие го държите, госпожице.

Сега лейди Емили се изчерви. Майка Констанс се изкашля шумно, но смехът на заклинателката отрази като ехо веселието на младото момиче.

— Познаваш ли сестра Идит? — сър Годфри най-после намери гласа си, който прозвуча по-силно, отколкото възнамеряваше.

Майка Констанс се намеси и ги представи. Емили пристъпи за размяната на целувки и червените ѝ устни леко докоснаха бузите на заклинателката.

— Много си красива — прошепна сестра Идит, като отстъпваш. — И пееш хубаво. — Обърна се към Александър. — Наистина ли знаеше тази песен?

Александър, който дебнеше за всяка възможност да се прояви, пристъпи с единия крак напред, отметна глава и сложи ръце на бедрата си в позата на странстващ артист.

— Ще ти покажа, ако лейди Емили ми приглася. Как беше първият стих?

— *La nuit devient trop tard.* ^[3]

Звучният тенор на Александър се извиси в песен. Емили се присъедини на третия стих. Дуетът им беше най-добрият, който сър Годфри беше слушал. Когато свършиха, дори по суровото лице на майка Констанс играеше усмивка. Заклинателката изръкопляска, но сър Годфри можеше само да гледа, разкъсван между завистта към непринудената галантност на Александър и хубостта на момичето.

— Стига толкова! Стига толкова! — обяви с шеговита строгост майка Констанс. — Мастър Макбейн, шерифът те чака.

Александър хвана ръката на Емили, вдигна я до устните си и притисна устни към дългите ѝ хладни пръсти. Като се наслаждаваше на копринената им гладкост, той си позволи да задържи устните си по-дълго, като погледна дръзко момичето под вежди. От своя страна Емили се държеше като истинска кокетка и колебливо отдръпна ръката си, едва когато доброто възпитание и строгият поглед на майка Констанс я принудиха.

— Госпожице — прошепна Александър, — трябва да ни попеее отново.

— Прекрасен акомпанимент — отвърна тихичко Емили. Александър отстъпи, поклони се, но вместо да се обърне, тръгна заднишком, сякаш му беше невъзможно да откъсне очи от нея. Емили се запя в смях. Майка Констанс тръгна към нея, докато заклинателката стисна ръката на Александър.

— Хайде, сър — прошепна тя. — Възползвахте се от разбирането и толерантността на майка Констанс. Не прекалявайте.

Сър Годфри не помръдна и изчака, докато спътниците му се върнаха зад храстите, които заобикаляха тази малка градина. Тогава пристъпи напред. Опита се да се усмихне, но усети, че ще бъде насила, затова запази сериозно изражение. Емили го погледна някак странно, видя страстта, изписана върху лицето и огъня в очите му и разбра, че този мъж не вярва във флирта. Тя скръсти ръце.

— Сър Годфри, чакате ли ме?

Рицарят протегна ръка и Емили сложи пръстите си нежно върху неговите. Той повдигна ръката ѝ до устните си, целуна я лекичко и я пусна.

— Лейди, завинаги твой слуга.

Емили порумения, този път от страстта, изписана върху лицето на сър Годфри. Отвори уста, за да каже нещо, но сър Годфри се завъртя и се отдалечи, за да се присъедини към останалите при конюшните. Слугите бяха изкарали малък сив кон и Александър внимателно настаняваше заклинателката на седлото му. Тя извърна лицето си към сър Годфри и извика живо:

— Знам какво си мислиш, рицарю. Може да съм сляпа, но не съм безпомощна. Яздя инстинктивно, така, както бебето суче. — Тя почука по дървената дръжка на дългата кама, която обичайно носеше под наметката си, а сега беше скрила в канията, прикрепена за рога на седлото. — А ако се стигне до бой, мога да отвърна на удара с удар. — Заклинателката се усмихна. — Гледайте да не ме приближавате твърде много. Понякога е трудно да различиш приятеля от враг.

Александър избухна в смях след кратката и реч, докато с рицаря се качваха на конете си.

— Сър Годфри! — каза игуменката. — Писарят ми каза, че искаш да намериш семейство Мортимър.

— Да, смятам, че имат имение между града и Уудсток. Майка Констанс поклати глава.

— Там вече не живее никой от тях. Съжалявам, трябваше да ви предупредя — единственият им потомък е сър Осуалд Бийчъм, шерифът. Мислех, че го знаете!

— Не, не знаех — промърмори сър Годфри, — но няма да го забравя.

Те излязоха заедно от манастира, като Александър водеше на повод коня на закланателката. Трябваше да направят път на една каруца, с която градските пристави караха тялото на един самоубиец към Ийстгейт, за да го заровят в градското сметище. После поеа по Хай Стрийт към замъка. След вчерашния дъжд улиците бяха кални и канавката в средата на улицата преливаше. Въпреки това изгледите за хубаво време, както и звънът на камбаните на различни черкви и виковите на търговците, бяха изкарали много хора на улицата. Бенедиктинци в черни раса, кармелити в бяло, монаси в черно и сиво и тълпа от студенти — някои в ярки дрехи, други — парцаливи, с прежълтели лица, гладен поглед и ръце, вечно сложени върху камата, си пробиваха път по улиците. Слуги се влачеха край тях и носеха учебниците им към колежа. Свещеник, пристъпващ зад сребърен кръст, мърмореше молитви за спасение на душата на трупа, който подскачаше в каруцата зад него. От време на време Александър забелязваше някой преподавател — доктори на науките в алени мантии, теолози с поръбени с кожички качулки или снежнобелите шапки на магистрите по изкуствата.

Повечето от хората вървяха целенасочено — влизаха и излизаха от многото колежи, които се редяха по Хай Стрийт, блъскаха се в гостилниците, за да хапнат, привлечени от апетитното ухание на говеждо и лук, което се носеше в утринния въздух. Селяни с дървени обувки и кафяви или зелени шапки, се смесваха с богати граждани, увити в подплатени с вълна наметала. Усърдни прислужници бързаха покрай сергиите с кошници и тихичко си повтаряха нещата, които трябваше да купят. Александър, който ги наблюдаваше, забеляза враждебността между учените и гражданите. Група студенти изблъска търговец от пътя си, като едва не го събори в канавката. Един гражданин почти извади меч си, когато чу непристойни подмятания по адрес на дъщеря си, чието хубавичко лице надничаше изпод качулката от скъп плат. През цялото време студентите говореха с високи груби гласове. Александър долови откъси от песните им.

Градските стражи и университетските служители държаха под око оживената тълпа. Те бяха въоръжени с тояги, но когато един от тях помръдна, Александър за миг видя дръжката на меч под наметката му. Сър Годфри също беше забелязал и се отпусна на седлото.

— Чувства се напрежение — обяви той. — Напомня ми на хамбар, пълен с бойни петли.

— Тук винаги е така — кисело отбеляза Александър. — Студентите мразят гражданите и гражданите мразят студентите. Същото беше и в Кембридж.

„Не — помисли си сър Годфри, като се оглеждаше, — това тук е по-различно.“ Чудеше се дали загадъчните убийства бяха засилили съществуващата омраза между университета и града. Те изминаха Хай Стрийт, преминаха покрай черквата „Сейнт Мартин“ и се запътиха към „Сейнт Пол“. Тук спряха и я загледаха с любопитство: черквата, разположена на собствена земя, на няколко крачки от главната улица, беше закована, прозорците бяха закрити, главният вход — залостен здраво, макар че малката зала до черквата беше пълна. Сър Годфри погледна парцаливите мъже и жени, които се тълпяха до входа и бърбреха със свещеника, когото бяха срещнали предната вечер. Той беше извадил малка масичка и раздаваше на бедните или на всеки желаещ купи с гореща овесена каша и малки парчета хляб. Отец Андрю ги видя и се усмихна. Подаде черпака на един рошав младеж и дойде да ги поздрави.

— Добро утро, господа. — Свещеникът огледа Александър и заклинателката, потънала в собствените си мисли.

— Отче Андрю — Александър стисна ръцете на мъжа и се взря в непорочното му лице. — Мога ли да ти представя сестра Идит Моън?

— Заклинателката?

— Да — отвърна Александър. — Чувал ли си за нея? Свещеникът се доближи, хвана ръката на заклинателката и почтително я целуна.

— Роден съм в Уитби, на север, но служих като курат^[4] в „Сейнт Дънстънс ин дъ фийлдс“. Ти беше известна още тогава.

— Известна с какво? — попита ехидно сестра Идит. — С това, че се криех от всеки?

Отец Андрю се разсмя и отстъпи.

— С молитвите и добрите си дела.

Сър Годфри посочи към масата, димящия казан и бедните, които се трупаха около него.

— Също като теб, отче Андрю.

— Това е най-малкото, което можем да направим — отвърна свещеникът. — Толкова хора идват в Оксфорд. Цената за нощувка или парче хляб е висока дори за заможните. Добре е да се използват средствата на църквата в такива случаи.

Сър Годфри кимна. Той беше виждал такива гледки и преди — скитащи работници, бедни студенти, дори цели семейства. Спомни си дебатите във върховния съвет, събран от краля миналия Великден. Пътищата бяха препълнени, защото господарите използваха полята и орниците, за да отглеждат овце и дебелееха от печалбите си от вълната, а бедните бяха гонени от домовете си. Заклинателката, доловила миризмата на готвено от казана, побутна коня си напред.

— Грижиш се за тялото, свещенико. Но не чувам камбаните за служба, нито някой да влиза през черковната врата.

Отец Андрю се засмя.

— Госпожо, ти виждаш като човек с нормално зрение. Черквата е затворена, защото покривът ѝ е повреден и гредите се пукат. — Отец Андрю отново се разсмя. — Знам, че черквата трябва да е порта към рая, но не бива да го приемаме съвсем буквално.

Всички се засмяха на шегата на свещеника, сбогуваха се и продължиха нататък, преминаха по подвижния мост и стигнаха до замъка. Слуги поеа конете им, а един иконом ги заведе в уютна дневна на втория етаж, където сър Осуалд Бийчъм и дългунестият, мрачен Никълъс Ормистън, ги чакаха. Запознаха ги със сестра Идит и си размениха любезности, докато слуга разносяше поднос чаши сладко бяло вино и блюдо със сушени, захаросани фурми. Когато насядаха около малката маса в далечния ъгъл на стаята, Александър поде първи:

— Сър Осуалд, ти си потомък на Мортимър, на човека, който пръв е предизвикал и унищожил стригоите.

Сър Осуалд провлачи крака и сведе поглед, за да скрие притеснението си.

— Това е нещо, за което не обичам да говоря — промърмори той. — Майка ми беше последната от рода Мортимър и беше много щастлива, че е приела името на баща ми.

— Не бъдете твърде сурови със сър Осуалд — намеси се прокторът. — Казаха ли ти, че аз също съм потомък на рода Мортимър? — Той се усмихна криво на шерифа. — Макар че родството ни е далечно.

Сестра Идит слушаше внимателно, с глава леко наведена встрани. Александър я гледаше озадачен. Тя беше стара и същевременно млада, далечна, дори свята. Можеше да говори като боец, имаше остър и практичен ум. Отец Андрю беше прав, тя виждаше по-добре и от надарените с най-остър взор. Заклинателката се обърна към Александър и се усмихна. Писарят забеляза колко бели и равни са зъбите ѝ.

— Слушам, господин писар, и съм очарована. Кажете ми, сър Осуалд, разказваха ли се в семейството ти легенди за стригите?

Бийчъм сви рамене.

— Няма нищо записано — отвърна той бавно. — Просто легенди и приказки, предавани устно от поколение на поколение. Те описваха сър Хюго като велик воин, защитник не само на Короната, но и на Църквата.

— Къде е погребан той? — попита сестра Идит.

— Бил е с нормански кръв и е притежавал земи от двете страни на Ламанша. Костите му са положени пред олтара в Каен в Нормандия.

Сестра Идит прошепна нещо под носа си. Александър беше сигурен, че каза „Тогава поне той е в безопасност“.

— Какви други легенди се разказваха? — попита заклйнателката рязко.

Сър Осуалд подпря лакти на стола и се взря в тежките греди на тавана. Притеснението му беше очевидно за всички.

— Не бяха много — отвърна той колебливо. — Приличаха на кошмари, които едва-едва си спомняш. Знаехме за легендите за Стригия и как сър Хюго унищожил кулата му. Понякога казваха, че това са само легенди, но друг път се усещаше страх от проклятието на стригия, че ще се върне да потърси отмъщение.

— Има едно поверие — обади се прокторът, като погледна въпросително далечния си роднина. — Помниш ли, сър Осуалд?

— О, да! — Шерифът затвори очи и прехапа устни, сякаш се опитваше да си спомни. — Старо поверие на семейство Мортимър — промърмори той. — Сега си спомням, ето как беше. — Отвори очи. —

„Мортимър, пази се, когато дяволът от старата кула дойде при скалата до новата кула.“ — Той сви рамене. — Само това е.

— И какво значи? — попита Александър. Шерифът отново сви рамене.

— Бог знае. Аз щях да ви кажа, ако знаех.

Заклинателката се беше обърнала към проктора и сякаш внимателно го изучаваше.

— Сър, ти доктор по теология ли си?

— Да, госпожо.

— Умел в логиката и философията? Ормистън се разсмя като момченце.

— Поне така казват! Някои ме хвалят, други ме критикуват. В Оксфорд има много знание, но малко милосърдие. Защо питаш?

Сега и закланателката се усмихна.

— Сигурно ти е трудно да вярваш в дяволи и стригои, хора, които променят формата си и се хранят с човешка кръв.

Ормистън поклати глава.

— Когато бях по-млад — да — отвърна бавно той. — Но аз вярвам в силите на мрака. Иди в провинцията, госпожо, и ще откриеш, че онези, които ходят на черква в неделя, предишната нощ са танцували на лунна светлина и са принасяли жертви на Кернунос, Рогатия бог. — Ормистън се размърда в стола си. — Преди три години в същия този град аз председателствах процеса срещу студент, който беше изработил фигурата на съперника си от мас от обесен и я набучил с карфици.

— Тези неща се срещат — съгласи се Александър. Ормистън мрачно погледна към него.

— Но ние не го съдихме за това. Съдът искаше да знае защо краката на статуетката са били счупени същата сутрин, когато краката на съперника му били смазани от една каруца в Карфакс.

Прокторът се приведе напред и приближи лицето си до закланателката, сякаш смяташе, че тя го вижда иззад покривалото си.

— Аз вярвам в злото, майко Идит. Сатаната може да се разхожда по уличките на Оксфорд, както и из огрените от луната мочурища.

Екзортистката се обърна към Бийчъм.

— А ти вярваш ли, сър Осуалд? Шерифът се смути.

— Майко Идит, аз съм служител на Короната. Преследвам престъпници. Залавям мошениците и беся убийците. Не знам какво означава стригои или поклонници на дявола. — Той разпери ръце. — За мен те са мръсни убийци.

Александър погледна скришом към заклинателката. Той имаше същите съмнения като шерифа и беше заинтригуван, че по-практичният му спътник, рицарят, не се беше усъмнил в онова, което сестра Идит им беше разказала предишната вечер.

— Мога само да кажа — каза заклинателката, — че имаме работа с убийци, но вярвате или не, те действат по заповедите на по-висши, зли сили. Те вярват, че човешките жертвоприношения и пиенето на човешка кръв помагат на злокобното им дело. Това са стригоите, които се преобразяват, и които някои наричат вампири.

Сър Осуалд се изправи.

— Каквито и да са — промърмори той, — отново са убили. По-добре елате да видите.

И като взе две от стенните факли, той подаде едната на сър Годфри и ги поведе надолу по тясна, вита стълба към подземията на замъка.

[1] В средновековните университети т.нар „тривиум“ включва дисциплините граматика, риторика и логика, а „квадривиума“ — геометрия, аритметика, музика и астрономия — (Б. пр.) ↑

[2] Пиер Абелар (1079 — 1142) — френски теолог и философ — (Б. пр.) ↑

[3] Нощта закъснява, идва прекалено късно (фр.) — (Б. пр.) ↑

[4] Помощник на енорийския свещеник — (Б. пр.) ↑

ПЕТА ГЛАВА

Шерифът освободи двамата войници, които пазеха пред ръждясалата врата на тъмницата. Отключи я и ги въведе в зловонна килия с висок таван, Мястото беше празно с изключение на две продълговати кутии, които лежаха на покрития с плочи под. Сестра Идит изхълца и остана до вратата, Александър усети отвращението ѝ. Шерифът извърна лице и отвори капациите на двата импровизираш ковчега. Човешките останки в тях бяха отблъскващи. Ормистън веднага излезе от килията. Александър затвори очи, като се опитваше да контролира стомаха си. Сър Годфри пристъпи напред и погледна надолу. Гърлото на момичето беше прегризало и в тялото и не беше останала и капка кръв. Кожата ѝ изглеждаше сива и бледа в светлината на трепкащата факла. Мъжът беше ужасно обезобразен, гърлото му също беше прерязано, но тялото му носеше странни белези, в плътта му имаше груби резки, сякаш някой се беше опитал да изреже еленови рога на гърдите и ръцете му.

— Видяхме достатъчно — промърмори сър Осуалд. — За Бога, човече!

Сър Годфри не можеше да откъсне погледа си. Беше виждал и по-страшни неща в битките из Нормандия, но това беше различно. Не му бе трудно да повярва в това, което беше разказала сестра Идит. Беше се срещал със злото и преди — във всичките му форми, но това беше нещо ново — умишлена, целенасочена злоба, убийство, извършено в името на някакъв древен ритуал.

— Затворете ги! — нареди сър Годфри. Той погледна към пребледнялото лице на Александър. — Не тук. Не можем да говорим тук.

Сър Осуалд заключи тъмницата и ги заведе отново във всекидневната, където нервно поръча на слугата да напълни чашите им.

Ормистън и Александър изглеждаха така, сякаш им се повдигаше. Ръката на сър Осуалд трепереше, докато раздаваше чашите

с вино. Сестра Идит седеше като издялана от камък, устните ѝ — тънки и безкръвни — бяха здраво стиснати.

— Защо смятате, че тези двамата, които видяхме, са били убити като другите? — попита Александър. — Разбрах, че не са били намерени в града.

— Не — отвърна шерифът, — в горите на север. Момичето било намерено близо до един брод. Същата група ловци открили и тялото на войника в клоните на един дъб.

— Знае ли се нещо особено за местата, където са били намерени? — попита сър Годфри.

— Бродът се използва от много хора, но блатото? Има легенди, че някога там са живели езически жреци, дълго преди римляните да дойдат.

— И как са го открили ловците?

— Не били те, а кучетата им. Надушили кръвта и ги завели право там.

— Казваш, че е бил войник — повтори Александър. — Но той е гол, както майка го е родила. Познаваше ли го, сър Осуалд?

— Да, познавам го — отвърна шерифът и се облегна назад. — Поне така си мислех. Дойде в замък и се представи като Реджиналд Боуленг. Скитах из страната и предлагаше услугите и мечта си на онзи, който плаща най-добре. Твърдеше, че е служил под командата на някакъв известен френски благородник. Предложих му легло и надница на сержант и той прие. — Бийчъм сви рамене и погледна рицаря. — Познаваш този тип хора, нали, сър Годфри? Пътищата и улиците са пълни с такива. Скитат от замък на замък и предлагат услугите си. Изглеждаше способен, тих и усърден. Разбираше се с войниците от гарнизона, сякаш е бил роден тук и те изобщо не се съмняваха в него. Вчера бил изпратен до един от мелничарите в близкото село да разбере цената на житото и брашното.

— Каза, че си мислел, че го познаваш — прекъсна го сър Годфри.

— Да, да, така е. — Шерифът извади малко парче пергамент от портфейла си. — Почти по същото време, когато трупът му е бил донесен тук заедно с този на момичето, получих това известие от шерифа на Лондон за престъпника Жан Мабий. — Той размаха пергамента. — Според нея този Мабий е бил сержант в ордена на хоспиталиерите в Клеркънуел, близо до Лондон. Очевидно избягал

оттам с кесия злато и по-важното, с ценна реликва, съдържаща парче от светия кръст. Описанието на Мабий съвпада с това на мъртвия Боуленг.

Сър Годфри въздъхна и се облегна назад.

— Предполагам, че сте претърсили багажа му?

— Да, направих го и не ми отне много време. Износено седло, чанта, пълна с боклуци, един кат дрехи, два стилета и празна кесия, но нито злато, нито реликва.

— Може ли да ги е скрил някъде? Сър Осуалд поклати глава.

— Помислих и за това. Никой не го е видял да прави нещо необичайно, а аз самият претърсих замъка. Познавам всяка тухла тук. Може да ги е заровил някъде — в полето или под някое дърво в гората. — Шерифът хвърли пергамента на масата. — Ще му отговоря, че Мабий е мъртъв, а златото и реликвата са изчезнали.

— Чакай! Чакай! — Сестра Идит вдигна бялата си ръка и се приведе към тях. — Имаме двама убити. Момичето е било намерено близо до брод. Това случвало ли се е и преди, сър Осуалд?

— Не, никога. Всички убийства ставаха в града.

— Но войникът — продължи заклінателката — не само е бил убит вън от града, но и използван като жертва в някакъв ритуал. — Тя млъкна и преплете пръстите на ръцете си.

— Какво намекваш, сестро Идит? — попита Александър.

— Използвай логиката си, писарю. Първо, никое от убийствата не е ставало извън града, а сега имаме цели две. Второ, войник, който е откраднал ценна реликва — предполагам, че е истинска, а не от онези, които предлагат продавачите на индулгенции из цялото кралство — е убит в същата гора с момичето. Трето, той е бил воин, нямаше лесно да се прости с живота. Следователно, смятам, че войникът е бил издебнат. Стригоите, убийците са го чакали. Горкото момиче просто не е имало късмет. Намирало се е на неподходящо място в неподходящ момент.

— Мислиш ли, че войникът е бил убит заради реликвата? Сестра Идит се засмя горчиво и поклати глава.

— Стригоите биха се бояли от такава реликва, както се боят от причастието. Не, ако войникът я е носел, щеше да бъде в безопасност. Те никога не биха го доближили. Мисля, че по един или друг начин той и реликвата, която е носил, са причинили вреда на убийците, затова са го наказали със смърт. — Тя поклати глава. — Не знам защо, как или

кога. Но ако открием къде е скрил реликвата този нещастник, това може да ни заведе при убийците му. Сър Осуалд, имаш ли някаква следа?

— Само една — отвърна шерифът. — Мабий спеше с още няколко човека от стражата. Както казах, вещите му бяха малко и ги прегледах. Но над сламеника си беше издраскал на стената няколко думи, сякаш да му напомнят нещо. „Le chevalier d’outre mer“ — Рицарят от земите отвъд морето. — Сър Осуалд сви рамене. — Но какво значи това, остава загадка. Сега...

Отиде до вратата, прошепна нещо на капитана на стража та и се върна при тях.

— Ще ви покажа още нещо — съобщи той. — Затворения писар, брабантецът на име Ласкал. Това е студентът, откри близо до къщата, когато онези жени са били убити. Беше покрит с кръв, но твърди, че всичко, за което е виновен, е, че е пил твърде много ейл в кръчмата „Сърцето на врабчето“

— А ти какво мислиш, сър Осуалд? — попита рицарят.

— Ходих в колежа на Ласкал — прекъсна го прокторът. — Той не е от най-прилежните студенти в Оксфорд. Пияница и гръмогласник, който пренебрегва учението и по-често е пиян, отколкото трезвен. Идва от Дордрехт и е под покровителството на един от рицарите на кралицата, но води нормален живот, няма нищо необичайно около него.

— Трябва да го обесим! — отсече сър Осуалд. — Той не помни нищо. Откриха го близо до къщата, камата му липсваше, а целият беше покрит с кръв.

— Сър Осуалд, като шериф нямаш власт над него — прекъсна го прокторът. — Той трябва да бъде съден или от университета, или от Църквата^[1]. Той е школар, макар и низш.

Шерифът издаде презрителен звук, но Александър разбра, че не иска да настоява. Във всеки случай разговорът стихна, когато вратата рязко се отвори и двама стражи блъснаха вътре безпомощния Ласкал, с оковани глезени и китки, в стаята.

Той не беше приятна гледка. Червендалестото му, покрито с брадавици лице беше небръснато и мръсно, очите — зачервени от безсъние, а омазаната му с кал коса — разрошена и щръкнала. По измачканите му дрехи още личаха кървави петна, смесени с онова,

което беше повръщал и мръсотията от тъмницата, където беше лежал. Той погледна безмълвно мрачното лице на шерифа, падна на колене със склучени ръце и захленчи за милост на диалект, който Александър не можеше да разбере.

— Ти знаеш английски — обади се Ормистън. — Мастър Ласкал, обвинен си в много тежко престъпление.

— Невинен съм! — захленчи студентът. — Невинен съм! Ще се закълна в каквото искате! Ще докажа невинността си!

Александър стана, наведе се над затворника и го сграбчи за лакътя.

— Смелост! — прошепна той. — За Бога, човече, стани и отговаряй на въпросите!

— Това е моят съд! — отсече шерифът.

— Не, не е — намеси се тихо сър Годфри. — По този случай ние представляваме краля.

Когато Ласкал чу това, започна да трепери и отново щеше да падне на колене, ако Александър, присвил нос от отвратителната миризма на тялото му, не го беше задържал здраво за ръката. Сър Годфри се изправи и мушна Ласкал с пръст в гърдите.

— Ще те изслушам — каза той меко. — Ще ми кажеш истината и ако накрая реша, че си невинен, ще си тръгнеш оттук като свободен човек. Ако излъжеш, може всички кардинали в Рим да са ти роднини, но пак ще увиснеш на бесилката. — Хвана небръснатата брадичка на затворника между пръстите си и леко я стисна. — Сега, кажи ми истината.

Ласкал си пое дълбоко дъх.

— Преди две нощи отидох в кръчмата „Сърцето на врабчето“. Там има една слугиня, която обича млади студенти. — Ласкал облиза устните си. — Предлага услугите си безплатно. Но онази нощ не искаше да има нищо общо с мен, защото един от вашите млади благородници минаваше през Оксфорд. Затова седях сам и започнах да пия. При мен седна още един студент. Беше много добре облечен, кесията му беше пълна със сребро и каните ейл следваха една след друга. Помня, че излизах отвън, повръщах в помийната яма и се връщах за още. — Гласът му затихна.

— Какво стана после?

— После стражата ме срита в ребрата, изправи ме на крака и ми върза ръцете. Хвърлиха ме в тъмницата и ме обвиниха в някакво убийство. Бог знае защо! Камата ми я няма. — Ласкал примигна и се огледа. — Никого не съм убивал — изхленчи той. — Бог ми е свидетел, не знам откъде е тази кръв.

— А кой беше студентът, с когото пи? — попита меко заклинателката.

Ласкал се втренчи в нея. Ако рицарят с ястребово лице го плашеше, то тази сляпа жена с безизразно лице и снежнобяла коса го ужасяваше до смърт!

— За какво е всичко това? — изхленчи той и умоляващо погледна проктора. — Кои са тези хора? Защо трябва да ме разпитват кралските пълномощници?

Сър Годфри лекичко го потупа по бузата.

— Само отговори на въпросите — каза той.

— Не познавам студента. Беше нисък, с червеникава коса и добре избръснат.

— Каквито са хиляди студенти — отбеляза сухо Александър.

— Е — излая сър Осуалд, — ще го обесим ли?

— Чакайте! — Сестра Идит се изправи, без ничия помощ застана пред затворника и докосна лицето му. — Сър Осуалд — попита тя, — имате ли параклис тук?

— Разбира се!

— И в него държите нафора?

— Разбира се!

— Кажете на капелана да го донесе.

Сър Осуалд се канеше да протестира, но сър Годфри кимна, затова той побърза да се отзове.

В стаята се възцари тишина. Ласкал се размърдваше от време на време и се стараше да гледа навсякъде, освен към тази странна, сляпа жена. Тя стоеше като статуя и дори не трепваше, докато Ласкал движеше ръцете и краката си, и я обгръщаше с мирис на престояла пот. Най-после сър Осуалд се върна, последван от свещеник с филон, който носеше малка дарохранителница.

— Ласкал — попита сестра Идит, — готов ли си да приемеш Светото причастие и да се закълнеш в него, че си невинен?

Младият студент кимна. Свещеникът се приближи, отвори дарохранителницата и вдигна малката бяла нафора.

— *Ecce Corpus Christi* — припя той. — Това е тялото Христово. Ласкал притвори очи, отметна глава и отвори уста. Свещеникът почти беше допрял нафората до езика му.

— Спрете! — Сестра Идит хвана китката на свещеника. — Съжалявам, отче, не исках да богохулствам. Но очевидно Ласкал не е в подходящо състояние, за да бъде причестен.

Свещеникът върна нафората в дарохранителницата, покри я с края на филона си и отстъпи. Сър Осуалд му прошепна, че е свободен.

— Защо направи всичко това? — попита сър Годфри. Сестра Идит потупа оковите около китките на Ласкал.

— Той не е стригои — прошепна тя, — нито убиец. Сър Осуалд, пратете го да се изкъпе и преоблече, дайте му топла храна в знак на милосърдие и го освободете.

Сър Годфри се присъедини към нея и след като промърмори благодарностите си и се закле, че ще запали хиляда свещи за сестра Идит, Ласкал беше изведен от стаята.

— Ако той беше от онези, които търсим — обясни заклинателната, преди някой да успее да я запита, — нямаше да може да се причести. Повярвайте, господа, щяхте да видите човек, обхванат от лудост, каквато не сте виждали. Всяко истински свято нещо отслабва силите им.

— Не мога да повярвам — промърмори Ормистън. Сестра Идит се разсмя.

— Така ли? Кажи ми, ако си извършил някое ужасно престъпление, можеш ли да се заклнеш в причастието, че си невинен? — Поклати глава и се върна на стола си. — Виждал ли си християните да дразнят евреи с парче свинско? Или християни, принудени да се отрекат от Христовия кръст? Не, не — прошепна тя и почука по слепоочието си. — Тук вътре, в зависимост от състоянието ти, действат ангели или демони.

— Какво ще правим? — отсече шерифът. — Да накараме всички в Оксфорд да се причестят публично?

Заклинателката се обърна към него.

— Може да се стигне и до това, сър Осуалд. Повярвай ми, като знам срещу какво се изправяме, може да стигнем и до там.

Малко по-късно сър Годфри и Александър, със сестра Идит, удобно настанена на седлото на коня си, напуснаха оксфордския замък. Излязоха извън голямата крепостна стена и тръгнаха по Нюуингтън Хол Стрийт. Пред хана на Трилок, където улицата се разширяваше, сър Годфри спря.

— Можем да обсъдим онова, което видяхме — промърмори той. Махна с ръка към студентите, учените и търговците, които се блъскаха край него. — Но Бог знае кой може да ни чуе. Къде да отидем?

Александър беше уморен и потри лицето си. Той би предпочел да се върне в манастира „Сейнт Ан“ не само за храна, питие и почивка, но за да види лейди Емили. Докато сър Годфри загрижено питаше заклинателката дали има нужда от нещо, Александър се загледа в стените на колежа „Сейнт Мери“ по-надолу по улицата. Сградата му напомни студенството му в Кембридж и за жизнерадостните и щастливи дни там.

„Не ми харесва тази работа — помисли си той. — Бог да ми е свидетел, не ми харесва!“ Той замислено си припомни времето в Кралския върховен съд, когато яздеше из Лондон, срещаше се с приятели в крайбрежните кръчми, участваше във взимането на важни решения и се наслаждаваше на това, че е толкова близък с високопоставените и могъщите в кралството. Изпита носталгия към спретнатите си стаи над магазина, близо до катедралата „Сейнт Пол“, книгите и ръкописите си и безгрижното ежедневие — утринна служба, закуска в някоя гостилница, тежка, но удовлетворителна работа, която включваше писане на писма и подпечатване на документи. Вечер посещаваше приятелите си или взимаха лодка надолу по реката към някой от дворците, където се възползваха от положението си на писари, за да се навечерят и позабавляват, без да бързат. Или, ако имаше настроение за това, се присъединяваше към хора на „Сейнт Пол“, докато пееха „Salve Regina“^[2].

Един просяк, молещ за милостиня, привлече вниманието му. Лицето му беше покрито с гниещи язви, той се опираше на стените на къщата и използваше парче дърво, което трябваше да замести липсващата част на крака му под коляното. Лицето му беше изкривено от болка и той хленчеше за милостиня, протегнал костеливата си ръка. Александър приближи и пусна едно пени в шепата му.

— Това ли е всичко? — попита просякът презрително. Александър му даде още една монета и мъжът отмина, без да го погледне или благодари.

„Всичко е ужасно — помисли си Александър, — отвратителните убийства, поклонниците на дявола, целият свят е полудял.“

— Александър!

Писарят вдигна поглед и се озърна. Сър Годфри, който държеше юздите на конете им, го гледаше странно.

— Александър, добре ли си?

„Не се ли вълнуваш? — помисли Александър като гледаше красивото, но строго лице на рицаря. — Не си ли уплашен? Нямах ли дом и хора, които обичаш?“

Рицарят мрачно отвърна на погледа му.

— Александър Макбейн, да не си си изгубил ума? Трябва да продължим. Сестра Идит казва, че трябва да отидем в „Стейпълтън Хол“. Студентите, които изчезнаха оттам... — Рицарят гневно махна на Александър. — Хайде! — грубо каза той. — Размечтал си се като някаква млекарка!

Писарят преглътна гневния си отговор. Заклинателката се приведе от коня и нежно докосна косата му, лека и топла ласка — като майчина.

— Не се ядосвай, Александър — прошепна сестра Идит. — Всички сме изморени. Всички сме уплашени и колкото по-скоро приключим с този въпрос, толкова по-бързо ще можем да се приберем.

Александър кимна и хвана юздите на коня й. Със сър Годфри начело те тръгнаха по Чейн Лейн, завиха наляво при „Питър Хол“ и тръгнаха към „Стейпълтън Хол“. Влязоха в залата през страничния вход. Портиерът извика конярите да отведат конете им в конюшната, после ги преведе през затревения двор покрай параклиса и библиотеката до покоите на ректора — в кулата Палмър. Там нямаше никой. Един прислужник им каза, че ректорът е в библиотеката, затова ги качиха още по-нагоре по тясното дървено стълбище. Денят се беше смрачил, облаците заплашваха с дъжд, затова дългото помещение на библиотеката беше осветено от свещи, поставени на ръба на колело, окачено на тавана. Маса, оградена с пейки от двете си страни, беше разположена в средата на стаята. Стените бяха покрити със шкафове, през чиито отворени врати се виждаха книги, подвързани в кожа и

тъмен пергамент, здраво закрепени на местата си с вериги. Прислужникът ги остави там и затвори вратата зад себе си. Сестра Идит седна на един стол и сър Годфри застана до нея, докато Александър се разхождаше из прашната, мрачна стая.

— Харесва ли ви библиотеката ни?

Сърцето на Александър подскочи, когато една тъмна, забулена фигура се появи от сенките. Костелива ръка отметна качулката и разкри стоманеносива коса, откриваща високо чело, кожа с нездрав тен и лице, оживено от зелени очи и остър клонест нос над тънките, безкръвни устни. Мъжът му протегна ръка.

— Томас Уейкман — обяви той — ректор и ковчезник на „Стейпълтън Хол“.

Александър се насили да се усмихне и представи себе си и спътниците си. Ректорът любопитно се взря в сестра Идит. Той отмина сър Годфри с проблясък на презрение, сякаш всеки човек, който носи оръжие, не заслужаваше вниманието му, после му обърна гръб с горчива усмивка.

— Мастър Макбейн, очаквахме те. Проктор Ормистън ми обясни защо ще дойдеш. Ти — хвърли поглед през рамо — и спътниците ти.

Сър Годфри потупа ръката на сестра Идит.

— Не говори — промърмори той.

— Не е нужно да ме молиш втори път — прошепна му тя в отговор.

Сър Годфри прекоси библиотеката и побутна лекичко Уейкман, за да се обърне към него.

— Да, трябваше да ни очаквате. Имам пълномощия от краля.

Уейкман отстъпи и част от арогантността изчезна от лицето му.

— Въпросите ни са лесни — продължи сър Годфри. — Няколко студенти, които са живели и учили тук, са изчезнали без следа и обяснение. Защо?

— Не знам — отвърна сприхаво Уейкман. — Ние направихме собствено издирване. Потърсихме съвет и от шерифа, и от проктора. — Той присви костеливите си рамене. — Но те бяха изчезнали.

Сър Годфри беше сигурен, че ректорът отново се кани да му обърне гръб.

— Господин Уейкман! — възкликна той. — Разбирам, че си зает, но аз също си имам работа. Упълномощени сме от краля, затова ще

стоиш тук и ще отговориш на въпросите ни.

Уейкман погледна лукаво Александър, облиза устните си и реши, че благоразумието е по-ценно от смелостта. Той се опря на масата и скръсти ръце.

— Да, сър, студенти от тази зала изчезнаха. Не намерихме и следа от тях, но между тях е имало връзка. Те са били членове на тайно общество, които се наричат *Luminosi*, Просветлените, преведе той снизходително. — Както знае мастър Макбейн, Оксфорд и Кембридж гъмжат от подобни общества. Това са млади мъже, които търсят тайното знание — философския камък, мистериите на алхимията, кабалистичните творения на, хора като Роджър Бейкър. Мога да изброя поне трийсет такива общества в двата града, които съществуват в момента. — Той седна върху масата. — Прав съм, нали, мастър Макбейн?

— Така е — усмихна се Александър. — Когато бях в Кембридж, членувах в група, наречена *Scelerati* или Грешниците. Търсехме по-различни знания.

— Навярно — намеси се сър Годфри — членовете на тази група, приятелите на изчезналите студенти, все още учат тук.

— Бих искал да си прав — отвърна Уейкман, — но те бяха малка, самостоятелна група, доста изолирана. Присъстваха на лекциите в колежа и на диспутите тук, в залата. Не буйстваха, не се напиваха, затова ги бяхме оставили на мира.

— А вещите им? — попита Александър.

— Нищо особено — отвърна Уейкман. — Пера, някоя и друга книга, дрехи, броеници. Всичко върнахме на семействата им.

— Намерихте ли нещо особено?

— Да, намерих. У всеки имаше писма, малки парченца пергамент, подписани от шерифа и проктор Ормистън. Тези от шерифа им даваха право да излизат през градските врати след вечерната камбана.

— А тези от проктор Ормистън?

— Разрешително да четат в университетската библиотека. Сър Годфри погледна към Александър.

— Странно — рязко произнесе сестра Идит. — Нито шерифът, нито прокторът ни казаха това.

— Е — Уейкман хвана широките ръкави на тогата си, — не мога да ви кажа нищо повече, господа. — Той се изправи и сви устни.

Сър Годфри и Александър му благодариха колкото можаха поучливо, помогнаха на сестра Идит да се изправи, излязоха от библиотеката и пресякоха през мократа трева към главния вход. Небето беше станало по-тъмно. Денят клонеше към края си. Студен, хапещ вятър жулеше лицата им и вкочани пръстите им, докато тропаха с крака и чакаха портиерът да им доведе конете.

— Всички учени ли са толкова любезни? — избоботи сър Годфри. — За Бога, Александър, човек би помислил, че сме от Инквизицията.

— За хора като Уейкман сте такива — отвърна рязко сестра Идит. — Това е Оксфорд, сър рицарю, където не обичат външна намеса.

Конярите доведоха конете им и те излязоха на улицата. Щяха да тръгнат, когато червенокосият портиер, който ги беше завел в кулата Палмър изведнъж се промъкна през портата и хвана Александър за наметката.

— Моля ви! — изсъска той, а очите му бяха зачервени и влажни. — Аз прислужвах на студентите. Не знам друго, освен че...

— Освен какво? — попита Александър и се наведе към него.

— Ходеха в „Митрата“. Питайте за прислужницата Летисия. Тя познаваше брабантеца. Може би знае още нещо.

И преди Александър да му зададе други въпроси, мъжът се обърна и се шмугна обратно в двора.

— Става все по-странно — отбеляза сър Годфри, докато ги водеше през смрачения Търл. — „Митрата“ е в Карфакс, нали? — Той погледна Александър през рамо.

Писарят кимна.

— Тогава ще отидем там. Да се надяваме, че няма да завали.

Те се изкачиха по улицата, без да забележат забулената фигура, която се взираше с тях от последния етаж на една от близките къщи. Мъжът отвори разнебитения дървен прозорец, покрит с мазен пергамент. Протегна врат, за да види как двамата мъже и майка Едит, която яздеше след тях, си проправят път през вечерната тълпа към Хай Стрийт. Очите на мъжа, черни като прилепово крило, бяха студени и твърди. Той ги наблюдаваше като змия плячката си, със стиснати

устни, като от време на време подсвиркваше тихичко мелодия, чута в някоя от кръчмите.

— Тръгнаха — прошепна той на друга забулена фигура, която седеше на стол в далечния ъгъл на празната, плесенясала стая. — Говориха с Уейкман, но той е толкова невеж и арогантен, че не им е казал нищо. Но слугата може да им бъде полезен. Да го убием ли?

— Не — отвърна другият. — Защо да ловим дребна риба, когато в езерото има такава тлъста щука?

— Опасни ли са? — попита фигурата при прозореца.

— Да. Рицарят е убиец, един от най-добрите бойци на краля. Той е безмилостен, с чувство за дълг, каквото рядко се среща.

— Ами Макбейн?

— Придворен самохвалко и конте. Или се преструва на такъв. Но умът му е остър като бръснач. Той прилича на рицаря, но няма неговата смелост.

Мъжът затвори прозореца и погледна към забуления си в черно господар.

— Това е жената, нали? Седналият кимна.

— Лицемерна и опасна кучка! — злобно каза той. — Рано или късно и по-скоро рано, отколкото късно, тя ще надуши нещо — реликвата, смъртта на войника — и ще свърже нещата.

— Какво ще правим?

Господарят си пое дъх през процепа на маската.

— Нашият водач скоро ще бъде тук. Затова, нека известно време ги избягваме. Ако продължат да напредват в диренето, ще убием всички!

[1] По това време университетите са под юрисдикцията на Църквата. — (Б. пр.) ↑

[2] (лат.) „Поздрав, царице (небесна)“ — един от четирите много популярни химни в чест на Дева Мария, изпълнявани по време на католическите богослужения — (Б. пр.) ↑

ШЕСТА ГЛАВА

„Митрата“ беше претъпкана със студенти и търговци. Рогозките на пода се бяха превърнали в кална каша под краката на потните слуги и слугини, които носеха подноси с месо от близката гостилница. Момчета разнасяха кани, халби и гарафи с пенлива бира или високи чаши с вино. В един ъгъл петима студенти пееха весела песничка. Александър се усмихна, когато се заслуша в думите. Текстът беше на латински, но песента бе непристойна закачка с дъщерята на кмета на Оксфорд и обширно обобщение за оксфордските жени като цяло. За щастие търговците, седнали наоколо, не разбираха обидите, които усмихнатите студенти сипеха. Те бяха заети да пълнят коремите си и да обсъждат търговията през деня. Наоколо се трупаха просяци и Александър забеляза оня, когото беше видял през деня. Две проститутки с уморен вид си търсеха работа, но лицата им бяха толкова наплескани с грим, а застиналите усмивки разкриваха такива черни зъби, че едва ли щяха да си намерят клиента тази нощ. Александър им се усмихна и им хвърли по монета. Те ги сграбчиха, без да му благодарят и си пробиха път към големите бъчви с бира, където собственикът приемаше поръчките за говеждото, което се печеше зад него в кухнята. Както бяха притиснати от всички страни, със сестра Идит между тях, Александър видя, че сър Годфри бързо губи търпение — ръката му беше вече на меча. Писарят сграбчи една от прислужниците.

— Летисия? — извика той в лицето ѝ. Момичето поклати глава.

— Не е тук! — извика то. — Няма да дойде преди камбаната за вечерня. Има си друга работа.

— В името на Бога! — изкрещя сър Годфри на Александър, надвиквайки гюрултията. — Наеми стая!

Александър го послуша и потният ханджия с мръсна престилка ги заведе по доста разклатено дървено стълбище в малка, варосана стаичка над кръчмата. Беше гола, неприветлива и не много чиста стая, но поне беше тихо и ужасният шум отдолу звучеше като непрестанно жужене. Поръчаха си ейл, хляб, сушено месо и лучена яхния. Сестра

Идит едва чоплеше храната си, но сър Годфри и Александър хапнаха с удоволствие.

— Нищо не възбужда по-добре апетита — отбеляза кисело сър Годфри — от обиколката по улиците на Оксфорд.

— Но заслужаваше ли си? — попита Александър. — Сестра Идит, уморена ли си?

— Объркана — усмихна се тя, — много объркана. Да видим, господин писарю, какво научихме. Първо, има легенди, че преди стотици години водач на стригите е построил тук кула и опустошавал околността. Той и последователите му били унищожени от сър Хюго Мортимър, прародител на добрия ни шериф, сър Осуалд Бийчъм. Нещо повече, ако се вярва на това, което чухме сутринта, в жилите на Ормистън също тече кръвта на Мортимър. Второ, водачът на стригите очевидно се е появил отново, намерил си е последователи и е извършил ужасни убийства в града. Друго?

— Студентите — обади се сър Годфри, като отлепи халбата от устните си.

— Да, трето, група студенти от „Стейпълтън Хол“, които се наричали „просветлените“, изчезнали без следа. Никой не знае нищо за тях. Но още по-странно е — продължи сестра Идит, — че тези хора са изчезнали един по един, но никой от групата не е подал оплакване или възражение пред властите.

— Не сме много сигурни — прекъсна я сър Годфри. — Ректор Уейкман не ни помогна много, а Ормистън и Бийчъм можеха да бъдат по-откровени. Сигурно им се е видяло странно, че всички изчезнали студенти са искали разрешение да не спазват вечерния час и да посещават университетската библиотека. Смятам да ги разпитам за това. — Той се усмихна извинително. — Но, сестра Идит, аз те прекъснах.

— Четвърто — продължи заклинателката, — убийците нападат нощем. Могат да избият цяло семейство, без да събудят съседите или да бъдат забелязани от стражата и по всичко личи, че жертвите сами са ги пускали вътре. Мастър Макбейн, кого бихте поканили в жилището си посред нощ?

— Монахиня!

Сестра Идит се разсмя.

— Но каква работа би имала тя из тесните улички на Оксфорд след вечерния час?

— Кралски служител — предположи сър Годфри. — Някой с власт. Човек, който има право да влезе у дома ти.

— Може би — отвърна сестра Идит. — Но какво още знаем?

— Пето — каза Александър, — имаме странната случка в тринитарианския манастир. Трябва да отидем там.

— Да, трябва — прошепна сестра Идит. — Съществува проблемът със загадъчната смърт на абат Самсън, а не бива да забравяме, че манастирът е построен на мястото, където е била кулата на стригите.

— Шесто — допълни сър Годфри, — имаме загадъчната случка с войника от ордена на хоспиталиерите. Защо е бил убит? Умишлено ли са го издебнали в горите край града? Къде е скрил ценната реликва? И какво означават думите *Le chevalier d'outre mer*?

— Шшшт! — Сестра Идит се изправи. Тя почувства как сърцето ѝ спира и тилът ѝ настръхва от страх.

— Сестра Идит, какво има?

Жената трепна и кръстоса ръце пред гърдите си. Почувства, че гърлото ѝ е свито и устата — пресъхнала.

— Чух някакъв шум. — Тя стисна китката на Александър. — Мастър Макбейн, угодете на старицата, погледнете навън!

Александър погледна дървените капаци, напрегнал слух да долови някакъв шум, освен боботенето от кръчмата.

— Няма нищо — прошепна той. — Вятърът се е усилил, това е всичко.

Сър Годфри стана и отиде до прозореца. Отвори капациите и се загледа в мръсната калдъръмена улица пред кръчмата. Забеляза светлината, която се процеждаше през полуотворената врата и огромната, напукана табела, която скърцаше на веригите. Огледа се вдясно и вляво. Студеният бриз погали лицето му и разроши косата му.

— Тук няма нищо — обяви той, но беше неспокоен. Изпитваше същия прилив на възбуда в стомаха, същото напрежение във врата и раменете, както когато във Франция беше излязъл през нощта да разузнае позицията на французите и знаеше, че техните постове го дебнат в мрака. Отново погледна надолу. Двама студенти завиха зад ъгъла, пеейки пианска песен. Те спряха и му помахаха. Сър Годфри

въздъхна и затвори капациите. Долу на улицата двамата студенти бързо изтрезняха и изчезнаха в мрака, докато горе, върху наклонения покрив на кръчмата, забулената в черно фигура се усмихна на късмета си. Той премина по ръба и ловко като котка прескочи на покрива на съседната къща.

В стаята сестра Идит се отпусна.

— Каквото и да беше това — прошепна тя — вече го няма.

— Кажи ми, госпожо — каза Александър, — ти си жена с невероятна духовна сила. С душата си ли гледаш?

— Не, Александър — отвърна тя, — така говорят хората. Аз съм само пращинка в Божията ръка. Каквото правя, го правя в Негово име.

Александър направи гримаса.

— Питам те — продължи той със запъване — дали тези стригои са от плът и кръв?

Заклинателката кимна.

— Но могъщите реликви намаляват силата им, мечът ги убива, а огънят ги унищожава?

— Да, трябва да има огън. Помни това, което ти казах, Александър. Ако ги убиеш, духовете им просто влизат в телата на други като тях и ги засилват. Трябва да бъдат изкоренени като плевели и хвърлени в сърцето на огъня. Извинявай, ти имаше и друг въпрос.

— Да, и ще го задам направо. Можеш ли да почувстваш тези стригои? Ако се движиш из тълпа, можеш ли да ги разпознаеш?

— Не, те се укриват добре, но може би бих успяла, ако знам къде да търся. Спомням си, че веднъж — продължи тя, — в един френски град, вече не си спомням името му, през градския площад водеха един осъден убиец, за да го екзекутират. По същото време и аз минавах оттам. Испитах невероятен ужас, толкова силен, че припаднах.

— Искаш да кажеш — попита любопитно сър Годфри, — че тези стригои се скитат из цяла Европа?

— Да, сър Годфри, има различни видове обсебване от дявола, но това е най-лошото. Сигурна съм, че престъпникът, който умря на онзи площад, беше стригои. Понякога действат сами, макар че са по-силни, когато са цяло сборище и имат водач. Ако е сам, стригоят лесно може да бъде разкрит, но една умно ръководена група от привидно безобидни хора, чиито членове взаимно се пазят, може да просъществува години, без да бъде открита. — Сестра Идит въздъхна

и потърка ръцете си. — Да, понякога мога да доловя злото на стригите, но те трябва да се разкрийт. — Усмихна се. — Нямам тайна сила. Всеки добър човек би се чувствал неловко в тяхно присъствие. — Тя млъкна, защото на вратата силно се почука и червендалестият кръчмар се втурна вътре, стиснал за китката момиче с изпито лице.

— Това е Летисия — обяви той. — Но тя не може да стои дълго при вас. — Той намигна на сър Годфри. — Тук е малко студено, кой е оставил капациите отворени?

Рицарят посочи голямата дебела свещ.

— Аз. Тази свещ мирише ужасно.

— Че какво ѝ има? — попита кръчмарят. — Това си е чиста свинска лой. — Посочи прозореца в края на стаята, който нямаше капаци, а беше покрит с малки парчета стъкло. Няма много кръчми, които могат да се похвалят със стъклени прозорци. Не сте се опитвали да отворите онзи, нали?

Сър Годфри уморено поклати глава.

— Добре — изръмжа кръчмарят, — защото можеше да падне навън.

Александър извади монета от кесията си и с усмивка я сложи в ръката на кръчмаря.

— Благодаря ти — каза той. — Остави Летисия тук. — Усмивката му се разшири, когато погледна слабото, разтревожено лице на Летисия. — Не се тревожи — каза ѝ писарят кротко и придърпа един стол.

Ханджията се измъкна от стаята и тресна вратата след се си. Летисия седеше и ги оглеждаше. Писарят изглеждаше дружелюбен, но мрачното лице на сър Годфри и странната старица с бяла коса и превръзка на очите я плашеха.

— Какво искате! — избухна гневно Летисия, за да скрие страха си.

Александър нежно докосна ръката ѝ.

— Просто да ти зададем няколко въпроса.

— Нищо лошо не съм направила — протестира тя. — Аз съм почтено момиче, което си изкарва прехраната с много труд.

— Какво стана с брабантеца? — попита Александър. — Няма го.

— Знаем — настоя внимателно Александър, — но той е бил мил с теб.

Момичето изтегли една хлабава нишка от тънката си дреха, после леко поглади мазната си кестенява коса.

— Купуваше ми подаръци — каза тя свенливо. Погледна ги изпод мигли. — Искате да знаете къде е отишъл? — Поклати глава. — Не знам.

— Не. Искаме да знаем за приятелите му. Наричали се „просветлените“. Не беше ли Удо разтревожен, когато изчезнаха?

— О, не. Той каза, че са ги изпратили на различни места из страната с някаква тайнствена мисия. Съобщи ми, че и той може би ще замине.

— Кой ги е изпратил?

— Някой, когото наричаха паз...

— Пазачът?

— Не, нещо подобно, пази...

— Госпожо — каза Александър в настъпилото мълчание, — портиерът ни каза, че цял ден ни чакаш.

— Да, исках да ви видя — отвърна майка Констанс. — Не заради задачата ви, а заради лейди Емили де Виър. Ще се постарая да бъда много точна. Лейди Емили не е такава, каквато изглежда. — Майка Констанс проследи как един пън се разчупи във фонтан от червени искри. — Тя е сираче, повереница на краля и богата наследница, но не е толкова наивна и безпомощна, колкото изглежда. Зад хубавичкото ѝ лице се крие ум, на който би завидял всеки кралски писар, и силна воля. Тя може да бъде не само упорита, но своенравна и твърдоглава, както имах нещастieto да се уверя. Избра този манастир, защото е близо до земите ѝ. Настоява за редовни посещения и отчети от управителите им. Върти дори краля на малкото си пръстче, макар че според мен, това не е трудно. Нашият благороден Едуард, Бог да го благослови, може да устои на всичко, освен на някое хубавичко личице. — Майка Констанс отпи от чашата си. — За толкова млада жена лейди Емили си е спечелила множество привилегии. Тя не само ще получи земите си, когато навърши пълнолетие, но е накарала краля да ѝ обещае, че ще се омъжи по любов, а няма да бъде част от някой договор. — Игуменката се покашля. — Тя е свенлива, но това е нейната броня или щит пред света. Майка ѝ умряла млада, а баща ѝ бил убит пред очите ѝ на някакъв турнир край Осни. Конят му го повлякъл и когато лекарите се добрали до него, той бил целият в

ужасни рани. Умрял в страшна агония, на която лейди Емили присъствала. Това също е наскърбило душата ѝ.

— Благодаря, че ни каза това — обади се сър Годфри и се усмихна смутено на Александър. — Но какво ни засяга то?

— Сър рицарю — отсече майка Констанс, — аз може да съм девица, посветена на Бога, невинна, когато стане дума за копнежа на плътта и светските изкушения, но понякога съм лукава като змия. — Тя се разсмя. — Да говорим направо и да не се лъжем. Лейди Емили е красива млада жена. Вие и двамата сте покорени от нея, нали?

Двамата мъже сконфузено се загледаха в огъня.

— Бог да ни пази от мъже! — въздъхна тя. — Толкова храбри в битка и толкова невинни в любовта.

— Много сте права! — изръмжа сър Годфри. — Всеки мъж би се влюбил в лейди Емили.

— О! — Майка Констанс нагласи ръкавите на дрехата си. — Но да минем към същността на нещата. Лейди Емили също е впечатлена от вас двамата. И това предизвиква големи промени в плановете ѝ.

— Тя ли го каза? — Сър Годфри се наруга наум, осъзнал, че звучи като влюбен оръженосец.

Игуменката се усмихна сухо.

— Не направо. Но това, което виждам, и малкото думи, които ми каза, са ми достатъчни — без да е нужно да съм голям мъдрец.

Александър се разтопи от удоволствие и усмихнат се взря в огъня. Мразеше работата, която го доведе в Оксфорд, но когато я свършеше, как щеше да запази вниманието на лейди Емили? Лицето му се помрачи, когато осъзна думите на игуменката. Той погледна през огъня към сър Годфри и с ужас видя хладния, пресметлив израз в очите му. „Ние сме съперници, помисли Александър. Бог знае как ще свърши това.“

Сър Годфри мислеше почти същото. Съжаляваше, че приятелството му с ироничния, язвителен писар може да премине в люта вражда, но беше напълно решен. Той, който смяташе, че любовта у него е мъртва, сега страстно обичаше лейди Емили.

— Чета мислите ви — промърмори игуменката. Хвана сребърната верижка около шията си и я поднесе към двамата мъже. — Закълнете се — настоя тя, — закълнете се в това разпятие, че няма да се карате за лейди Емили. Поне докато не приключите мисията си.

Двамата мъже я погледнаха. Лицето ѝ беше сурово. Искаше ѝ се да ги заплаши, че ще отпрати младата жена, но какъв смисъл имаше от клетва, дадена под принуда? Лицето ѝ се смекчи.

— Моля ви — каза тя. — В името на Христовата любов. Заради мен! Заради жертвите на ужасните убийци! Закълнете се във верността си към краля и Църквата.

Ръцете на мъжете се протегнаха към разпятието.

— Заклевам се — обяви сър Годфри.

— Аз също — добави Александър. Майка Констанс пусна разпятието.

— Добре, тогава тази вечер ще вечеряте с мен. Вие, сестра Идит и, разбира се, лейди Емили.

В килията си сестра Идит внимателно изми праха от лицето и ръцете си. Върза отново копринената превръзка около очите си и коленичи пред разпятието.

— Отново ги срещнах — прошепна тя. — Бяха там, Господи, тази вечер. Някъде около онази кръчма. — Потръпна и обърна Незрящите си очи към лицето на Спасителя. — Но имаше и нещо друго. Какво беше то, Боже? — Отпусна се на пети и умът ѝ се понесе като перце на вятъра. Съзнанието ѝ се изпълни с шумовете и миризмата от града, със сладкия мирис на пергамент от библиотеката на „Стейпълтън Хол“, с чувството на ужас в малката стаичка над кръчмата и предчувствието... Сърцето ѝ прескочи. Тя стана бързо и тревожно прехапа устни.

— О, Господи! — започна да се моли. — О, не! — Беше си припомнила предчувствието, което я обхвана за няколко секунди, когато Летисия отказа да говори.

— Отпуснах ръката си — каза сестра Идит на високите варосани стени. — Отпуснах ръката си и тя докосна тази на Макбейн. Ръцете му са топли, меки и ловки, но за няколко секунди — прошепна тя — ръката на Макбейн беше студена и твърда като лед.

В своите покои майка Констанс настоя да напълни отново чашите на гостите си, за да полеят клетвата, която бяха дали, когато внезапно една послушница с развят воал се втурна в стаята, без да почука.

— Майко игуменке! Майко игуменка! Трябва да дойдеш! Ела веднага!

Констанс се изправи.

— За Бога, жено! — каза тя рязко. — Какво е станало? Да не би французите да ни нападат? Или кралят е пристигнал? Сестро Вероника! Защо не си на работа в болницата?

— Бях там — задъхваше се пребледнялата послушница. — После отидох на гробището да сложа цветя на гроба на сестра Рихолда. — Тя замлъкна с отворена уста, а след това изпелтечи: — Не мога да го кажа. Трябва да дойдете. Майко, трябва да дойдеш, и гостите ти също!

Майка Констанс взе наметката си и спокойно запали две свещи. Даде едната на монахинята и, следвана от рицаря и писаря, излезе от манастира в студената тъмнина, заобиколи черквата и влезе в гробището. Тук беше мрачно. Нощният вятър шумолеше в търкаляше сухите есенни листа по мократа трева. Дървените кръстове скърцаха и се клатеха в гнездата си.

Александър се огледа и потръпна. Изруга, когато една сова се спусна надолу и почти докосна лицата им, преследвайки някакво дребно животинче в ъгъла на гробището. Видя как призрачните крила потрепват, птицата връхлетя, чу се тънък писък и нощният хищник изчезна в тъмните клони на едно дърво. Сестра Вероника го изпревари и спря в средата на гробището, където имаше голям келтски кръст, изработен от дърво. Малък каменен олтар се намираше под него и пред олтара Александър видя три обвърнати кръста. Сестра Вероника ги посочи, после се извърна. Сър Годфри взе една от свещите и се наведе, а Александър го последва. Те гледаха с изстинали сърца смразяващата гледка, като се опитваха да не обръщат внимание на виковете и въздишките на игуменката.

— Кой може да го е направил! — изсъска майка Констанс! — Що за зловеща шега!

— Три кръста — каза замислено сър Годфри.

Той извади единия от земята и го сложи легнал. Извади камата си и освободи мъртвия прилеп, прикован към средата на разпятието. После заличи името си от него.

— Три кръста — прошепна той. — Всеки с прикован на него прилеп и издълбани имената ни — сър Годфри Ийвсдън, Александър

Макбейн и сестра Идит Моън.

Той се изправи и събори с крак двата други кръста. Като се опитваше да обуздае гнева си, ги нареди един върху друг.

— Майко Констанс?

— Да, сър Годфри.

— Накарай да ги полеят с масло и веднага да ги изгорят. Игуменката кимна към монахинята.

— Направи го! — заповяда тя тихо. — И то веднага! Вземи някой прислужник от кухнята да ти помогне.

После майка Констанс поведе гостите си обратно към уютните си покои.

— Кой е направил това? — попита тя, като тръшна вратата след себе си. — Да не е някаква студентска шега?

— Не. — Сър Годфри се протегна към огнището и отпи от виното си, загледан в огъня. Погледна през рамо към пребледнелия писар. — Започва се. Научихме мелодията, запомнихме стъпките и сега танцът на смъртта ще започне. Сестра Идит е права — стригите знаят, че сме в Оксфорд и ни изпратиха първото си предупреждение.

Двамата мъже се върнаха в стаите си, след като обещаха да не споменават на никого за случилото се. Измиха се и се преоблякоха и всеки се погрижи за тоалета си, докато един послушник не дойде да ги покани в уютната трапезария на игуменката — малка зала с издигнат подиум под балдахин в синьо и златно. Майка Констанс седеше между сестра Идит и лейди Емили, а двамата мъже бяха срещу тях. Отначало разговорът беше официален и Александър се убеди, че сестра Идит знае, че има нещо нередно. Но двамата мъже виждаха само Емили, която изглеждаше възхитително с белия си воал, прикрепен със златна диадема и роклята в златисто и синьо, поръбена със скъпа самурена кожа. Всяко нейно движение беше изтънчено и двамата долавяха силния ѝ парфюм с аромат на мускус и уханни билки. Тя им хвърляше закачливи погледи и майка Идит с мъка прикриваше усмивката си. „Истинска кокетка — помисли си заклинателката, — стоманено острие, скрито в кадифена ножница. Харесва и двамата мъже и смята да ги разиграва, както си иска.“ Сестра Идит слушаше с половин ухо вежливия разговор. Надяваше се, че тази хубава девица няма да пробуди ревност между мъжете, които самата тя тайно харесваше.

„Добри хора са — помисли си тя. — Имат своите страсти и слабости, но са чисти в сърцата си, добронамерени, силни и смели.“

Александър забеляза, че заклинателката не яде, а само си играе с малкото бяло хлебче, което беше разчупила на сребърния поднос пред нея. Той колебливо откъсна поглед от Емили.

— Сестра Идит, много си мълчалива.

— Извинявай, писарю, но бях се замислила.

— За какво? — подразни я Александър, като се наслаждаваше на сладката усмивка на Емили. — За посещението в Оксфорд или за други пътувания? Пътувала си повече от всички тук.

Сестра Идит разбра намека и се впусна в описателно сравнение на Оксфордския университет с тези в Падуа и Генуа. Майка Констанс, която беше преодоляла потреса си от богохулството на гробището, въздъхна с облекчение и направи знак на прислужника да сервира чудесните ястия, които беше поръчала. Тя следеше чашите на рицаря и на писаря да са винаги пълни и гледаше как виното, вкусната храна, присъствието на хубавата жена и остроумните анекдоти на заклинателката вършат своето и заличават ужасите, преживени през деня. Яденето беше разкошно — печен лебед, бифтеци в сос от карамел, черен пипер, джинджифил и канела, и салата, подправена с билки и пюре от варени зеленчуци, малки бели хлебчета, агнешко с чесън и розмарин, грах и лук и за десерт — борови семки с мед.

Майка Констанс погледна към гостите си, доволна, че вечерята е била успешна и в подходящ момент обяви, че се оттегля. Остави гостите си да си бърбят. Дори сестра Идит се смееше на разказа на Макбейн как се опитвал да пише с невидимо мастило. Майка Констанс благодари на готвачката и кухненските прислужници и се върна в покоите си. Огънят беше разпален, а каната отново напълнена с вино и сложена до огнището. Игуменката коленичи на молитвеното столче, запали две големи свещи, закрепени в железни скоби от двете му срани и започна да се моли. Тя тихичко изпя един псалм и си помисли, че сънува, когато чу да викат името й.

— Констанс! Констанс! Констанс, отвори прозореца! Игуменката замръзна, повдигнала ръка към устата си. От дълги години никой не я беше наричал само с това име, откакто беше момиче в имението на баща си и другите деца идваха да я викат за игра.

— Констанс! Констанс!

Игуменката се забърза към прозореца, разтвори капациите и се взря в тъмнината. Близко до входната алея светеше факел, но светлината му беше недостатъчна, за да види кой я вика.

— Констанс!

Гласът идваше много по-отблизо. Тя почувства как бръшлянът се раздвижва. Погледна първо надясно, а после под себе си и видя фигурите, облечени изцяло в черно, с очертани в черно очи и ухилени усти върху бледите лица. „Това е кошмар“ — помисли си тя и извърна очи. Но когато погледна отново, те още бяха там — четири-пет фигури, висящи като черни прилепи из бръшляна й се усмихваха. Майка Констанс захлопна капациите и с писък се втурна към вратата.

РАЗГОВОРЪТ НА ПОКЛОННИЦИТЕ

— Да му се не види! — възкликна Ханджията Хари, загледан в изпълнените с очакване лица на поклонниците, събрани край голямата маса в кръчмата на „При мантията“. — Да му се не види! — повтори той. — Това е кошмарна история, сър Рицарю. Продължавай.

Рицарят поклати глава и посочи към свещта.

— Вече е късно. Достатъчно за тази вечер. И утре е ден. Ще продължа утре, след вечеря.

— Но кои са убийците? — попита червендалестият Църковен пристав. — Хайде, сър Рицарю, не ни прави такива номера.

— Не! — намеси се Хари Ханджията. — Правилата са ясни, принципите — строго определени — всеки поклонник ще разкаже историята си, без да моли за прекъсване.

— Наистина ли съществуват такива създания? — попита Продавачът на индулгенции, като отхвърли дългата си, жълтеникава коса от слабото си, мъртвешко лице. — Стригои, нощни убийци, адски изчадия? Сър Рицарю, това са глупости!

Думите му бяха одобрени от хор гласове.

— Не съм много сигурен — прекъсна ги Школарят. — Сър Рицарю, твоята история пробуди спомени, разкази, които съм чувал. Описанието ти на университета е напълно точно. Знам, че в „Екзетър Хол“ имаше ректор на име Уейкман, а в архивите на града сър Осуалд Бийчъм фигурира като кралски шериф. Но не беше ли загинал той в пожар? Ами проктор Ормистън? Странен човек, чието изчезване от университета беше забулено в мистерия.

Школарят долови безмълвната молба на Рицаря да млъкне.

— Какво? — намеси се шкембестият Монах. — Да не би да казваш, че тази история е вярна?

— Аз също разпознах някои имена — обяви Бедният свещеник, застанал до своя брат, Орача. Той се приведе, стиснал връзката на кесията, която висеше около врата му.

— Кого познавате, отче? — попита Рицарят.

— Свещеникът в „Сейнт Питър“, отец Андрю. Когато бях млад, той служеше като курат в една лондонска черква. Свят човек, отдаден на благотворителни дела.

— О, да — не можа да се въздържи Школарят и посочи с костеливия си пръст към тавана. — „Сейнт Питър“ сега отново е отворена. Отец Андрю е мъртъв — виждал съм гроба му пред олтара. Той е бил много почитан заради добрите си дела.

— Значи тази история е вярна? — попита Франклинът, като чешеше белоснежната си брада.

— Не съм казал това — отвърна Рицарят, като хвърли бърз поглед на сина си, който го гледаше странно.

— Но съществуват ли такива твари? — настоя Правникът със суровото лице.

— Казах ви — гръмогласно обяви Батската невеста, — че когато бях на поклонение в Кьолн...

— По-вероятно си търсила друг съпруг — подхвърли Монахът.

— Дори да е било така, нямаше да избира някой като теб! — отвърна презрително Батската невеста. — Чувала съм за стригоите, за неживите. — Тя нагласи воала си с бързи движения на пълните си бели ръце. — Не, не, чуйте всички. От това, което знам, стригоите са мъже и жени, обладани от зли духове, които ги карат да пият човешка кръв, която подсилва както телата им, така и демоните в тях.

Батската невеста пресуши чашата си.

— Когато бяхме в едно село близо до Кьолн, чух една история за млад мъж на име Улрих, земеделец. Макар че бил физически здрав и рядко боледувал, Улрих започнал да диша трудно. — Батската невеста се опря с лакти на масата и се приведе към спътниците си, доволна, че е център на вниманието. — Това станало след една кавга с брат му за парче земя. Улрих отслабнал много и започнал да плюе кръв. Умрял и тялото му било заровено в местното гробище. Шестнайсет години по-късно, той се появил в селото, като заявил, че не е умрял, а бил изровен от гроба си и съживен от един от предводителите на стригоите.

— Какво станало с него? — попита Игуменката, с очи, окръглени от страх.

— Бил изгорен като вещер. Но важното е, че това потвърждава историята на Рицаря — тези стригои имат йерархия и предводителите им никога не умират, освен ако не ги изгорят. Нещо повече — добави

предупредително Батската невеста, — тези техни водачи могат да се представят като ангели от светлина, правници, пристави и дори продавачи на индулгенции.

— Кой знае? — проговори с тънък, писклив глас Манастирският капелан. — Кой знае, някой от нас може да е стригои.

— Възможно ли е това? — извика Готвачът, който още дъвчеше парче сушено месо, към Рицаря. — Сър, възможно ли е това?

Очите на Рицаря не слизаха от лицето на Монаха.

— О, да — отвърна той тихо. — Както се казва в моята история, подобни създания се разкриват, само когато поискат или ако, без да знаят, се озоват близо до могъща реликва. Дори тогава те ще се опитат да избягат, да намерят някакво оправдание, но ако не могат... — Рицарят замлъкна и се облегна назад.

Поклонниците потръпнаха, заслушани в поскърцването на старата постройка.

— Продължавай! — настоя Морякът.

— Ако не могат — продължи Рицарят, — те ще проявят истинската си природа и нейната най-ужасна страна.

Монахът, който беше потопил кафявото си лице в най-голямата халба ейл, която имаше Ханджията, Хари, се изкашля, заля се в смях и удари халбата в масата.

— Глупости! — каза той със своя плътен, носов глас. — Бабини-деветини, с които плашат децата.

— Защо го казваш? — попита меко Рицарят.

— Бил съм в манастира на тринитарианците в Оксфорд — отвърна Монахът. — Живял съм в къщата им за гости. Никога не съм чувал легенди за стригои, тунели или празни гробници. Сигурен съм, че добрите братя щяха да ми разкажат за тях. Пък и изучавах историята на манастира и там не намерих подобна легенда. Значи всичко това е измислица!

Рицарят сви рамене и се усмихна.

— Не съм казал, че е истина — изтъкна той. — Ханджията ме помоли да разкажа нещо. Ако искате, вярвайте... — Той разпери ръце и побутна назад стола си. — Но сега, добри господа и дами, трябва да се оттегля. Желая ви лека нощ.

— Ще довършиш ли историята утре? — извика Готвачът.

— Да — обеща Рицарят. — Утре ще ви я доразкажа. Синът му покорно го последва навън от помещението и в стаята, която бяха наели. Оръженосецът запали свещите на масата и помогна на баща си да съблече кожения си жакет, после му извади от дисагите чиста нощница и вълнени чорапи за сутринта. Както и друг път, той наблюдаваше как баща му мие тялото си. Изпита обичайната загриженост, примесена със страх, при вида на ужасните белези и рани, които го покриваха от глава до пети. Той отдавна беше спрял да разпитва баща си къде ги е получил, защото получаваше винаги един и същ отговор: „В служба на Бога и за слава на Бога“.

— Татко?

— Да — отвърна уморено Рицарят, който избърса тялото си и нахлузи нощницата.

— Татко, вярна ли е тази история?

— Ти как мислиш? Оръженосецът го погледна и Рицарят се усмихна.

— Тогава се наспи, синко. И утре е ден, а аз имам още да разказвам.

Оръженосецът се съблече и легна на сламеника, докато Рицарят започна церемонията, която изпълняваше всяка нощ. Той извади меча от ножницата, допря върха му до пода и коленичи пред него, с ръце върху дръжката. Прекръсти се и започна да се моли. Ритуалът никога не се променяше: една „Отче наш“, три „Аве, Мария“ и специалната молитва, с която молеше Христос да го запази от всяко зло. След това Рицарят прибра меча в ножницата, взе малко кожено шише със светена вода и благослови двете легла, като направи кръстния знак над тях. После целуна ценната реликва на врата си и си легна.

Оръженосецът видя, че баща му затваря очи.

— Татко?

— Да, синко.

— Каква беше мама?

— Прекрасна като звезда — отвърна Рицарят. — С кожа като коприна, блестящи сини очи и незабравима усмивка.

— И е умряла, докато ме е раждала? — Оръженосецът винаги задаваше този въпрос.

Рицарят го погледна и очите му се присвиха в усмивка.

— Не се самообвинявай. Разболя се от треска, отслабна и умря. Тъгувах за смъртта ѝ, но душата ѝ е при Бога и духът ѝ бди над двама ни.

— Затова ли напусна Англия?

— Тръгнал съм на свой личен кръстоносен поход. Търся нещо и когато го намеря, ще ти кажа.

— Какво мислиш за спътниците ни? — попита рязко Оръженосецът, като се повдигна на лакът. — За другите поклонници?

— Разни хора — отвърна баща му. — Добри, лоши и безлични. Но те предупреждавам — стой настрана от Монаха.

— Защо, татко? Той обича да ловува и флиртува с Игуменката, но как може да ми навреди?

— Стой настрана — повтори Рицарят. — Сега заспивай. Вече е късно, а утре започва пътешествието ни.

— Още един въпрос, татко.

— Казвай.

— Защо отиваме в Кентърбъри? За да благодарим на светия мъченик ли?

— Да му благодарим — повтори Рицарят — и да поискаме благословията му.

— Ще се изповядаш ли там? — настоя Оръженосецът. — Ще поискаш ли опрощение?

Рицарят се разсмя и се надигна.

— Какво знаеш за моите грехове?

— Нищо. — Оръженосецът се наруга наум. — Просто преди да тръгнем от Минстър Ловъл, ти уби един човек на бреговете на Уиндръш.

— Той извади меча си и ме предизвика — отвърна баща му. — Нямах избор. Съобщих за смъртта му на шерифа и Йоменът ми се закле, че съм го убил при самозащита. А сега — той дръпна одеялото върху лицето си — заспивай!

Оръженосецът дълго лежа с очи отворени в мрака.

Да, той бе чул, че баща му е убил човек край реката, и не само него. „Но защо?“ — чудеше се Оръженосецът. Защо баща му понякога непременно държеше телата на убитите да бъдат изгорени веднага?

Рано на другата сутрин мощният глас на Ханджията ги събуди от сън. Присъединиха се към останалите поклонници със сънливи очи, които закусваха в кръчмата с хляб, сирене, студен бекон и разреден ейл. След това събраха багажа си и зачакаха в големия, покрит с калдъръм двор, конярите да доведат конете. Настана голяма суматоха, чуваха се викове, цвилене на коне и звънтене на сбруи. Най-накрая всички яхнаха конете и Хари Ханджията ги поведе по Хай Стрийт покрай черквата „Сейнт Джордж“ и ги изведе на стария римски път, по който щяха да тръгнат на югоизток, към Кентърбъри.

Денят беше хубав. Когато излязоха извън града, отначало бяха напрегнати, защото бяха слушали, че разбойници и хора, обявени извън закона, дебнат в тези пусати райони и обират безпомощните поклонници. Но скоро Хари Ханджията ги успокои, като изтъкна, че Рицарят е въоръжен и в компанията има достатъчно здрави мъже, които биха изплашили всеки разбойник.

Те яздеха в слънчевия пролетен ден покрай огромни ниви, в които бяха започнали да се показват покаралите от дъжда кълнове. Рицарят започна историята за деня. В нея се разказваше за тиванските рицари Арсита и Паламон^[1] и тяхното съперничество за ръката на красивата сестра на царицата на амазонките.

Когато стигнаха кладенеца на Свети Томас, той беше свършил. Тук трябваше да починат за малко. Мелничарят беше се почерпил като предишната вечер и продължаваше да отпива от един мях с вино, още откакто бяха напуснали хана. Хари Ханджията се опита да го възпре.

— Не, за Бога! — извика Мелничарят. — Няма да мълча. Настоявам сега да разкажа историята си и ако съм пиан, обвинявайте съдържкия ейл. И понеже Рицарят ни разказа за университета в Оксфорд, аз ще ви разкажа друг вид история. За един стиснат дърводелец и неговата стройна като невестулка съпруга Алисън, която била толкова похотлива, колкото и всички останали жени.

Икономът, дърводелец по професия, чу това и между двамата веднага избухна люта свада, която трая, докато пътуването за деня завърши. Никой не обръщаше голямо внимание на Мелничаря. Той беше пиан от деня, когато се присъедини към тях, и когато свършиха вечерята, вече хъркаше в един ъгъл, прегърнал гайдата си.

Изчакаха прислужниците да излязат от стаята, която бяха наели, после помолиха Рицаря да продължи историята си.

Той стоеше до прозореца и се взираше в мрака, наблюдаваше трепкащите сенки на дърветата от другата страна на пътя.

— Хайде, сър Рицарю — подвикна Хари весело. — За Бога, сър, снощи започна една история, която ужаси всички ни. Няма да заспим спокойно, докато не я довършиш!

Рицарят се взираше в тъмнината. Беше сигурен, че е зорко наблюдаван или от някой, който следеше поклонниците по пътя, или от някой от спътниците си. За всеки случай не изпускаше из очи Монаха. Усещаше, че зад веселата му разпуснатост се крие нещо по-дълбоко. Ханджията Хари повтори молбата си, Рицарят се усмихна и отново седна начело на масата.

— Ще завърша историята си — обяви той. — Слушайте внимателно!

[1] виж „Разказът на рицаря“ — Кентърбърийски разкази, Джефри Чосър, превод Ал. Шурбанов — (Б. пр.) ↑

III ЧАСТ

ПЪРВА ГЛАВА

Писъците на майка Констанс събудиха манастира и накараха сър Годфри и Александър да притичат от трапезарията. Събраха се в покоите на игуменката. Известно време тя не можеше да говори, само трепереше от страх. Едва когато Александър внимателно изля чаша вино между устните ѝ, тя се отпусна и описа с накъсани изрази кошмарната сцена, която беше наблюдавала от прозореца си.

Сър Годфри веднага нареди всички врати и прозорци да бъдат заключени. После двамата с Александър се отправиха към къщата за гости. Рицарят надяна ризницата си и закрачи в мрака с меч в едната ръка и кама в другата. Писарят, въоръжен по същия начин, го последва около манастирските сгради, но не успяха да открият нищо. Само писъците на нощните птици в дърветата, случаен вой на куче и слабият шум иззад осветените прозорци на манастира нарушаваха тишината. Претърсваха двора, докато сър Годфри се притесни, че мъжете, които е съзряла сестра Констанс, може да са влезли в сградата през някоя странична врата или отворен прозорец.

— Върни се там, Александър — нареди той. — Аз ще претърся тук.

Сър Годфри отиде до най-отдалечения от черквата ъгъл на манастира и тръгна из голямата овощна градина, която стигаше чак до оградните стени. Долавяше сладникаво-киселия дъх на гниеци ябълки под краката си, но когато навлезе между дърветата, усети, че нещо не е наред и мислено наруга виното, което беше притъпило сетивата му. С кама и меч в ръцете той стигна до малка полянка и разбра какво го смущава. Цареше мъртва тишина, не се чуваше нито писък на козодой, нито крясък на бухал, нито шумоленето на нощни животни. Рицарят застана в центъра на поляната. Облаците се бяха разкъсали и дърветата бяха облени в сребристая светлина на пълната есенна луна. Сър Годфри спря. Заслуша се в тежкото си дишане и издаде приглушен вик, когато пет фигури се отделиха от дърветата и тръгнаха към него. Облечени изцяло в черно, те се сливаха с тъмнината. Лицата им бяха скрити от маски, затова сър Годфри виждаше само блясъка на очите им

и бледата ивица кожа над устните. Той зае бойна позиция, сдържайки желанието си да хукне обратно към манастира.

— Няма да ти навредим, сър Годфри Ййвсдън — каза фигурата в средата. Но думите бяха последвани от зловещ кикот, който превърна тържественото обещание в зловна заплаха. — Е, поне засега. Какво ще стане в бъдеще, зависи от самия теб.

Сър Годфри отстъпи, фигурите не помръднаха.

— Кой сте вие? — предизвика ги рицарят. — Защо сте тук? Какво искате от мен? Защо ви е да плашите горката стара игуменка посред нощ?

— Хайде, хайде, сър Годфри — отвърна гласът. — Знаем защо си тук и какви са заповедите ти. Върни се при господарите си в Лондон и вземи с теб любопитния писар и сляпата кучка. Кажи на краля, че това не е работа за теб, че няма заговор срещу Короната, предателство или подкуп на служители. И свали меча си. Ако искахме да вземем живота ти, щяхме да го направим.

— И какво искате?

— Да довършим делото си тук.

— И какво е то?

— Не е твоя работа, рицарю.

— Как ще го довършите? — настоя сър Годфри. — С убийства? С проливане на невинна кръв? С ужасни престъпления, извършвани посред нощ? Като прерязвате гърлата на невинни хора и пиете кръвта им?

— С това се занимаваш и ти, сър Годфри — отвърна гласът. — Не се ли би на бойните полета във Франция, където купчините трупове стигаха до кръста ти? Не си ли плавал с лодка по Темза, по която труповете плуват като ненужни отпадъци? Човешкият живот е евтин, сър Годфри. Той лесно и приятно се заменя с друг.

— Вие сте убийци, обладани от дявола — отвърна сър Годфри.

— Господарите ни са различни, сър Годфри. Но стига толкова приказки. Ние сплашихме онази стара кучка, игуменката. Не трябваше да ви вика тук и ние те предупредихме. До три дни трябва да напуснеш Оксфорд.

— А ако не го направя?

— Тогава ще се срещнем отново.

Фигурата отстъпи, навлезе между дърветата и изчезна. Сър Годфри прибра меча и камата си и се облегна на студения ствол на едно дърво. Изчака, докато тръпките, обзели тялото му, престанаха и се върна в сградата на манастира.

Александър го чакаше до вратата. Той погледна лицето на рицаря и попита:

— Да не си видял призрак, рицарю?

— По-лошо, писарю, видях самия дявол.

И сър Годфри описа накратко на Александър срещата в овощната градина. Рицарят седна на една пейка, облегна глава на варосаната стена и се взря в изпития образ на Христа на разпятието.

— Дойдоха да ни сплашат и предупредят. — Той погледна към писаря. — Ако знаеха колко малко сме научили, едва ли щяха да си дадат труд.

— Всичко зависи от един факт — отвърна Макбейн.

— И кой е той?

— Как, в името на Бога, са влезли в онези къщи, без да вдигнат шум и съседите да ги чуят?

Александър отиде в трапезарията и донесе две чаши вино. Подаде една на рицаря и се усмихна.

— Майка Констанс си е легнала. Сестра Идит се моли в черквата, а аз лично се погрижих — усмивката му стана по-широка — лейди Емили да бъде в безопасност. Може да направим нещо, сър Годфри.

Рицарят го погледна въпросително.

— Знаем, че тази вечер стригоите са в Оксфорд. Може би се канят да посетят някоя къща. Да пообиколим града — да видим какво става през нощта, кой броди по уличките.

Сър Годфри беше уморен и още замаян след обилното ядене и пиене. Но той прецени, че думите на писаря са разумни и след час, с ботуши и наметала, добре въоръжени, те напуснаха манастира и започнаха обиколката си из спящия Оксфорд.

Вървяха по улиците, запушили носове, за да не долавят вонята от боклуците, натрупани в канавката близо до Холиуел, минаха през Смитгейт, спуснаха се по Бокардо Лейн под притихналият тъмен силует на „Сейнт Майкъл“ в Нортгейт и завиха по Фиш Стрийт. Отначало помислиха, че улиците са празни, но от време на време срещаха групи

студенти, които се промъкваха по алеите, като си шепнеха оживено, доволни, че успешно са нарушили университетските закони. Близко до Сейнт Олдгейт срещнаха градската стража, група доста изплашени мъже, които гreeха ръцете си на пламтящ мангал. Водачът им ги спря, но когато сър Годфри обясни кои са, им позволиха да преминат без повече спънки. Навсякъде имаше просяци с тънки костеливи ръце, които хленчеха и умоляваха за милостиня. От време на време тъмни сенки пресичаха алеята, но сър Годфри разпозна в тях обичайните нощни ястреби — разбойници, които търсеха лесна плячка — някой добре почерпен студент или гражданин, който се прибира от вечерния гуляй в кръчмата.

— Нищо интересно — промърмори сър Годфри, когато обърнаха конете и поеха към манастира.

— И все пак има нещо — отвърна Александър.

— За какво говориш?

— Улиците не са толкова пусти, колкото мислехме. Възможно е някоя от групите, които срещнахме... — Александър прочисти гърлото си. — Нека се изразя по-точно. Възможно е убийците да се държат като някоя от групите, които срещнахме. Група гуляещи студенти, които питат за пътя, граждани, които се крият от преследващи ги бандити. Помисли си, сър Годфри. На кого би отворил вратата късно през нощта?

Докато рицарят и писарят се прибираха в манастира, семейство Котърил, калайджии, точно вечеряха в дома си на една алея, близо до Бокардо Лейн. Атмосферата не беше задушевна. Изолда, съпругата на Раул, седеше, стиснала устни и едва беше докоснала глинената купа със супа от гъби и лук. Тя гледаше дъщеря си Катерина, черната ѝ блестяща коса, снежнобялата кожа и топлите кафяви очи. Забеляза как пищната ѝ гръд обтяга излинялата вълнена риза и привлича тайните погледи на втория ѝ съпруг. Изолда имаше защо да се тревожи. Порано през деня, веднага щом Раул се беше върнал с ръчната количка от пазара, тя ги беше заловила с Катерина в малката градинка зад къщата да се прегръщат по начин, който не подходеше на пастрок и заварена дъщеря. Все пак Катерина беше единственото ѝ дете от Александър, който лежеше погребан под старите тисови дървета в ъгъла на гробището при черквата „Сейнт Питър“.

Шестгодишният син на Изолда от Раул, червенокосият луничав Робърт, усети напрежението на масата и като видя, че майка му не го наблюдава, се промъкна на горния етаж да довърши любимата си игра. Робърт беше намерил една малка стая, прилична повече на шкаф в стената, до която се стигаше през малък капак, скрит зад обкованата с желязо и мед ракла в малкия коридор пред стаята на майка му. Беше открил, че като се пъкне зад раклата, може да пропъзли в тайната си стаичка, където играеше любимата си игра на чудовища и дракони. Точно когато вдигаше капака, майка му го повика, но беше късно. Робърт пропъзля вътре, извади огнивото, което беше откраднал от склада на баща си, и запали старата лоена свещ, която стоеше на пода в средата на стаята. Малкото момче гледаше как пламъкът ѝ се увеличава.

Тихичко се засмя и започна да прави с ръцете си фигури, които хвърляха странни сенки по стената.

— Това е дракон — промърмори то, като стисна малкото си юмруче и го вдигна. Загледа се как сянката му застрашително трепка върху стената. После изпъна трите си пръстчета. — А ето го рицарят на кон, който ще победи дракона.

Робърт замълча, защото чу да се тропа долу на вратата, майка му се засмя, потътриха се столове и баща му тръгна по коридора.

— Гости! — прошепна момчето. То наостри уши, но чу само един глас. — Само един е — каза си то и продължи да си играе със сенките.

Чу вика на майка си „Робърт, слез долу!“, но се обърна с гръб към стената и продължи да играе. Изглежда беше задрямал за малко. Събуди се от нещо, което му заприлича на тих, приглушен писък. Долу вратата се отвори отново и Робърт чу, че още хора влизат в къщата. Или родителите му излизаха? Чу тежки стъпки по стълбите и си помисли, че баща му отива да донесе от тавана кана от най-хубавия си ейл.

Врати се отваряха и затваряха. Някой стоеше в коридора и дишаше тежко. Внезапно момчето се уплаши. Без да мисли, то се протегна, угаси свещта и се сгуши в тъмнината. Ужас разтърсваше всяка фибра на тялото му. Краката му трепереха. Ръцете му бяха тежки и студени като големия леден блок, който бяха донесли с баща му от реката миналата Коледа. Нещо ужасно дебнеше пред стаята. Уродливо

чудовище, излязло от най-страшните му кошмари, се таеше от другата страна на стената. Момчето се сви като подплашен заек. Когато ужасяващото зло присъствие мина покрай него и косъмчетата на тила му настръхнаха под студените му пръсти, Робърт не посмя да мръдне. Дяволът беше влязъл в къщата и с детските игри беше свършено.

ВТОРА ГЛАВА

На другата сутрин сър Годфри и Александър станаха рано и сърцата им се отпуснаха при вида на яносиньото небе и бледите слънчеви лъчи. Присъединиха се към сестра Идит в манастирската черква. Коленичиха на пейките и се заслушаха как монахините пеят Божиите химни и в литургията, отслужвана от манастирския свещеник. Одеждите му бяха в червено и златно, а на гърба на филона му беше избродиран с коприна снежнобял гълъб. Сър Годфри се молеше пламенно, като наблюдаваше всяко движение на свещеника, който следваше ритъма на службата по време на Апостолическите послания, проповедта и причестяването.

Сестра Идит се опитваше да се моли. Във въображението си тя се опитваше да премине през огнената стена, която скриваше входа към Божието царство. Не знаеше защо, но всеки път, когато се молеше или мислеше за Бога, си представяше море от огън, чиста любов, която топлеше, насищаше и укрепваше, но не изгаряше. Разбираше защо майка Констанс е поръчала да бъде отслужена литургия — това беше молба към Бога да изпрати Светия си дух да бди над манастирските обитатели след ужасните събития от предишната нощ. Заклинателката знаеше, че стригите са били тук; макар и свита в своята студена тъмна килия, тя беше усетила злокобното им, гибелно присъствие да витае наоколо като отровна смрад над бунице.

Тя обърна глава към Макбейн, коленичил за молитва, и прикри усмивката си. Сигурна беше, че младият писар е искрен, но отделя повече внимание на красивата Емили, отколкото на молитвите за Божие напътствие. Беше права Александър се молеше, но доста често обръщаше поглед към Емили, която седеше скромно на трона до майка Констанс. Макбейн я загледа, докато привлече вниманието ѝ и направи гримаса. Момичето се усмихна и сведе глава. Александър продължи да я гледа. Тя свенливо го погледна изпод мигли. Писарят направи страдалческа физиономия и подбели очи. Емили започна да се смее, но когато майка Констанс рязко вдигна глава, Александър беше приел

израза на велик мистик, с отметната назад глава, с очи вперени в олтара и стойка на монах.

След службата игуменката се присъедини към рицаря и писаря, докато закусваха с ейл, овесена каша, хляб и сирене в малкия салон на къщата за гости. Тя дойде със сестра Идит под ръка, сурова в поведението си както винаги, но и двамата мъже знаеха, че събитията от предишната нощ много я бяха уплашили. Размениха си целувки и Матилда поднесе чинии на двете жени. Майка Констанс каза молитвата, докато Александър и сър Годфри се спогледаха смутено, защото бяха забравили да го направят. Писарят изрази възхищението си от литургията и особено от пеенето на монахините. Игуменката се усмихна леко и премина към темата.

— В опасност ли сме тук?

— Имаш предвид след снощните събития ли? — попита Александър.

Сър Годфри поклати глава.

— Според мен, не. — Той погледна заклинателката. — Какво мислиш, сестро?

Сестра Идит сръбна от роговата лъжица и повя с ръка пред устата си, защото овесената каша беше гореща.

— Стригоите са демони — започна тя, — зли създания, които обичат да си играят с жертвите си и се хранят със страха, който предизвикват. Снощи те дойдоха да те уплашат, майко Констанс, както и да предупредят сър Годфри и мастър Макбейн да напуснат Оксфорд.

— Защо? — попита Александър. Защо просто не убиха сър Годфри?

— Може би не им се е видяло лесно — каза мрачно рицарят.

Писарят го докосна леко по ръката вместо извинение. Заклинателната остави лъжицата на масата и побутна настрани купата с овесена капи.

— Стригоите са зли, но не са глупави. Знаят, че имаш кралска заповед. Ако те нападнат, значи нападат Короната. Те не искат къщите да се охраняват от кралски войници и кралските съдии да ги търсят във всяка канавка и бунище в Оксфорд, а това ще стане, ако убият кралските пратеници. Все пак — въздъхна тя — хубаво е да се пазим. Майко игуменке, поискай от шерифа да изпрати тук войници. Организирай обход преди мръкване. Нареди вечер, след като бие

камбаната, всички врати да бъдат заключвани, всички прозорци — затваряни, а портите — залоствани. И никой да не влиза или излиза без твоето специално разрешение.

Сър Годфри потропа с пръсти по масата.

— Какво правят те в Оксфорд? — чудеше се той.

— Един Бог знае! — отвърна сестра Идит. — Но какво да направим ние, за да разберем и да го предотвратим?

— Трябва да отидем на още две места — каза рицарят. — Бихме искали да прочетем хрониката, за която ни каза, майко Констанс — онази от университетската библиотека към черквата „Сейнт Мери“.

— Ще я намерите там — отвърна игуменката. — Внимателно съм отбелязала с кръстчета важните пасажии. А второто място?

— Тринитарианския манастир.

— Това ще е трудно. Те са затворен орден, рядко приемат посетители и не желаят да говорят за легендите, свързани с манастира им.

Годфри извади кралската заповед от торбата си.

— Това е личният подпис на краля. Добрите братя от Тринитарианския орден със сигурност ще говорят с мен.

Майка Констанс им пожела успех и си тръгна. Сестра Идит каза, че е готова за тръгване, но поиска двамата мъже да се въоръжат с мечове и ками. Попита сър Годфри дали има арбалет.

— Имаме два — отвърна той.

— Тогава ги вземете — посъветва го заклинателката. — Не тръгвайте никъде без оръжие.

— Значи стригоите могат да бъдат убити? — попита Александър.

— Да, мастър Макбейн — казах ви. Но трябва не само да бъдат убити, а и телата им да бъдат изгорени.

— Защо не използваме реликви? — попита Александър и отмести стола си.

Сестра Идит тихо се засмя.

— Иска ми се да можехме. Но най-автентичните реликви се намират под каменните олтари. А и как да разберем дали една реликва е истинска? Виждала съм толкова парчета от Светия кръст, че от тях би могъл да се построи военен кораб и да остане още достатъчно дърво за една голяма къща.

Сър Годфри се разсмя и пресуши халбата си.

— Сестра Идит е права — обяви той. — Само си помисли, Александър, какви боклуци се продават. Парче от одеждите на Христа, косъм от брадата на свети Йосиф, перо от крилата на Светия дух.

— Тогава защо не използваме причастието? — попита сухо Александър.

— Как? — попита сестра Идит. — Да накараме всички в Оксфорд да се причестят?

— Можем да го носим — предложи писарят — в малка дарохранителница.

— Глупости — отвърна сестра Идит. — Видя как разпитахме Ласкал. Нафората, както и реликвата, трябва да се държи много близо до стригоя.

Като ругаеше под нос, Александър последва сър Годфри до стаята им, където събраха принадлежностите си, преди да придружат заклинателката до конюшната. Прислужниците оседлаха конете им и скоро те бяха въвн от манастира и язدهа по обляните в утринна светлина улици към центъра на Оксфорд. Денят едва започваше. Търговци подреждаха сергиите си. Чираци тичаха насам-натам. Утринният въздух беше изпълнен с миризма на конски фъшкии и воня от канавките, примесени с по-апетитните ухания от готварниците и кръчмите. Стражата караше група гуляйджии, облени с вода и с вързани зад гърба ръце, към градската тъмница. Един фалшификатор крещеше и се блъскаше в стълбовете, между които беше завързан, докато градският палач с нажежено желязо в ръката, жигосваше изобличаващата буква „Ф“ на бузата му. По-нататък двама богохулници, които бяха крещяли пиянски обиди по време на месата, стояха в бъчви с конска пикня, докато клисари с дрезгави гласове изсипваха тор върху главите им. Проститутка, заловена да се предлага на забранено място, стоеше до тях. В момента бръснеха косата ѝ, преди да я разведат из целия град, предвождана от гайдар, да я подиграват и освиркват, докато стигне градските врати, през които щеше да бъде прогонена.

— Обикновените произшествия — промърмори сър Годфри.

Александър се усмихна, но този път долови напрежението, за което му беше споменал рицарят. Няколко студенти, все още с храна в ръце, бяха изблъскани от една гостилница от група набити работници. Доктор по философия трябваше бързо да офейка през вратата на една

от залите, когато някакви чираци започаха да го обсипват с обиди, последвани от обичайните шепи кал.

След като оставиха конете си в една кръчма и си пробиха път към университетската черква „Сейнт Мери“, Александър попита:

— Винаги ли е така?

— Не — промърмори сестра Идит, притискайки лакътя му. — Сега е различно. Мисля, че новината за ужасните убийства се е разнесла и пробужда старите вражди и омраза. Стригоите обичат това. Те се чувстват добре в атмосфера на ненавист. Така извършват престъпленията си, скрити зад местните неразбирателства. Много често други биват екзекутирани заради престъпленията, които те са извършили.

Влязоха в „Сейнт Мери“ през малка врата и отидоха в кораба. Един духовник, който гасеше свещите на олтара, слезе по стъпалата и ги преведе през сакристията до голямата зала на съвета, където се съхраняваше библиотеката. Архиварят, Саймън Ниофам, уморен на вид духовник, ги поздрави доста любезно. С удоволствие им показва полиците и шкафовете, които изпълваха стените, препълнени с подвързани в кожа издания, ковчежетата, където се пазеха пергаментите и големите резбовани поставки за книги с дебели томове, прикрепени към стените с вериги, в малките обособени читални в далечния край на залата. Ниофам погледна внимателно сестра Идит, после съзря сабите и камите под наметалата на сър Годфри и Александър.

— Но вие не сте тук, за да разглеждате, нали? — попита сухо той.

— Не, сър — усмихна се очарователно Александър. — Мисля, че тук имате една тайна хроника. „Annates Oxonienses“.

— „Оксфордската Хроника“? — Ниофам изглеждаше озадачен. — В нея няма нищо тайно. — Той се усмихна, разкривайки жълтите си криви зъби. — О! Хрониката, която изучаваше майка Констанс. — Махна с изпъстрените си от вени ръце. — Тя не е тайна, просто майка Констанс забеляза някои събития, които се повтарят. Елате! Елате! Ще ви покажа!

Той ги накара да седнат на дългата полирана маса, която се намираше в средата на стаята и запали осморъкия свещник. После забърза нанякъде и се върна, пухтящ и задъхан, с дебела, подвързана с

кожа, книга. Александър огледа стаята и потръпна. Залата на съвета беше дълга и мрачна. Светлината от свещите хвърляше танцуващи сенки по подпорните греди на тавана, Притеснението му се засили и от закланателката, която пъкна ръце в ръкавите на дрехата си, сякаш ѝ беше студено. Тя непрекъснато се движеше, въртеше се, слушваше се.

— Тук има нещо зло — промърмори тя. — Може би съхранената памет за техните злодейства.

Нюфам, бърлив като сврака, побутна тома в кожена подвързия към Александър и започна да му показва частите в многовековната хроника, отбелязани от кръстчетата на майка Констанс. Александър му благодари, увери го, че всичко е наред, но помоли да ги остави сами, за да могат да се запознаят с текста. После писарят седна и започна да прелиства страниците, като внимателно изучаваше частите, които игуменката беше отбелязала.

— За какво е всичко това? — попита сприхаво сър Годфри, като надничаше над рамото на спътника си. Сестра Идит потропа с пръсти по масата, нетърпелива да чуе обяснението на Александър.

— Хрониката е пълна с обичайните досадни описания. Кой бил шериф, как се отразило времето на реколтата, работата на градския съвет, състоянието на университета. Но от време на време, на всеки двайсет или трийсет години, всеки от хронистите описва по една ужасна история.

— Каква история? — попита нетърпеливо сър Годфри.

— История за хора, които умрели, но после отново се завърнали към живота.

До него сестра Идит замръзна.

— Какви истории? — прошепна тя и нежно докосна писаря по ръката. — Кажи ни, Александър.

Младежът издиша шумно и обърна една страница.

— Ето записките за хиляда двеста деветдесет и седма година. Според хрониста един търговец, който водел безчестен и покварен живот, дали от страх пред закона, или за да избегне отмъщението на враговете си, се преместил от Хиърфордшър и си купил голяма къща в Оксфорд. Той не променил начина си на живот, но се заел с порочна търговия. — Александър вдигна глава и се усмихна. — Няма да описвам каква точно. Според хрониста, този човек продължил да живее в безчестие, като не се боял нито от Бога, нито от хората.

Оженил се за дъщерята на местен сановник, красива жена, с която се държал отвратително.

— Пише ли как по-точно? — прекъсна го сър Годфри.

— Не, но търговецът пътувал в чужбина. При едно от връщанията му хората започнали да одумват съпругата му и в душата му запламтяла яростна ревност. — Александър се върна към хрониката. — Неспokoен и нетърпелив да узнае дали обвиненията са верни, той казал на жена си, че заминава на дълъг път за Лондон и няма да бъде у дома няколко дни. Но се промъкнал обратно още същата вечер и тайно бил пуснат в спалнята на жена си от една прислужница, с която се забавлявал, докато бил ерген, и била наясно с намеренията му. — Александър вдигна глава с престорен ужас. — Сестро Идит, можеш ли да слушаш това? То прилича повече на някой от разказите на синьор Бокачо за страстни дами, чиито съпрузи обичат да ги шпионират.

Сестра Идит го потупа по ръката сякаш беше непослушно момченце.

— Желанията на плътта — увери го тя — не ме интересуват.

— После се усмихна. — Толкова по-жалко. Продължавай, Александър.

— Щом съпругът се озовал в стаята, той се скрил и същата нощ видял един страстен младеж да обслужва жена му. Това така го ядосало, че изпаднал от скривалището си. Младият прелъстител бързо избягал, докато съпругът лежал на пода в безсъзнание.

— Неприлична историйка — прекъсна го сър Годфри. — Чувал съм много подобни край лагерния огън, но по-пикантни и определено по-сочни.

Александър махна с ръка.

— Чуй само това! Съпругът си ударил главата в желязната решетка и пострадал много. Дошъл свещеникът и му казал, че е на път да умре и трябва да се изповяда и приеме последно причастие. Но той отказал, умрял грешен и бил заровен. — Александър проследи с пръст редовете надолу по страницата.

— Според написаното тук, злият съпруг излизал от гроба си през нощта, бродел по улиците, обикалял около къщите и карал кучетата да вият и скимтят. Видът му бил ужасяващ. Навсякъде из въздуха се носел отвратителният дъх на разложеното му тяло. Най-накрая

жители на Северен Оксфорд загубили търпение, отишли при гроба му и започнали да копаят. Смятали, че ще трябва да го търсят надълбоко, но бързо попаднали на трупа, покрит само с тънък слой почва. — Александър направи гримаса. — Хрониката съобщава, че тялото му било невероятно подутото, а лицето румено и с огромни подпухнали бузи. Саванът и дрехите на трупа били прогизнали и разкъсани. Един от гражданите веднага го пробол с дръжката на лопата и струя гореща червена кръв избликнала във въздуха. Преди да мръкне, те завлекли трупа в Перисмийд, бързо издигнали голяма клада и го изгорили.

— Глупости! — изръмжа сър Годфри. — Такива истории има колкото искаш. Можеш да ги откриеш из хрониките и ръкописите по цялото кралство.

Заклинателката само поклати глава, докато Александър прелистваше нататък.

— Не, не, има и други истории — възкликна той. — Майка Констанс ги е отбелязала с черен кръст и те всички си приличат. Ето една от хиляда триста двацет и втора, по времето на гражданската война между бащата на сегашния крал и неговите барони. — Прелисти няколко страници. — Ето и друга от хиляда триста и четиридесета. Всички са еднакви. Хора, известни с пороците си, се връщат към живот и бродят по улиците, докато властите се намесят и трупът бъде изгорен.

— Има ли някаква закономерност? — попита сестра Идит. Александър се върна назад.

— Да — отвърна той. — Едно и също се случва на всеки двацет-трицет години. — Прегледа ръкописа и с чукане по масата наблегна на всяко от нещата, които изброяваше. — Първо, умира прочут грешник; второ — той отново оживява; трето — извършва ужасни престъпления, кошмарни убийства и накрая го унищожават.

— Това ли става и сега? — попита сър Годфри и сграбчи ръката на закланателката. По свитите й устни разбра, че тя е озадачена.

— Не — отвърна тя. — Това, което става сега, е съвсем различно. Тези истории са само прелюдия към върховното събитие. Бледо подобие на ужасите, които се случват сега.

— Но какво ги предизвиква? — настоя Александър, като затвори книгата.

— Бог знае. Навярно пускането на свобода на някакво злокобно присъствие. Като горско езеро, чисто и прозрачно на повърхността. Но ако разбъркаш с прът мрачните му дълбини, цялата мръсотия излиза на повърхността. — Тя потърка устата си с опакото на ръката. — Някакво разбъркване е предизвикало тези ужасни убийства. — Бавно се изправи. — Чух достатъчно. Да си вървим.

Поблагодариха на библиотекаря, който ги беше наблюдавал тайно от другия край на помещението. Въпреки че беше любител на книгите, Александър почувства облекчение, когато напуснаха черквата и усети прохладната свежест на Хай Стрийт. Дрезгавите викове на амбулантните търговци бяха за предпочитане пред Злокобната тишина на библиотеката. Те си пробиваха път през множеството, когато сър Годфри чу някой да го вика по име и забеляза отец Андрю, с весели очи и румени бузи, да върви сред тълпата, праметнал кошница през рамо.

— Добър ден, сър Годфри, мастър Макбейн, сестра Идит. — Погледът на свещеника стана сериозен. — Успяхте ли да разберете нещо?

Сър Годфри тръгна успоредно с него.

— Не, отче, не сме — отвърна рицарят. — Всъщност узнахме много малко. Но, слава Богу, поне няма други убийства.

— Мога ли да помогна с нещо? — попита отец Андрю. Сър Годфри спря, докато Александър помагаше на сестра Идит да се качи на коня.

— С какво? — попита рицарят. Свещеникът сви рамене и посочи кошницата.

— Купувам хляб и зеленчуци за бедните, които храним пред черквата „Сейнт Питър“. Слушам какво се говори из града. Мога да поразпитам.

Сър Годфри, го потупа по рамото.

— Всяка помощ ще бъде добре дошла, отче.

— И ще се моля за вас — добави свещеникът — всяка сутрин на литургия, докато приключите с това зло.

Рицарят отново му благодари. Свещеникът направи знак за благословия във въздуха и отново се сля с тълпата, която се трупаеше около сергиите.

Сър Годфри и спътниците му се спряха да хапнат в „Главата на сарацина“, после продължиха по Хай Стрийт, завиха по Ийстгейт и влязоха през задния вход на тринитарианския манастир. Сградите му бяха високи и внушителни, със стени, украсени със зъбери, кулички и фронтони. Ужасните лица на фигурите по водоливниците накараха Александър да потръпне. Той забеляза, че и сестра Идит беше разтревожена.

— Прости ми, Господи — прошепна тя. — Това е Божи дом, но се чувствам неспокойна.

Един послушник забърза към тях и ги попита за целта на посещението им. Сър Годфри щеше да попита за абат Самсън, но се усети навреме и поиска по волята на краля да се срещнат с приора брат Едмънд. Послушникът сви рамене и повика конярите да се погрижат за конете им. После ги преведе през обителта, където монасите работеха приведени, използвайки благоприятната светлина, за да преписват или украсяват ръкописи. Изкачиха се по широко стълбище и след като почука по обкована с желязо врата, послушникът ги въведе при видимо нервния брат Едмънд, който ги очакваше.

— Очакваше ли ни, отче? — попита сър Годфри. Приорът пристъпваше от крак на крак и ту отваряше, ту затваряше уста.

— Да, да — промърмори той.

Изведнъж си спомни за добрите обноски и ги покани да седнат пред слабия огън. Самият той придърпа малко столче и се сви на него като парцалена кукла. Изпитото му, неспокойно лице издаваше дълбока тревога, дори страх от присъствието им.

Александър, който изучаваше бледото лице на монаха, забеляза, че сивите му одежди бяха размъкнати и покрити с петна.

„От какво се бои?“ — питаше се писарят. И защо сестра Идит беше толкова неспокойна?

Сър Годфри беше по-спокоен. Той рязко отказа предложението на управителя да пийнат по нещо и премина направо към въпроса.

— Отче, чу ли за ужасните убийства в града?

— Да.

Монахът се опита да се усмихне съчувствено, но започна да премигва често-често и непрекъснато облизваше тънките си устни.

— И си чувал за легендите, които се носят?

— Има много легенди — отвърна дрезгаво отец Едмънд — за тази сграда, за целия град.

— Отче — попита сухо сър Годфри, — защо си толкова нервен? Приорът наведе глава и зачопли капка засъхнал восък върху робата си.

— Сър Годфри, аз съм само приор — промърмори той. — Чух за ужасните убийства, но и тук се случи трагедия. Абат Самсън е мъртъв. — Изправи се и бръсна парченцата восък от дрехата си. — Трудно ми е да се справя. Ордена трябваше да избере някой друг.

— Как умря абат Самсън? — прекъсна го рязко зачинателката.

Брат Едмънд преглътна с мъка. От тримата посетители най-много го плашеше тази сляпа жена, дребна и белокоса, но с внушително присъствие.

— Намериха го мъртъв в покоите му.

— А причината?

— Бог знае, аз не съм лекар. Внезапно спиране на сърцето, приток на кръв в мозъка, диспропорция на телесните течности.

— Но той е бил здрав човек!

— Много млади, здрави мъже умират неочаквано — възрази отец Едмънд.

— Отче приор — тактично се намеси Александър, — не сме дошли да обвиняваме или да се ровим в работите на ордена, а да зададем някои въпроси. Чухме легендите и прочетохме хрониките. Смята се, че тази сграда е построена върху тайни тунели и проходи. В един от тях, в една древна камера, лежи трупът на един много зъл човек, който е живял в околността преди много векове, на един стригой. Приорът вдигна поглед с пребеляло лице.

— Никога не съм чувал подобно нещо — прошепна той. — Какво е стригой?

— Човек, който е мъртъв духом и душата му е обсебена от зъл адски демон.

Приор Едмънд взе желязната маша и яростно разбута малкия огън. Поток искри се вдигна във въздуха, лъхна топлина.

— Бабини деветини — промърмори той.

— Значи тези тунели не съществуват?

— Може би ги има — отвърна монахът, като остави машата, — но никога не съм чувал за тях. Това е Божи дом, общност, посветена на служба на Христа.

— Споменавал ли е някога абат Самсън за нещо такова? — настоя Александър.

— Никога.

— И ти изобщо не знаеш за това?

Приор Едмънд се изправи и скри ръце в широките ръкави на расото си.

— Казах ви всичко, което знам! — отсече той. — Носите кралски заповеди. Можете да отидете където искате, да говорите с когото поискате. Не мога да ви спра. Но аз съм зает човек и ако нямате други въпроси...

Той отиде до вратата и я отвори. Сър Годфри сви рамене. Александър помогна на сестра Идит да се изправи и послушникът, който ги беше изчакал отвън, ги отведе обратно при конюшните. Докато вървяха през манастира, Александър се огледа. Сградата не се отличаваше от другите манастирски здания, които беше виждал. Носеше се смесена миризма на вкусни ястия, сапун и восък. Монаси и послушници се суетяха наоколо. Братът-лекар носеше куп корави ленени чаршафи към пералнята. Прислужниците подреждаха трапезарията за вечеря. Шумовете бяха нормални — откъслеци от разговорите на учените-монаси, звънът на камбаните, различни звуци от пристройките. Въпреки това Александър усети, че нещо липсваше. Като че ли всички играеха някаква роля, докато внимателно наблюдаваха тримата непознати в дома си.

При конюшните трябваше да изчакат. Послушникът се извини.

— Мислех, че ще останете по-дълго — обясни той приветливо, — затова свалихме седлата. Няма да се забавим много.

Сър Годфри кимна и хвърли поглед назад към манастирските сгради.

— Всичко тук е наред — обяви той, — но...

— Знам какво имаш предвид.

— Това е място за молитви и богослужение — каза тихичко сестра Идит, — но има и нещо друго. — Тя поклати глава. — Напомня ми за бойно поле, където мъртвите са били погребани и отслужена литургия за спасението на душите им. Но ако стоиш достатъчно дълго, ще усетиш кръвта и смъртта във въздуха и ще изпитаеш огромна мъка. — Вдигна глава и подуши наоколо като ловджийско куче. — Това

място трябва да бъде изгорено — продължи тя. — Да бъде пречистено с огън.

Млъкна, когато един белокос монах, приведен от възрастта, бавно доближи към тях, като почукваше с ясеновата си тояга по камъчетата. Той не спря, докато почти не се блъсна в сър Годфри, после вдигна към него сините си, сълзящи от възрастта, очи.

— Казвам се Ланфранк — изхриптя той, докато попиваше бялата слюнка в ъгъла на устата си. — Аз съм архиварят на това... — махна с обсипаната си с кафяви петна и вени ръка към манастира. Очите му се насочиха първо към Макбейн, после към заклинателката. — Най-последно дойдохте — продължи той дрезгаво и посочи с пръст към сестра Идит. — Зрението ми се влошава, но слухът ми е добър. Да, това място трябва да бъде изгорено, пречистено с огън, а тунелите да бъдат отворени и злото в тях унищожено.

Сър Годфри хвана тънката китка на мъжа.

— Знаеш ли за съществуването на тези тунели?

— Не — отвърна старецът, — а ако знаех, не бих могъл да ви ги покажа — обвързан съм с обет да се подчинявам на онзи глупак Едмънд. Но смъртта на Самсън не беше злополука. Самсън беше смел, но упорит. — Той вдигна глава и обърса течащия си нос. — Ходеше на места, където не трябваше да ходи. Бог да го прости, виновен е само непознатият.

— Какъв непознат? — попита сър Годфри.

— Върнете се — отвърна Ланфранк, — върнете се утре с хората на шерифа. Доведете кучета. Ще ви покажа тайните ръкописи.

— Говориш за легендите?

— Да.

— Защо да чакаме до утре? — попита сестра Идит. — Сър Годфри, ти носиш кралски заповеди.

Старецът хрипливо се засмя и почука с тоягата си по камъните.

— Да, това е начинът — изкикоти се той.

Сър Годфри погледна към Макбейн, който стоеше мълчалив.

— Какво да правим?

— Не можем да влезем със сила — отвърна бавно Александър, — но приорът ни излъга.

Ръката на сър Годфри хвана дръжката на меча и той беше готов да даде заповед на коняря, когато друг послушник дотича на двора,

размахвайки ръце.

— Сър! Сър! — викаше той, — Трябва да се върнете в манастира!

Александър стисна рамото на послушника.

— Защо?

— Не знам, сър, но човекът на шерифа беше много настоятелен. Сър Осуалд Бийчъм има нужда от присъствието ви. — Гласът на мъжа се снижи до шепот. — Каза нещо за още едно убийство.

ТРЕТА ГЛАВА

Сър Осуалд и проктор Ормистън чакаха в покоите на майка Констанс заедно с разтревожения отец Андрю. Игуменката беше изгубила част от високомерието си след кошмарното си преживяване предишната вечер. Сега тя седеше на бюрото си и се преструваше, че преглежда книгата със сметките. Сър Осуалд едва прикриваше нетърпението си.

— Още убийства — лаконично им съобщи той, преди да ги дочака да седнат. — Мъж, съпругата му и младата им дъщеря са били брутално убити снощи.

— Къде е станало?

— На Бокардо Лейн — намеси се отец Андрю.

— А трупове?

— Отнесоха ги, но са умрели като другите — гърлата им са прерязани, кръвта — източена и няма и следа от насилствено влизане в къщата.

— Не можеше ли това да почака? — остро запита сър Годфри.

— Случаят е по-различен — проговори прокторът, чието лице беше добило пепеляв цвят.

— По какво?

— Първо, трупове са били открити от съседите и новината наля масло в огъня на слухове, които се носят из града. Били сте на пазара, усетили сте напрежението. Ключките се носят от уста на уста и слухове се разрастват. Студентите обвиняват гражданите, гражданите си шушукат за сатанински сборища на учените.

— И какво още?

Отец Андрю се обърна към майка Констанс.

— Може ли да го доведат?

Майка Констанс кимна и разклати малкото звънче на бюрото си. Една послушница се появи и ѝ беше наредено да доведе „детето“. Малко по-късно едно момче с лице бледо като тебешир и очи, които приличаха на тъмни езера от страх, влезе в стаята. Беше се вкопчило здраво в ръката на послушницата и шумно смучеше палеца на

свободната си ръка. То огледа с опулени очи събраните в хората стая и се скри зад гърба на придружителката си. Отец Андрю се приведе и разтвори ръце.

— Ела, Робърт — каза той нежно. — Ела при мен. Ела тук, Робърт.

Момчето изтича напред, свещеникът се изправи и обгърна покровителствено раменете му.

— Това е Робърт Котърил — обяви той. — Когато баща му, майка му и сестра му умрели, той си играел самичък. Криел се в тайната си стая. Съседите го открили, едва когато го чули да плаче.

Сър Годфри се приближи до момчето и клекна пред него. Той откопча ножницата с меча си и без да обръща внимание на смущението на околните, я пхна в покорните ръце на момчето.

— Дошли сме да ти помогнем, Робърт — каза той меко. — Ще останеш ли тук да ми пазиш меча?

Момчето кимна тържествено.

— Ако го направиш — продължи рицарят, — ще ти дам сладкиш и ще ти намерим нов дом. А докато държиш този меч, никой не може да те нарани, защото той е свещен. Лицето на момчето се разтвори в усмивка, палецът излезе от устата му и то леко докосна рицаря по бузата. Сър Годфри погледна към майка Констанс.

— Момчето е преживяло силен шок — прошепна той. — Виждал съм това състояние у деца в градовете, които превземахме. Те заспиват и никога не се пробуждат или се разболяват тежко. Трябва да му дадете топло вино и да го оставите да се наспи. Никога не трябва да остава сам. Ако тези стригои, тези нощни хищници, разберат, че има оцелял... — Гласът му заглъхна. Разроши косата на момчето и погледна предупредително игуменката.

— Ще го оставим в лечебницата — обяви майка Констанс, като кимна към послушницата — под грижите на нашата лечителка. Накарай я да му даде нещо за сън.

— Каза ли ви нещо? — попита Александър.

— Не — отвърна отец Андрю. — Доведох го направо тук, заедно със съседите, които го намериха. Оставиха ни пред вратите.

Момчето излезе, подтичвайки, с послушницата, стиснало ножницата с големия меч на сър Годфри в малката си ръчичка. Рицарят се усмихна кисело на шерифа.

— Мога ли да заема твоя, сър Осуалд? Шерифът разкопча ножницата си и му я подаде.

— Правилно постъпи — обяви заклинателката от столчето, на което седеше близо до огъня и грееше ръцете си. — Момчето ще се наспи, после ще проговори, макар да се съмнявам, че е чуло или видяло много. Шериф Бийчъм, трябва да вземете предпазни мерки.

— Вече го направих — рязко отсече Бийчъм. — Всеки свободен войник в момента обикаля улиците. Градският съвет има своите пристави и чиновници, а проктор Ормистън гарантира пълната подкрепа на университета.

— Моята работа тук свърши — каза отец Андрю. — Господа, извинете ме, но трябва да се върна в енорията си. — Той се поклони леко на игуменката и излезе от стаята.

Прокторът се опита да го последва, но Александър внимателно го задържа.

— Имаме още въпроси — настоя той. — Не ти ли се видя странно, че последният от студентите, които изчезнаха, брабантецът, е поискал разрешение от теб, проктор Ормистън, да учи в библиотеката на черквата „Дева Мария“?

Ормистън сви рамене и разпери ръце.

— Тези разрешителни са обичайно нещо — отсече той. — Много студенти молят за тях. Какво намекваш, мастър Макбейн?

Александър се усмихна.

— Нищо, сър. Просто отбелязвам едно съвпадение, което може да те заинтересува.

— Интересуват ме много неща — отвърна Ормистън, — но в момента имам доста друга работа.

Поклонниците наблюдаваха с очакване Рицаря, който млъкна, за да напълни чашата си. Когато виното стигна до ръба ѝ, той я взе и отправи мълчалив тост към късо подстригания Йомен, който седеше до него. За пръв път поклонниците видяха каменното лице на войника да се разчупва от лека усмивка. Изненадата им се усили, когато Йоменът вдигна ръка и избърса сълзите, които пълнеха очите му.

— Какво става тук? — прошепна Франклинът на Правника.

— Един Бог знае.

— Сър рицарю — обади се Правникът, — ще продължиш ли с историята си?

Рицарят кимна. Йоменът внезапно се изправи, заобиколи масата, прошепна нещо на рицаря и тихо излезе от залата. Правникът се обърна и погледна през прозореца — на светлината на примигващата лампа той видя Йомена да стои на двора с лице, повдигнато към звездното небе. Рицарят прошепна нещо на Оръженосеца, който последва Йомена. После баща му продължи разказа си.

Летисия, кръчмарската прислужница, бързаше по тъмните алеи на Оксфорд към вратите на манастира „Сейнт Ан“.

— Трябва да видя рицаря — прошепна тя. — Може би това, което ще му кажа, ще му помогне. Дължа го на Удо.

Тя се спря на ъгъла на улицата, за да си поеме дъх и се изкашля, за да прочисти гърлото си. Придърпа шала по-плътно около слабичките си рамене. Трябваше да внимава с тази кашлица, понякога я болеше, болката се разпростираше в гърлото ѝ, но по-страшно беше, че плюе кръв и слуз. Тя си спомни щастливото лице на Удо и засмените му очи. Дълбоко в сърцето си момичето знаеше, че студентът е мъртъв. Дължна беше да направи нещо в негова памет, и най-вече заради самата себе си. Писарят имаше добри очи и беше честен и справедлив човек. Не беше я заплашвал, а ѝ обеща златна монета, ако му каже каквото знае. Летисия си пое дълбоко дъх. Да, ще му каже. Ще му каже всичко и ще му покаже металния диск, който Удо ѝ беше дал и който беше скрила под корковия ток обувката си.

Летисия забърза. Зави зад ъгъла, където уличката стана тънка като игла, но вече виждаше стените на манастира и стомахът ѝ се сви от вълнение. Почти беше стигнала до тях, когато тъмните фигури внезапно се появиха от един вход и препречиха пътя ѝ. Всички бяха забулени и маскирани. Летисия спря. Сърцето ѝ заби шумно. Обърна се назад, но друга фигура застана пред нея. Момичето се завъртя и притисна ръце към гърдите си.

— Аз съм само една бедна прислужница — прошепна тя. — Нямам нищо ценно.

Тъмните зловещи фигури се подпряха на стената.

— Какво искате? — изхленчи момичето.

Те бавно започнаха да я изблъскват обратно в уличката.

— Моля ви, недейте! — Летисия се огледа с ужас. В мъждивата светлина долови проблясъка на око, белотата на кожата между устните и маската. Отново се притисна към опиканата стена. — Аз не съм проститутка — примоли се тя. — Какво искате?

— Нищо, Летисия — прошепна една от черните фигури и махна с ръка. — Можеш да си вървиш.

Летисия тръгна напред.

— Не, Летисия, вдигни глава. Може да си прислужница, но имаш право да се гордееш със себе си.

Успокоена, Летисия се насили да се усмихне. Може би бяха само студенти, които си правеха шега. Тя се наруга наум. Трябваше да изпълни последната заповед на шерифа, според която всички жители на града трябваше да си стоят у дома и да не пускат никого.

— Мога ли да вървя? — попита тя.

— Разбира се, Летисия — каза подигравателно гласът, — при едно условие. Може да вървиш, може да тичаш, но дръж главата си високо.

Фигурата отстъпи встрани. Летисия се затича, но мъжът стисна в желязна хватка рамото ѝ.

— Само ако държиш високо вдигната главата си, Летисия! Момичето чу как една от останалите фигури се изкикоти и кожата ѝ настръхна.

— Хайде, Летисия, тичай!

Тя не чака да я подканят втори път, а забърза по алеята. После спря и погледна през рамо, за да види дали някой я преследва. Тъмните фигури стояха скупчени заедно.

— Бягай, Летисия! — обади се гласът подигравателно. — Бягай гордо!

Летисия отново забърза. Стигна края на алеята с гордо вдигната глава и острата като бръснач жица, опъната между сградите, жестоко се впи в гърлото ѝ. Момичето залитна назад, обляно в кръв. Отвори уста, за да изпищи, после бавно се свлече върху окаляния калдъръм.

Рано на другата сутрин сър Осуалд Бийчъм, заедно с проктор Ормистън и отряд войници влязоха в манастира „Сейнт Ан“. Шерифът настоя да види веднага кралските пълномощници. Сър Годфри,

Александър Макбейн и сестра Идит закусваха в къщата за гости. Сър Осуалд блъсна вратата и нахлу вътре, следван от Ормистън като сянка.

— Дявол да го вземе! — изрева шерифът с пурпурно от гняв лице. — Започна се, сър Годфри, и сега съвсем я втасахме!

Рицарят сложи ръката си върху тази на майка Констанс.

— Шериф Бийчъм, тук има дама. Този език не ти отива и определено я обижда.

Шерифът го погледна заплашително и Макбейн с мъка подтисна смеха си при вида на зачервеното лице на шерифа, от което очите щяха да изскочат.

— Извинявам се — каза тежко Бийчъм. — Лейди Идит, не исках да те обидя.

— Няма нищо — отвърна тя. — Чувала съм и по-страшни неща.

— Сър Осуалд, проктор Ормистън — Макбейн се изправи и придърпа два стола към масата, — за Бога, седнете!

Шерифът промърмори някаква благодарност, седна с грацията на падащ чувал и скри лице в ръцете си. Макбейн погледна сър Годфри, отиде до килера, донесе две наполовина пълни чаши с вино и ги сложи пред гостите. Бийчъм отдръпна ръцете си.

— Да ми прости Господ — каза той дрезгаво, — но сякаш самият дявол е пристигнал в Оксфорд. Кажете ми, сър Годфри, познаваш ли момиче на име Летисия? Една повлекана от кръчмата „Митрата“.

Сър Годфри кимна.

— Е, тя вече е мъртва повлекана — каза му сър Осуалд. — Късно снощи гърлото на горкото момиче било прерязано в една алея, недалеч оттук. Мисля, че е идвала при вас. Очевидно сте се опитали да я разпитате.

— Да — отвърна Макбейн. — Била приятелка на един от студентите, който изчезна. Мислиш ли, че са я убили стригоите?

— Да, но не като другите. Опънали жица през алеята и вероятно са я уплашили, за да се затича направо към нея.

— Сигурен ли си, че е идвала тук? — попита Александър.

— Да. Казала на собственика на „Митрата“ къде отива — да види господата и сляпата жена, които искали да говорят с нея преди няколко дни.

— Носела ли е нещо у себе си?

— Нищо. Нито пари, нито кесия — отвърна сър Осуалд. — Само когато занесли тялото ѝ в погребалния дом близо до Ийстгейт, намерили това в тока на обувката ѝ.

Той подхвърли на масата черен метален диск, не по-голям от пени. Сър Годфри и Макбейн внимателно го огледаха подред, но никой не можа да каже нещо за него.

— Сигурно са я наблюдавали — забеляза Александър. — Когато се видяхме с нея, са я накарали да замълчи, но мисълта за златото я е изкушила. — Той сви рамене, — Сега е мъртва и ние нищо не знаем.

— Но вие не сте дошли само за това, нали? — попита сестра Идит шерифа.

Бийчъм въздъхна.

— Невъзможно е да ги чуете оттук.

— Какво да чуе? — попита Александър.

— Чух камбаните да бият по-рано — отвърна майка Констанс. — Но не като за молитва или богослужение, а диво, френетично звънене.

Бийчъм направи гримаса.

— Новината за смъртта на момичето се разпространи из града и заедно със слуховете за убийствата, предизвика ожесточени сблъсъци в града. Не само между самите студенти — обичайното съперничество между северняци и южняци — но по-сериозно — между студентите и гражданите. Накратко казано, избухнаха размирици и изглежда се разрастват.

— Започна се тази сутрин — намеси се проктор Ормистън, — когато един студент от Спероу Хил сложил обява в кръчмата „Суиндълсток“, че търси някой, който да се моли за душите на гражданите, които още не са мъртви, но скоро ще бъдат, заради „престъпленията“ си. — Ормистън потри умореното си лице. — Както обикновено, едното повело след себе си друго. Гражданин прочел обявата, скъсал я и казал, че студентите не са нищо друго, освен гадни убийци. Извадили се ножове и започнала шумна свада, която се разраснала. Били голямата камбана на „Сейнт Мартин“, надули биволските рогове и двете страни излезли по улиците. В един от колежите, Фулк, ректор на Пигълсторн, излял казан вряла вода върху група граждани, които на свой ред нахлули в залата и подпалили вратите ѝ. — Ормистън погледна Бийчъм. — Размириците се

разрастват — повтори той. — И ние не можем да направим почти нищо.

— Стригоите стоят зад това — обяви сестра Идит. — Те предизвикват насилие и кръвопролития, за да прикрият своите собствени престъпления.

Бийчъм погледна умолително сър Годфри.

— Нужна ни е помощта ви. Трябва да възстановим реда. Бог знае какви ужасни престъпления ще бъдат извършени. Сър Годфри, ти си кралски военачалник. Разполагам само с местни селяни и няколко сержанти, които да ги ръководят.

— Аз също ще дойда — обади се Александър, преди сър Годфри да отговори.

Малко по-късно те напуснаха манастира, заобиколени от войниците на шерифа и препуснаха по Хай Стрийт. Беше явно, че бунтът излиза извън контрол. Нямаше отворени сергии, групи студенти и граждани се биеха по улиците. На входа на един колеж, един мъж беше провесен за глезените, а под главата му беше запален огън. На едно сметище близо до Карфакс, студент със скъсани одежди лежеше окървавен. По уличките и проходите, които свързваха по-големите улици, шумът от счупени стъкла се смесваше с викове на гняв и страх. Стълбове дим се заиздигаха в небето и увиснаха над покривите. Никой не се доближи до шерифа или хората му, но на няколко пъти стрели и камъни префучаха над главите им.

Сър Осуалд поведе отряда си през града към замъка, където събра подкрепления. Раздели ги на две. Едната щеше да бъде под негово командване, а начело на другата постави сър Годфри и Макбейн. След това остана само да се придвижват от улица на улица. Късаха черните знамена на бунтовниците, освобождаваха затворници, удряха размирниците по главите и разпръскваха вилнеещите банди, независимо дали бяха студенти или граждани. Водоносците и приставите бяха организирани да гасят пожарите и да арестуват всички крадци. Макбейн се възхищаваше на хладнокръвните, безмилостни методи на рицаря, който прочистваше улицата, възстановяваше реда и поставяше стража.

Понякога група бунтовници оказваше слаба съпротива, но обикновено се разбягваха сред буря от освирквания и подигравки. Само веднъж сър Годфри и Макбейн бяха истински заплашени.

Четирима студенти с парцаливи качулки и кожени маски на лицата се появиха на прозорците на една зала и започнаха да стрелят с арбалети, като раниха двама от войниците на Бийчъм; единия — смъртоносно. Сър Годфри слезе от коня и с малък отряд нападна сградата, арестува престъпниците, разбра кой е дал фаталния изстрел и веднага го обеси пред главния вход. Александър Макбейн не се намеси; сметна, че тази жестокост е необходима. Беше присъствал на подобни бунтове в Кембридж — ако не бъдеха потушени, започваха палежи и грабежи, загиваха невинни жени и деца. С падането на здрача спокойствието беше възстановено и кралските пълномощници се срещнаха с Бийчъм, който беше отишъл с отряда си в другата част на града — северно от Хай Стрийт.

Срещу „Главата на сарацина“ те си дадоха почивка, защото бяха изтощени. Лицата им бяха почернели и обляни в пот, обсипани с многобройни одрасквания и леки рани. После минаха още веднъж през града. Когато стигнаха до замъка и се събраха пред хана на Трилок, отрядите на шерифа и сър Годфри бяха арестували над четири дузини бунтовници. Някои от тях бяха вкарани закуп в подземията на замъка, други — вързани и откарани да охладят главите си в тъмницата „Бокардо“.

— Добра работа свършихме — въздъхна Бийчъм и изтри челото си. — Сър Годфри, ще пийнем ли вино?

Рицарят поклати глава, докато превързваше китката си, която един бунтовник беше ударил с желязна пръчка.

— Сър Осуалд, благодаря, но няма да минем само с днешния ден. Ако слеза от коня и пия, ще заспя на място. Какво мислиш, Макбейн?

Александър кимна. Беше натъртен от ездата, гладен и измръзнал. Но най-вече се страхуваше какво можеше да се е случило, докато той, сър Годфри и градските първенци бяха заети с потушаването на метежа.

Те се сбогуваха и препуснаха обратно по вече тихите улици на Оксфорд. Войници, пристави и наети от университета мъже стояха на ъгъла на всяка улица и алея. Глашатаи със звънци високо обявяваха полицейския час и заплашваха със сурово наказание всеки, хванат да броди по улиците през нощта. Стигнаха „Сейнт Ан“ и оставиха конете си на прислужниците. Сър Годфри нареди вратите да бъдат заключени

и залостени, после двамата се върнаха в къщата за гости, за да се обръснат, измият и нахранят. Заклинателката се появи и мълчаливо изслуша разказа на сър Годфри между хапките хляб и месо. Александър я наблюдаваше внимателно.

— Ти мислиш, че бунтът е предизвикан, за да отвлече вниманието от нещо друго, нали? — попита той.

Сестра Идит намести превръзката върху очите си и леко се усмихна.

— Във всяко село и град — отвърна тя — винаги има дремеща завист, омраза и съперничество. Стригоите много ги обичат. Във Влахия съществуваше омраза между местните жители и турците; сблъсъкът между култури, страни и религии. Всъщност Оксфорд не е по-различен. Севернякът мрази южняка, уелсецът — шотландеца. Французинът ненавижда испанеца. Студентите презират гражданите. И така нататък.

— Взе малко парче хляб от подноса и го раздели на две. — Чудя се кой е разпространил слуховете.

Въпросът ѝ остана без отговор, защото на вратата силно се почука.

— Влез! — извика сър Годфри.

Влезе мръсен, раздърпан войник от замъка.

— Съобщения от сър Осуалд — изломоти той.

— Какво? — попита Александър и се надигна от стола. — Какво се е случило?

— Нищо, сър — отвърна войникът. Притвори очи, за да си припомни съобщението. — Но сър Осуалд казва така: „Черният метален диск, намерен у момичето...“ — Той отвори очи.

— Това говори ли ви нещо?

— Да — отвърна Александър.

— Добре — продължи войникът и отново затвори очи. — Сър Осуалд казва, че когато разгледал вещите на хоспиталиера, който беше убит в гората, намерил същия диск в джоба на кожения му жакет.

— Това ли е всичко? — попита сър Годфри.

— Да, сър. Това е всичко, което каза. Като изключим благодарностите му за помощта днес.

Сър Годфри кимна и хвърли едно пени на пратеника, който си тръгна така внезапно, както беше дошъл.

— Дискове от черен метал — каза Александър — Какво ли означават?

Сър Годфри шумно въздъхна и пресуши виното си.

— Един Бог знае. Сестра, Идит, извини ме. Трудно ми е да си държа очите отворени, затова ви пожелавам лека нощ.

Той тръгна нагоре по стълбите. Макбейн остана срещу заклинателката, която явно не смяташе да си тръгне.

— Сигурно си уморен — прошепна тя.

— И да, и не — отвърна Александър. — Уморен, да, но мозъкът ми още работи, а кръвта ми тече буйно.

— Доведи момчето — каза рязко сестра Идит.

— Момчето ли?

— Да, малкият Робърт, чието семейство беше избито. Разбрах, че почти не спи. Имаш ли някакви захаросани ядки или марципан?

Александър кимна. — Тогава го доведи тук.

Писарят вече беше сложил ръка на резето, когато заклинателката отново го извика.

— Макбейн! — Сестра Идит с мъка овладя тръпката, която я разтърси. — Не ходи никъде без меча си.

Александър се канеше да започне спор, но тя извърна лице към него, сякаш му заповядваше да ѝ се подчини.

— Моля те! Направи каквото ти казвам.

Писарят сви рамене, отиде до стаята си и препаса меча. Излезе от къщата за гости и тръгна през тъмния, тих двор на манастира към лечебницата. Намери момчето в малка варосана стаичка до главната спалня. Седеше на леглото и играеше без особено желание на пулове с възрастната и строга на вид лечителка. Усмихна се, когато Александър влезе в стаята, а когато писарят го повика, скочи от леглото и пхна малката си ръчица в неговата. Притеснен от тази нежност, писарят промърмори с половин уста някакво извинение пред лечителката и поведе момчето надолу.

— Вкъщи ли си отиваме? — попита Робърт. — Връщат ли се мама и татко?

— Не — отвърна меко Макбейн. — Но имам захаросани ядки за теб и мога да те науча как да измамиш лечителката на пулове.

Момчето леко подскочи. Макбейн спря и се обърна към него. Това навярно му спаси живота, защото видя тъмната, забулена фигура,

която връхлиташе от мрака, плъзгайки се леко по тревата с вдигнат меч. Макбейн бутна момчето и се хвърли настрани, острието изсвистя над главата му и удари земята. Пъргав като котка, Александър извади меча и камата си, но нападателят се извърна от него и с вдигнат меч затича към малкото момче, което лежеше на тревата с широко отворени очи.

— Au secours! Au secours!^[1] — извика писарят, спускайки се към убиеца.

Нападателят се обърна. На силната лунна светлина Александър видя горящите му от злоба очи зад маската. Мъжът отскочи назад, мечовете се кръстосаха и разделиха. Макбейн пусна камата и хвана дръжката на меча си с две ръце. Пристъпи вляво, после вдясно, като се опитваше да задържи маскираната фигура далеч от момчето. Убиецът пристъпи с високо вдигнат меч и внезапно замахна надолу, към корема на шотландеца. Писарят отблъсна удара и мечовете издрънчаха, преди да се разделят. Черната фигура отново нападна, грациозно, сякаш танцуваше на пръсти. Безшумната и смъртоносна скорост на нападателя му разсейваше Макбейн, който успяваше само да блокира ударите. Сърцето му се блъскаше от страх, стомахът му се присвиваше, той знаеше, че не може да се справи с убиеца. Сякаш усетил това, врагът му отново нападна. Този път започна да нанася кратки, резки удари към лицето на Александър. Писарят отстъпи, като се молеше да не се препъне.

— Бягай, момче! — изкрещя той. — Бягай!

Нападателят спря. Макбейн пристъпи, но мъжът отблъсна несръчния му удар. Робърт нямаше нужда от повторна подкана, той скочи, но за ужас на Александър не побягна към къщата за гости, а обратно — към лечебницата. Нападателят отново атакува с мощен замах и смъртоносното стоманено острие се насочи към врата на Макбейн. Писарят парира и мечовете се приплъзнаха с пронизителен звук. Александър отново отстъпи, задъхвайки се. Рано или късно убиецът щеше да разбере слабостта му и да свърши с него.

— Сега! — изкрещя Макбейн. — Сега, сър Годфри!

Черната забулена фигура се обърна за миг, преди да разбере, че това е номер. Извърна се отново, но беше късно. Макбейн се изнесе леко вдясно и затрудни удара на врага си. После замахна с всичка сила и почувства как мечът му премина през сухожилията и мускулите на

врата на нападателя. Мъжът отстъпи. Опита се да вдигне оръжието си, но то се изплъзна от окървавените му ръце. После той самият падна на колене и настрани върху земята, а от врата му шуртеше гъста червена кръв. Макбейн почувства горещите й пръски върху ръката си, преди също да падне на колене, забил върха на меч си в меката мокра трева. Той хриптеше, докато се опитваше да си поеме дъх и шепнеше ту молитви, ту ругатни по повод невероятното си избавление. Тялото му беше обляно в пот, която започна да изстива от студения нощен въздух. Чу гласове и шум от тичащи стъпки, гласа на сестра Идит, изпълнен със страх, който питаше какво е станало и резкия отговор на сър Годфри. После рицарят разтвори пръстите на Александър, стиснали дръжката на меч, и му помогна да се изправи. Макбейн можа само да посочи с трепереща ръка към падналия мъж. Сър Годфри извади острата си кама и я заби в гърдите на падналия мъж. Когато я измъкна, Макбейн се обърна и повърна.

— Добре ли си? — попита рицарят.

Макбейн кимна. Почувства слабата ръка на заклинателката на раменете си, после влажната кърпа, с която тя почисти лицето и устата му.

— Шшш! — залюля го нежно майка Идит, — Ти си добър човек, Макбейн, и страшен боец.

— Успя да убиеш негодника! — промърмори сър Годфри. — Главата му е почти отсечена.

Той махна качулката и свали маската от лицето на мъртвеца. Няколко монахини излязоха навън.

— Приберете се! — нареди сър Годфри.

Жените се оттеглиха. Рицарят се взря в бледото лице на младеж, чиято черна коса беше лепкава от пот. Устните му бяха пълни и червени.

— Виждал ли си го преди?

Сър Годфри погледна през рамо към Александър, който бързо се прекръсти и поклати отрицателно глава.

— Трябва да изгорите тялото — обади се сестра Идит. — Веднага!

— За Бога, лейди! — изръмжа сър Годфри. — Това може би е просто някой наемен убиец.

Заклинателката кръстоса ръце и поклати глава.

— Той е един от тях — прошепна тя. — Повдигни устната му. Сър Годфри се втренчи в Александър.

— Прави каквото ти казвам! — нареди сестра Идит. — Повдигни горната му устна.

Рицарят го направи предпазливо и примигна, когато видя острите кучешки зъби.

— Разбираш ли за какво говоря, сър Годфри? Макар че не виждам, познавам стригоите. Тялото му трябва да бъде изгорено, преди духът да напусне тялото, да се осъзнае и да започне да броди по земята.

— Детски кошмари — промърмори сър Годфри. — Сестро Идит, трябва да повикам шерифа и проктора, те може би го познават. Трупът може да представи някакви доказателства кои са стригоите и къде се крият.

— Тогава го направи бързо! — просъска заклинателката. — До един час! Преди дяволът да поиска своето!

[1] На помощ (фр.) — (Б. пр.) ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Сър Годфри задърпа трупа за краката към къщата за гости. Помоли сестра Идит да се погрижи за писаря и отново изчезна в тъмнината, за да увери майка Констанс и монахините, че всичко е под контрол. Изпрати и един сънлив прислужник да извика шерифа и проктора и лично остана да охранява трупа, докато те дойдоха. И двамата бяха разчорлени и небръснати, но гневът им, че са били така грубо обезпокоени, изчезна веднага щом сър Годфри им каза какво се беше случило. Те внимателно огледаха чертите на мъртвеца и поклатиха глави.

— Никога преди не съм го виждал — обяви Ормистън, — нито шерифът. А и не носи нищо, по което да разберем кой е. Може би ако го съблечем и го изложим на стълбите на черквата, някой може да го разпознае.

— Не! Не! — прекъсна ги енергично сестра Идит. — Трупът трябва да бъде изгорен незабавно. Настоявам. Или веднага се връщам в Лондон.

Сър Годфри погледна изненадано дребната непокорна жена и забеляза капките пот, които се стичаха по бузите ѝ. Осъзна, че няма да може да успокои тревогата ѝ и се подчини на настояването и. Шерифът и Ормистън си тръгнаха. След като изми лицето и ръцете си и изпи чаша кларет, Александър обяви, че е се чувства добре. Отиде до лечебницата, за да се увери, че малкият Робърт Котърил е добре и го откри дълбоко заспал, след като беше изпил лека приспивна отвара.

Когато се върна, намери сър Годфри да привързва трупа върху едно товарно пони, което цвилеше и скимтеше, уплашено от странния си товар. Сестра Идит настоя да дойде с тях, а рицарят беше твърде уморен, за да спори, затова напуснаха заедно сградата на манастира. Рицарят водеше понито, сестра Идит яздеше зад него, а Александър — последен с голям съд с масло от склада на манастира. При една от градските порти те събудиха стражите, и като видяха кралските пълномощия на сър Годфри, те ги пуснаха да преминат. Движеха се един зад друг по тесните пътеки, които се извиваха от града към

скритата в нощта околност. Пътуването беше зловещо. Звездите блестяха като диаманти, а луната се показваше от време на време между облаците. Полята от двете им страни бяха тихи. Понякога печалният вик на сова или кръвожадният лов на нощните създания в папратта край канавките нарушаваха тишината. Никой не говореше. Александър още не можеше да се опомни как се беше измъкнал на косъм. Сър Годфри усещаше дяволската злост, която сякаш се излъчваше от трупа, макар че беше праметнат на гърба на понито като чувал с брашно. Сестра Идит се молеше и докато повтаряше „Отче наш“ наблягаше на фразата „Sed libera nos a malo“ — „Но избави ни от злото“.

Те следваха пътеката, която се изкачи по малък хълм и ги отведе надолу към група дървета, разположени до малък, сребрист извор. Сър Годфри спря на огряна от луната полянка и се огледа, после изчезна в мрака, като нареди на писаря да събира сухи вейки и клонки. Издигнаха малка клада и рицарят постави трупа върху нея, заля го с масло и с огнивото си подпали струпаните подпалки под клоните. Отначало дървото като че не се поддаваше на пламъците и Александър потръпна. Съпротивляваше ли се трупът? Но след това, сякаш в отговор на молитвите им, огнени езици подхванаха маслото и след минути кладата беше обвита в пламъци, които с рев се издигнаха към звездното небе. Сър Годфри добави още клони, огънят се разрасна и освети цялата поляна. Докато трупът на стригоя гореше, Александър имаше чувство, че наблюдава как изгарят нечия душа в ада. Сестра Идит продължи да се моли.

Останаха там поне час и половина. Едва когато пламъците започнаха да гаснат и лекият бриз донесе острия дим до тях, те се върнаха между дърветата, където бяха оставили конете си. Известно време останаха там и едва когато сър Годфри се убеди, че горящият ад е превърнал трупа в черна пепел и жълтеникави кости, нареди да се връщат в манастира. Известно време вонята от огъня сякаш ги следваше като зъл дух, който се носи в студения нощен въздух, и Александър с облекчение влезе в града. Сънлив вратар ги пусна в манастира и отведе конете им. Заклинателката, унесена в мислите си, щеше да тръгне към манастирската черква, когато Александър я хвана за ръката.

— Сестра Идит, защo трупът трябваше да се изгори толкова бързо?

Тя се обърна, хвана го под ръка и заедно отидоха при сър Годфри, който ги наблюдаваше.

— Не знам истинската причина. Но спомнете си, че стригоят се преобразява и ако трупът остане недокоснат, същото се отнася и за духа в него. Той ще изчака, за да си намери ново убежище — друго тяло, което да обитава.

— Значи това са хора, обладани от демони?

— Разбира се.

— Ами острите кучешки зъби? Тя сви рамене.

— Това е един от белезите. Александър изтри уста в ръкава си.

— Наистина ли пият човешка кръв?

— Когато са в транс. Тази практика е разпространена сред езичниците. Чувала съм за племена в най-дивите части на Скития, които изяждали сърцата на смелите войни, за да придобият смелост.

— И така ли е ставало? — попита сър Годфри. — Как може пиенето на кръв да направи някого по-силен или по-умел?

Сестра Идит се почука по слепоочието.

— Сър Годфри, ти си войник. Ти най-вече би трябвало да осъзнаваш, че човек е това, за което се мисли. Каква е причината един да бъде герой, а друг — страхливец? В крайна сметка и двамата са от плът и кръв. Може дори да са братя, излезли от една утроба. Важното е какво мислят. Не си ли срещал рицари, които се смятат за непобедими? Сър Годфри се съгласи.

— Не ги ли прави това по-силни?

Той отново промърмори съгласието си.

— А виждал ли си войници да извършват невероятни подвизи?

— Истина е.

— Виждала съм обикновени хора — продължи сестра Идит — да извършват невероятни неща в трудна ситуация. Веднъж, в Лондон, една каруца се преобърна и затисна малко момченце. Огромни мъже не можеха да я отместят, но майка му изтича от къщата и я повдигна така лесно, сякаш беше кошница, и освободи сина си. Така е и с тези стригои, които променят телата си. Те практикуват своите черни ритуали. Принасят кървави жертви, призовават Господаря на мрака и вярват, че никой на земята не може да им се противопостави.

— Тя леко потупа Александър по ръката. — Нашият писар има голям късмет. Той използва ума си, за да се спаси. Ако беше разчитал само на мускулите си, щеше да бъде мъртъв, както и момчето.

Тя се приведе, целуна Александър по бузата и тихо се отдалечи в тъмнината.

В тъмните гори край тринитарианския манастир маскираните фигури гледаха светлите петънца, които бяха прозорците на сградата. Стояха като адски хрътки, дебнещи жертвата си. Водачът им се приведе и тръгна напред, като душеше нощния въздух, наострил уши в мрака. После, зад маската, лицето му се изкриви от ярост и той се обърна през рамо към последователите си.

— Нашият спътник няма да се върне — изсъска той. — Трябва да вървим.

Те усетиха нотка на триумф в гласа му.

— Тази нощ ще видите това, което ви обещах. Един от великите ни вождове, държан дълго като затворник, ще бъде освободен от оковите си. Знаете какво да правите — никакви убийства, никаво насилие, освен при необходимост. — Погледна назад към манастира и се усмихна в мрака. — Нека дадем на нашия мънкащ приор повод за молитви.

Спуснаха се по хълма — дълги, тъмни сенки под лунната светлина, които се движеха като прилепи към стената на манастира. На определеното място спряха и се изкачиха по малката стълба, която бяха оставили там предварително. Щом се покачиха на оградната стена, се разпръснаха, като последният издърпа стълбата след себе си и внимателно я опря до стената. Слязоха безшумно по стълбите и тръгнаха през манастирския двор. Движеха се тихо, прикриваха се в сенките, далеч от светлината на факлите, които приор Едмънд беше наредил да запалят, в случай, че размириците в града се прехвърлят в манастира. Няколко послушника трябваше да са на пост, но те спяха и не оказаха никаква съпротива срещу нашествениците, които прехвърлиха стените и навлязоха още по-навътре. Стигнаха стълбите, водещи до покоите на приора и безшумно като призраци ги изкачиха. Водачът се убеди, че галерията е празна, после леко почука на вратата.

Приор Едмънд чу тихото почукване, потърка ръце и се изправи от молитвеното столче, на което се молеше. Сънено превъртя ключа и

без да мисли вдигна резето и отвори вратата. Искаше да изпищи, но черна кожена ръкавица затули устата му и го блъсна обратно в стаята. Сърцето на Едмънд се разтуптя от ужас. Четиримата нападатели, облечени в черно от глава до пети, приличаха на гарвани. Той почти очакваше да разперят наметалата си и да се понесат като прилепи из стаята. За миг си помисли, че е умрял и че е в ада, после ръката върху устата му се стегна и го притисна към стената.

— Ще си махна ръката — каза дрезгав глас. — Но ако изпищиш или вдигнеш тревога, повярвай ми, ще умреш.

Ръката се отдръпна.

— Е, Мърморко, да живееш ли искаш или да умреш? Едмънд не беше от тестото, от което са направени мъчениците.

— Да живея! — прошепна той през напуканите си устни.

— Къде са тайните тунели и коридори?

— Няма такива.

Получи силен удар по лицето.

— Хайде, Мърморко. Тайните коридори и тунели под това място. — Мъжът отново замахна, но Едмънд кимна. — Искаме да ни заведеш там. Ще ни покажеш тайните входи и ще ни заведеш на мястото, където се намира нашият повелител. Ще вървим след теб. Ако срещнем някого, няма да спиращ или да говориш, а ще използваш авторитета си, за да ни защитиш. Ясно?

Приор Едмънд нямаше друг избор, освен да се съглася. Забулената в черно фигура го сграбчи за рамото и го побутна към вратата. Отвън се чу звук от далечен гръм. Предводителят се обърна към обрамченото в олово стъкло на прозореца и се усмихна.

— Подходящо — прошепна той. — Много подходящо. Избута Едмънд в безлюдната галерия и приорът, облян в пот, с бумтящо сърце, свит стомах и вкочанени крака ги поведе надолу по стълбите и през двора. Влязоха в най-старата сграда на манастира. На горния ѝ етаж беше библиотеката, а на долния — рядко използваната зала за съвети. С треперещи ръце приорът вкара ключа си в ключалката и влезе в плесенясалата тъмнина. Сърцето му подскочи, когато облечените в черно фигури се промъкнаха след него. Вратата се затръшна. Бяха извадени и запалени свещи. Едмънд продължи нататък:.

— Води ни! — изсъска водачът.

Като се препъваше и трепереше от страх, приорът ги поведе по застлания с рогозки под към далечния край на стаята и спря пред дървената ламперия.

— Не виждам — измърмори той.

Приблжиха му свещ и някой здраво стисна врата му изотзад.

— Намери го!

Едмънд изстена от страх. Ако хватката около гърлото му не се беше затегнала, щеше да произнесе молитва.

— Без повече празни приказки! — изсъска гласът. Потните ръце на Едмънд трескаво опипваха ламперията.

Той се опита да се измъкне от ръката, която го държеше.

— Моля ви, пуснете ме. Не мога...

Хватката се поотпусна. Едмънд си пое дълбоко дъх и се взря в осветената от свещта ламперия. Най-послед видя издатината в ъгъла на един от панелите. Натисна я и той се разхлаби. Приорът го повдигна, пхна ръка зад него, натисна болта, повдигна резето и бутна ламперията. Цяла секция от стената тихо се завъртя на старателно смазаните си панти.

— Слизай долу! — нареди гласът.

В ръката му пхнаха свещ. Едмънд преглътна и поведе похитителите си надолу по стръмните каменни стъпала. Когато слязоха, без да го подканват, той запали голяма факла и освети старинното помещение. Водачът на групата въздъхна от удоволствие, когато видя големия, опасан с желязо ковчег, поставен в средата на стаята.

— Значи е тук!

Той щракна с пръсти, спътниците му пристъпиха и започнаха да освобождават капака. Като мислеше, че са го забравили, Едмънд се запъти към стълбите. Мислеше, че ще успее да избяга. Чу капака да пада с трясък и възглас на радостна изненада, после някой го сграбчи за рамото и преди да се усети, гърлото му беше прерязано от ухо до ухо.

На другата сутрин сър Годфри и Александър спаха до късно. Събуди ги червенобузестата Матилда, която каза, че сестра Идит ги чака в трапезарията и ги попита искат ли да закусят. Александър се

измъкна от леглото, припомни си събитията от предишната вечер и скри лице в ръцете си.

— Кога ще свърши всичко това? — изстена той. — Кога ще се приберем у дома?

После се стегна, избърсна се, изми се и се преоблече. Този път не беше нужно да му се напомня да препаше меча си. Долу сър Годфри вече закусваше с риба и вино и разпитваше майка Идит за стригоите. Александър ги поздрави и се присъедини към тях, докато заклинателката описваше нощните бродници или херлетингите.

— Това е саксонската дума за нощните бродници — обясни тя. — Уолтър Мап ги споменава в хрониките си.

— Съществуват ли наистина? — попита Александър.

— Мап казва, че са ги виждали в Бретан. Хора, които били смятани отдавна за мъртви, се появяват отново и обикалят по земята с кервани от хора, коне и каруци. Теологът Питър Льо Боа казва, че по време на царуването на нашия крал Хенри Втори, цели армии от нощни бродници безшумно скитали навсякъде. Виждали са ги да газят из блатата на Хиърфорд и Уелс с каруци и товарен добитък, самари, фураж, кошници, птици, кучета и множество мъже и жени.

— И те ли са стригои? — попита Александър, докато чупеше малко парче хляб.

— Може би, въпреки че аз исках да изтъкна пред сър Годфри, че реалността не винаги е такава, каквато ни се струва; мъртвите оставиха да се почувства присъствието им. — Тя се усмихна, отхапа малко парче риба и внимателно го задъвка. — Но сега сме изправени пред нещо различно. Имам чувство, че тези стригои очакват нещо.

— Какво?

— Водач, някой от Господарите им, които от много години са неживи.

Александър потръпна. Думите на заклинателката му припомниха ужаса от предишната вечер, затова се извини и каза, че има нужда от чист въздух. Щом излезе навън, той отиде право в градината, където последния път беше видял Емили и сърцето му подскочи от радост, когато заобиколи малкия жив плет и я видя да седи там. Тя носеше бяла наметка, обточена с кожа, бродираше гоблен и тихичко си пееше. Александър се изкашля. Емили вдигна очи и сърцето му отново подскочи от красотата на прекрасните ѝ сини очи.

— Милейди, добро утро.

Емили се усмихна, заби иглата в гоблена и покани писаря да седне до нея. Александър беше развълнуван от топлината и близостта ѝ. Той долавяше лекия дъх на парфюма ѝ и се възхищаваше на златистия овал на лицето и.

— Добре ли си, милейди?

Тя приближи ръката си към неговата.

— Да, сър, макар че се боя.

— От какво?

— Майка Констанс ми каза какво се е случило снощи. — Емили вдигна поглед и очите ѝ срещнаха неговите. — Бил си смел — въздъхна тя. — Бил си много смел и си защитил момчето. — Връхчето на розовия ѝ език облиза устните. — Майка Констанс казва, че си в Оксфорд, за да заловиш злите хора. Сигурно те е било страх.

— Ако се радвах на благосклонността ти, милейди — Александър доближи ръката си до нейната, — бих се изправил и срещу самия Сатана.

— Приятно ли ти е това? — прошепна тя и плъзна малката си ръка в неговата.

— Милейди, думите ми са безсилни пред твоята нежност. Лейди Емили се усмихна леко и започна благовъзпитания и грациозен танц на галантния флирт.

— Често ли мислиш за мен, сър?

— О, не, милейди, мисля за теб винаги.

Емили стисна ръката му и се премести към него.

— Аз съм девица — промърмори тя, — която не е поискана от никого и не е сгодена.

— Милейди, мога да променя това.

— Благородник ли си по рождение?

— Да, и имам благородно сърце.

— Лесно ли се влюбваш?

— Само веднъж, милейди.

Тя примигна с красивите си очи.

— И липсва ли ти тя?

Сега Александър стисна ръката ѝ.

— Как би могла, милейди, щом седя тъй близо до нея? Емили леко се извърна.

— Сигурно си завоювал много сърца.

— Защо са ми много, милейди, когато за мен съществува само едно?

Емили погледна във веселите очи на писаря. Чувстваше се виновна, защото си помисли за сър Годфри, за лицето му, сякаш издялано от камък и пламенния му поглед.

— Обичаш ли ме, сър?

— Милейди, ти го каза.

— Ами когато си заминеш? — прошепна тя.

Александър се свлече от пейката на едно коляно, хвана ръката ѝ и погледна с обожание ангелското ѝ лице.

— Може ли човек да забрави дясната си ръка? Може ли да пренебрегне биенето на сърцето си?

Лейди Емили точно щеше да му отговори, когато чу някакъв звук и се обърна. Сър Годфри стоеше пред тях и по изненадания му израз и явната страст в очите му, тя разбра, че рицарят истински я обича. Ако беше честна, тя предпочиташе точно него, горд като орел, пред онзи, който коленичеше в краката ѝ.

— Сър Годфри! — извика тя. — Добро утро! Александър бързо се изправи.

— Сър — изфуча той, — промъкнахте се незабелязано.

— Сър — отвърна язвително сър Годфри, — ако знаех, че ми трябва херолд, щях да си наема. Сър Осуалд и прокторът са тук и искат да ни видят.

Очите на сър Годфри бяха впити в лейди Емили. Тя спокойно отвърна на погледа му. „За Бога — мислеше си момичето, — направи нещо, признай ми чувствата си.“ Но сър Годфри се обърна и се скри зад храстите. Александър въздъхна, хвана ръката на Емили и я вдигна към устните си.

— Милейди, ще продължим друг път.

После тръгна забързано, като остави Емили да се ядосва на припряното оттегляне на рицаря.

— Сър Годфри! — извика Макбейн.

Младежът се обърна и Александър видя гнева върху лицето му.

— Сър, държите се невъзпитано.

Сър Годфри пристъпи към него и ръката му хвана дръжката на меч.

— Проклетият му писар! — изръмжа той. — С твоите сладки приказки и комплименти!

Александър се усмихна. „Значи все пак, имаш сърце — помисли си той. — Кръвта пулсира в мозъка ти и изпраща гневни съобщения по вените ти.“

Сър Годфри се приближи.

— Забавен ли ти се виждам?

Макбейн отстъпи и ръката му стисна меча.

— Сър Годфри, аз те уважавам!

— Не си играй с мен!

Ръцете на рицаря бяха бързи и мечът сякаш сам изскочи от ножницата. Александър го последва, отстъпи и извади оръжието си, за да го кръстоса с неговото.

— Защо? — попита той.

— Защото, сър, ти ме обиди.

— Кълна се в небето, не съм!

Рицарят си пое дъх дълбоко, затвори очи и свали меча си.

— Не, сър, не си.

И прибра оръжието. Александър го последва и сър Годфри му протегна ръка.

— За мен е трудно — промърмори той. — Не ме бива много по приказките.

Александър се усмихна, хвана ръката на рицаря и тържествено я разтърси.

— Думите не значат нищо.

— Не се карайте!

Сър Годфри се обърна. Сестра Идит стоеше наблизко, под надвисналите клони на един бряст.

— Не се карайте! — повтори тя и отпусна ръце. — Защо мъжете винаги трябва да се борят заради любовта? Виждате едно хубавичко лице и се превръщате в разгонени самци. Ти, сър Годфри, си рицар. А ти, Александър Макбейн, си неговият доверен писар. Имате работа да вършите. Затова я свършете! А после аз ще отсъдя кой е прав. — Леко се усмихна и ги подкани да пристъпят, сякаш бяха непослушни момчета. — Знам как жадува сърцето — прошепна тя. — Ние се стремим към любовта, сърцата ни неотменно я преследват. Но оставете я да почака, имате посетители.

Двамата мъже покорно последваха заклинателката до къщата за гости, където сър Осуалд Бийчъм и проктор Ормистън нетърпеливо ги очакваха.

— Слава Богу! — изръмжа шерифът. — Сър Годфри, трябва да дойдеш с нас. Снощи тринитарианският манастир е бил нападат. Приор Едмънд е мъртъв. Казаха, че са проникнали в тайното подземие.

— И още какво? — обади се сестра Идит.

— Един ковчег е бил изпразнен — обади се Ормистън. — Защо им е било да убиват заради един труп?

— Мили Боже! — прошепна сестра Идит и приседна на един стол. — Този глупав приор! — Тя поклати глава. — Значи е станало.

— Какво е станало? — попита Александър.

— Явно са освободили господари си — отвърна заклинателката. — Стригоят, който сър Хю Мортимър е затворил там преди стотици години.

— Глупости! — отсече Макбейн. — Сестро Идит, приех нощните бродници, които пият кръв, и стригоите, които сменят телата си. Но как е възможно човек да оцелее, затворен в ковчег стотици години?!

Сестра Идит почука по масата.

— Не си ли ме слушал? — отсече тя. — Стригоите никога не умират! Ако труповете им оцелеят, те просто спят!

— В такъв случай — намеси се рицарят, — защо този Господар не е станал от ковчегата си и не е избягал?

— Трябва да бъде призван — отвърна уморено заклинателката. Трябва да му се принесе кръвава жертва, за да се съживи. — Тя се обърна към четиримата мъже и мислено ги наруга заради недоверието им. — Какво толкова чудно има в това? Макбейн, ти молиш ли се?

Писарят кимна.

— Сър Годфри?

— Разбира се.

— А вие, шериф Бийчъм, проктор Ормистън? Двамата мъже кимнаха.

— И когато се молите — възкликна сестра Идит — вие се обръщате към Христос да ви се яви или да призове милостта на вашия светец-закрилник, нали?

Мъжете мълчаливо направиха знак за съгласие.

— Стригоите не са по-различни. Те вярват, че ако ги призоват, силите на Ада ще им отвърнат. — Тя се изправи и побутна стола настрани. — Да отидем в манастира. Ще видите! Преди да е свършила седмицата, ще усетите могъществото на техния Господар.

РАЗГОВОРЪТ НА ПОКЛОННИЦИТЕ

Рицарят млъкна и огледа кръчмата. Погледът му се спря на Монаха, чиито очи никога не го изпускаха. После се обърна към своя златокос син, Оръженосеца, който стоеше до вратата с Йомена.

— Добре ли си, Робърт? — попита Рицарят.

— Да, сър. Но спомените оставят дълбоки следи и душата никога не ги забравя.

Рицарят се усмихна и покани сина си и Йомена да седнат, като побутна каната с вино към празните им чаши.

— Довърши разказа си, сър Рицарю. — Батската невеста се приведе напред и лицето ѝ се разтвори в беззъба усмивка. — Ти си играещ с нас, разказа ни за красивата лейди Емили в дневната си история, онази за Арсита и Паламон. В нея дамата също се казваше Емили.

Рицарят вдигна вежди.

— Е, и?

Батската невеста му се закани с пръст.

— В историята ти за древна Тива всички имена бяха гръцки — Арсита, Паламон и т.н. Защо и в двете истории, тази, която ни разказваш сега, и онази, която ни разказа днес, героините ти се наричат Емили?

Рицарят леко се усмихна, но Батската невеста не се обезкуражаваше лесно.

— Кажете ми името на съпругата си — настоя той.

— Бил съм женен два пъти — отвърна Рицарят. — Първата ми съпруга се казваше Катрин.

— Ами втората? Рицарят сви рамене.

— Нека довърша историята си.

IV ЧАСТ

ПЪРВА ГЛАВА

В тринитарианския манастир цареше пълен хаос. Помощник-приорът, млад мъж на име Роджър, ги посрещна в малката къща за гости. Той беше изпаднал в паника и непрекъснато повтаряше: „Какво мога да направя? Какво мога да направя?“

— Можеш да запазиш смелост — изръмжа сър Годфри. — Сега ми кажи какво стана.

— Когато би камбаната за утринна молитва — отвърна монахът — ние се събрахме в черквата за богослужение. Едва тогава забелязах, че приор Едмънд липсва. Помислих, че е болен, но послушниците, които изпратих да го повикат, се върнаха да кажат, че стаята му е празна, а вратата — полуотворена. Затова наредих да претърсят манастира. По-добре елате с мен.

Той ги преведе през манастирския двор и залата на съвета. Сестра Идит спря пред вратата и завъртя глава. Макбейн видя, че ръцете ѝ треперят и я подкрепи.

— Добре ли си, сестро Идит?

— Такова зло — прошепна тя. — Отишло си е, но миризмата остава, миризмата на разложение. Дъхът на злото продължава да се носи из въздуха.

— За какво бръцолевы тя? — попита тревожно помощник-приорът.

— Тя не бръцолевы — изръмжа Макбейн. — За Бога, не си ли чувал легендите за това място?

Младежът измънка някакво извинение.

— Мислех, че са приказки за деца. Чували сме за тайните проходи и помещения, но до тази сутрин...

Гласът му заглъхна и той посочи към края на залата, където тайната врата още стоеше отворена. По пътя към нея се спря, за да запали няколко свещи, после ги поведе по стъпалата към тайното подземие. Когато слязоха долу, сър Годфри извади меча си, защото дори той усети враждебността, която се излъчваше от празната стая. Колебанието на помощник-приора се засили, а Макбейн имаше

неудържимо желание да побегне обратно по стълбите — далеч от това ужасно място. Но сестра Идит си възвърна самообладанието.

— Злото си е отишло — прошепна тя. — Сър Годфри, тук има ковчег, нали? Заведи ме при него.

Отидоха до обкования с олово дъбов сандък по средата на стаята. От двете му страни лежаха счупени вериги, а златотканият брокат, върху който беше лежал трупът, беше смачан на пода.

— Опиши ми го — нареди заклинателката.

Сър Годфри го направи, като прекъсваше от време на време и оглеждаше ъглите на помещението, обезпокоен, че част от злокобното присъствие още броди там, готово да го нападне.

— Няма ли разложени останки? — попита сестра Идит.

— Нищо, милейди.

— Това доказва нещата, които ви казах — извика тя. — Онзи, който е бил затворен тук, е бил един от Неживите, Господар-стригой. Сега той е на свобода и ние ще трябва да го открием.

Помощник-приорът Роджър слушаше с опулени очи.

— Коя е тя? — попита той объркано.

— Няма значение — отсече сър Годфри. Той извади тънък свитък от кесията си. — Познаваш ли печата?

Помощник-приорът прегледа заповедта на трепкащата светлина на свещта.

— Да, това е печатът на краля.

— И какво пише в писмото?

— Че заповедите на приносителя трябва да се изпълняват незабавно и без излишни въпроси.

— Добре! — Сър Годфри продължи. — Ти го прочете, разбра го и видя печата му. Ето моето нареждане. Искам библиотеката на горния етаж да бъде опразнена от всички мебели, ръкописи и книги.

— И после какво? — изхленчи помощник-приорът.

— Тази стая да бъде пречистена с огън и цялата сграда да се срине до основи. Когато това се направи, да се залее тухлите и дървото с масло и да се пречистят с огън. Каквото остане, да бъде хвърлено в някоя пропаст.

— Това е невъзможно.

Рицарят сграбчи монаха за расото.

— Искам да кажа — умолително изрече Роджър, — че трябва да поискам разрешение от висшестоящите.

— Аз представлявам краля — прошепна дрезгаво сър Годфри. — И ако не го направиш, ще се върна, ще те арестувам за държавна измяна и ще изгоря цялото проклето място. Ако глупавият ви приор беше откровен и ни беше помогнал веднага, тази трагедия можеше да не се случи. Сега ми обещавай, че до утре вечер работата ще бъде свършена.

— Трябва да бъде свършена! — настоя сестра Идит. Помощник-приорът кимна. Рицарят отпусна хватката си.

— Сега да се махаме от тази адска дупка! — каза той.

— Не искате ли да видите тялото на приор Едмънд?

— Мъртъв ли е? — попита Макбейн.

— Разбира се, гърлото му е било прерязано.

— Тогава той е в Божиите ръце, не в нашите. Какво бихме могли да направим?

Отвън на двора брат Ланфранк, архиварят, ги очакваше.

— Сър рицарю, отишло ли си е злото?

— Да, и сега това място трябва да бъде сринато със земята. Замъглените очи на стареца се присвиха и той се заля от смях.

— Винаги съм казвал, че това трябва да се направи. Но ще бъдат ли запазени ръкописите и книгите ми?

— Разбира се.

Мътният му поглед просветна от удоволствие и той погледна с презрение към младия помощник-приор.

— Тогава ще ви покажа нещо, което пазя, един дневник. Роджър се опита да възрази, но сър Годфри му каза да мълчи и да си гледа работата. Те последваха стареца по стръмното стълбище в дългата библиотека, която много приличаше на онази в черквата „Сейнт Мери“. Ланфранк запали свещите под защитните им метални капачета, с мърморене и хриптене отвори голям, обкован с желязо сандък и извади тънка, подвързана с телешка кожа книга, която подаде на Макбейн. Писарят я заразглежда любопитно — първата страница, а после различните бележки, като бързо разлистваше страниците.

— Какво е това? — попита нетърпеливо сестра Идит.

— Таен дневник — обясни Александър. — Тайните на тази сграда са предавани от игумен на игумен. Имали са задължението от

време на време да проверяват криптата, за да се убедят, че всичко е наред. — Той потупа титулната страница. — Били са предупредени да не пипат ковчега и заклети в името Божие да записват всяка проверка в този дневник. — Той се усмихна сухо. — Но подозирам, че макар някои игумени стриктно да са спазвали тези инструкции, други са били побеждавани от любопитството. Преди години един от тях дори отворил ковчега. Нищо не станало, затова неговите последователи продължили с ритуала.

— Но сигурно нещо е станало — обади се заклинателката.

— Така е — отвърна Александър. — Помните ли инцидентите, споменати в ръкописа в университетската библиотека?

— Да — каза сър Годфри. — Някои хора от града, които имали лоша репутация, се връщали от мъртвите.

— Е — продължи Александър и обърна една страница, — сега знаем причината. Спомнете си, че описах един инцидент от лятото на 1297 — а. През същата година, според този дневник, игуменът посетил тайното подземие. Подозирам, че е нарушил свещената си клетва и е надникнал в ковчега.

— Значи — обобщи сър Годфри — всеки път, когато ковчегът е бил пипан, някаква част от злото е прониквала навън и е въздействала върху града?

— Разбира се — прекъсна го сестра Идит. — Ако съпоставиш този дневник с хрониката, ще видиш връзката. Всеки път, когато игуменът е престъпвал клетвата си и е пипал ковчега, гибелното присъствие на стригоя се е проявявало. — Заклинателката седна. — Не бива да забравяме, че злото не се различава от другите неща. Както казва свети Тома Аквински, според Платон естественото е огледало на свръхестественото. Ако отвориш пещ, топлината излиза, ако отвинтиш стъкленица с парфюм или шише вино, ароматът се понася из въздуха. Всеки път, когато ковчегът е бил отварян, част от злото е прониквало навън и се е проявявало. Сега същността на това зло е освободена и Бог да ни е на помощ.

— За какво говориш? — попита сър Годфри.

— Господарят-стригой — обясни заклинателката — ще използва тези, които са го освободили, за да събере още последователи в това кралство и отвъд океана.

— Значи всички трябва да бъдат унищожени?

Сестра Идит облиза сухите си устни. Чувстваше, че сблъсъкът със злото предстои скоро.

— Трябва да унищожим или Господаря, или последователите му. Той ще бъде безсилен без хора, които да го поддържат и хранят. Но това трябва да бъде направено бързо! — Тя протегна ръка и хвана Макбейн за китката. — Виж последните бележки. Какво пише?

Александър разлисти пожълтелите страници.

— Мили Боже! — въздъхна той. — През последната година покойният абат Самсън поне дузина пъти е слизал в криптата.

— Така си и мислех — изкикоти се Ланфранк. — Така си и мислех. Знаех, че ще направи беля, на няколко пъти ми искаше дневника. Веднъж му възразих, но той не ме послуша.

— Какво е търсел? — попита Александър.

— Беше упорит — изсъска Ланфранк. — Този манастир никога не е бил богат. Мислеше, че в криптата е скрит ключът към някакво съкровище, което може да използва, за да пресуши тресавищата и блатата. Но ще ти кажа, сър рицарю, не обръщай внимание на този хленчещ помощник-приор. Напускам манастира още утре. Отивам при основоположниците на ордена във Франция. Ще коленича пред тях и ще помоля в името на Бога да изгорят това място до основи. Макбейн се върна към дневника.

— Има една последна бележка — добави той. — Не е писана с ръката на абат Самсън.

— Това сигурно е бил онзи глупак приор Едмънд.

— Какво пише? — попита сър Годфри.

— Само това, че посред нощ абат Самсън и още един човек са слизали в криптата. След това абатът бил мъртъв.

— Типично! — подигравателно се обади Ланфранк. — Самсън нямаше достатъчно ум, за да се посъветва с мен или с някой друг. Едмънд е мислел, че ще облекчи съвестта си с тази бележка.

— Как умря Самсън? — попита Александър.

— От страх, от уплаха, от отрова — отвърна сестра Идит. — Но глупакът е мъртъв, Бог да го прости.

— Но другият не е — добави сър Годфри. — Чудя се кой е бил този стригои.

— Мога ли да го задържа? — попита Александър и потупа дневника с пръсти.

Ланфранк кимна.

— Разбира се, вече няма да има нужда от него, нали?

Те взеха конете си от конюшните и се върнаха в манастира „Сейнт Ан“. Когато влизаха през портата, сестра Идит дръпна юздите и махна на двамата мъже да се приближат.

— Край на обиколките — прошепна тя. — Може да има други нападения, други убийства. Но колкото и да са ужасни, те са само бледи прояви на онова, което търсим. Мастър писарю, имаш всички необходими доказателства. Сега знаеш срещу какво сме изправени, използвай ума си. Открий кой е този друг, който е придружил абат Самсън в криптата и ще намерим Господаря на стригите.

Александър се усмихна, слезе от коня и се върна в къщата за гости. Щом се изми и нахрани, той взе дневника заедно с всички останали бележки, които си беше водил от пристигането си в Оксфорд и седна в едно от преградените кътчета на скриптория^[1].

Отначало се чувстваше неспокоен и му беше трудно да се съсредоточи. Беше ужасен от видяното в манастира, но си мислеше и за красивото лице на Емили, за болката, която беше видял в очите на рицаря. Въздъхна, извади парче пергамент, написа нещо на него и помоли една от послушниците да го занесе на лейди Емили. После се върна към работата си, но му беше трудно да проумее това, което бяха научили. Спомни си за Робърт Котърил и като остави перото и ръкописите си, отиде до лечебницата, където намери момчето да играе на топчета в средата на стаята. Александър клекна и се загледа в играта, а когато Робърт го покани, се присъедини към нея.

— Много си добър в тази игра — каза момчето. — Добър си във всичко. Можеш да четеш и пишеш, можеш да се биеш с меч. Ти си по-добър и от рицаря, който никога не говори.

Александър се усмихна.

— Някога много добре играех на кегли — каза той. — Играл ли си някога, Робърт?

Момчето засмука палеца си и поклати глава.

— Имаш десет издялани кегли от дърво — обясни писарят и взе топчетата. — Нареждаш ги ей така и после се опитваш да ги свалиш с топка. Ако си умен и те бива, може да го направиш с един удар.

— Тази игра ми харесва — каза момчето.

— Ще ти я купя — обеща му Александър. — Но, слушай, Робърт, нужна ми е твоята помощ, въпреки че това може би ще бъде неприятно за теб. Какво видя или чу в нощта, когато родителите и сестра ти умряха?

Видя как страхът и болката замъглиха очите на момчето. Искаше му се да прегърне Робърт и да му каже да забрави за въпроса, но момчето сигурно знаеше нещо.

— Моля те, Робърт, опитай — помоли го той. — Ако го направиш, ще мога да накажа един много лош човек.

Момчето се отпусна на пети и затвори очи.

— Аз си играех — прошепна то. — Играех си в моята тайна стая. Мама беше сърдита на татко, затова реших да се скрия там. Обичам да гледам как блещука свещта. Чух да се чука на вратата. Мама се засмя, когато някой влезе.

— Чу ли нещо?

— Да... Чух някакъв мъж да казва „колиба“.

— Колиба?

— Да.

— Какво стана после?

— Мама отиде в кухнята, чу се дрънчене на съдове, после тя се върна. Реших, че е някой съсед и май съм задрямал. Когато се събудих... — Долната устна на момчето затрепери. — Когато се събудих, разбрах, че се е случило нещо ужасно. Ослушах се. Чух някой да се движи отвън, после те си тръгнаха.

Момчето се приближи до Александър и той го прегърна.

— Шшшт! — каза той и нежно го погали. — Сигурен ли си, че няма нищо друго?

— Не — прошепна момчето.

Известно време Макбейн го успокоява, пхна парче марципан в ръката му и се върна в скриптория. Разгърна един пергамент, затисна четирите му края с метални тежести и започна да изрежда всичко, което знаеше. Странните убийства — мъже и жени, умрели без следа от нахлуване в дома им, но чиито трупове бяха обезкръвени. Отварянето на криптата от абат Самсън и нападението над приор Едмънд. Смъртта на хоспиталиера в гората. Изчезването на реликвата. Фразата „Le chevalier d'outre mer“ над леглото на мъртвия хоспиталиер в замъка. Смъртта на Летисия, прислужницата от кръчмата. Металните

дискове, намерени у нея и хоспиталиера. Старата легенда за злото, което ще се върне на „камъка, близо до новата кула“. Разказът на малкия Робърт Котърил и какво общо имаше думата „колиба“. Най-накрая, кой е бил непознатият, който е придружавал абат Самсън, „другият“? Приор Едмънд беше използвал латинската дума „alius“ в дневника. Александър се унесе, различни мисли се въртяха в ума му, после рязко се пробуди. Приор Едмънд беше получил класическо образование. Защо беше използвал думата „alius“? Не трябваше ли да употреби „alter“, което означаваше „другият от двамата“? Защо „alius“ му се струваше толкова важно? Къде го беше чел? Александър изтръпна, когато се сети. „Christus alius“ — Още един Христос.

— Господи! — възкликна той. — Разбира се! Господи!

Той се затича обратно към лечебницата. Робърт още играеше на топчета с една от послушниците, смееше се и пляскаше с ръце на неумението й...

— Робърт! Сигурен ли си, че посетителят у вас каза „колиба“? Или каза „молитва“?

Робърт пхна палец в устата си и кимна. Александър го хвана за ръцете.

— Робърт, молитва ли каза той? Трябва да ми отговориш. Палецът излезе от устата на момчето.

— Да, така каза. Молитва. — Момчето заекна, докато произнасяше думата.

Александър погледна към изненаданата послушница.

— Върви! — нареди той. — Иди при сър Годфри, сестра Идит и майка Констанс. Трябва да ги видя. Кажи на игуменката, че веднага трябва да изпрати съобщение на шерифа и проктор Ормистън. Ще ги чакам в къщата за гости. Тръгвай! — настоя той. После се обърна към момчето. — Робърт! Ти стой тук! — Посочи към лечителката, която работеше в спалнята. — Не се отделяй от нея.

Александър се върна в скриптория, където започна да пише забързано. Сър Годфри нахлу с трясък, за да пита какво става, но Макбейн го отпрати с жест. Той остана там още поне час и когато се появи в къщата за гости, всички го очакваха в малката трапезария. Бийчъм и Ормистън изглеждаха ядосани. Майка Констанс седеше величествено и потропваше по масата с дългите си тънки пръсти. Сър

Годфри се разхождаше напред-назад като ловна хрътка. Единствено сестра Идит изглеждаше спокойна.

— Знам кой е Господарят-стригой — обяви Александър, когато всички насядаха и майка Констанс поднесе на гостите бяло вино. — Все още нямам доказателства, но логиката и разумът ми казват, че това е истина.

— И кой е той?

— Отец Андрю, свещеникът на „Сейнт Питър“, дето се намира до замъка.

— Глупости! — изръмжа Бийчъм и понечи да стане. — Как смееш да клеветиш добрия свещеник!

Сър Годфри извади камата си и удари с дръжката и по масата.

— Всички ще изслушаме писаря.

Александър стана, защото му беше невъзможно да прикрие вълнението си.

— Първо — обяви той, — имаме убийци, които имат достъп до всяка къща посред нощ, убиват жертвите си и изчезват безнаказано, без да предизвикат паника или безредици. Кой би могъл по-лесно да го направи от един свещеник? Той може да се движи по улиците на Оксфорд, без стражата да го притеснява. Може дори да се престори, че носи последно причастие. Чука на вратите и вика: „Молитва и благословия за всички ви“.

— Отец Андрю е младолик и доста силен мъж — прекъсна го проктор Ормистън, — но как би могъл да убие толкова много хора?

— Лесно! — Александър повдигна чашата си с вино. — Какво ще стане, ако носи вино за подарък? Робърт Котърил чул думата „молитва“, но понеже бил далече, му се сторило, че чува „колиба“. Чул също майка си да влиза в кухнята за някакви чаши. Виното е разлято и изпито, но в него има приспивателно — счукано маково семе или валериан. — След няколко минути обитателите на дома са упоени. — Писарят остави чашата си. — А ако в къщата има млади хора, отец Андрю може да им позволи да отпият от неговата чаша. Но той, разбира се, никога не пие.

— Значи е убил всички сам?

— Не. Отворил е вратата, за да пусне другите.

— Ами стражата ми? — възрази Бийчъм. — Градската стража не е видяла никого.

— Сър Годфри — попита Александър, — кого срещнахме, когато обикаляхме през нощта улиците на Оксфорд?

— Никого.

— Помисли пак.

— Няколко просяци. — Челюстта на рицаря увисна. — Разбира се! Кой би помислил, че някой просяк — сакат, покрит в мръсотия и облечен в парцали, — е убиецът?

— Така е — продължи Александър. — Просяците са винаги край нас. Отминаваме ги, отнасяме се към тях с презрение. Ами ако четири или пет от тях са всъщност съучастници на отец Андрю? Някои от онези младежи, които му помагат в черквата да раздава хляб и месо на бедните. Ще се върна на този факт след малко. Тези млади хора, маскирани като просяци и под закрилата на мрака, застават пред къщата. — Щом семейството е упоено, отец Андрю пуска съучастниците си вътре. Прерязват гърлата на жертвите, извършват отвратителните си ритуали и отново изчезват в нощта. — Александър направи пауза. — Никога не са ги обезпокоявали, освен когато попаднали на онзи пиан студент, когото по-късно арестувахте, сър Осуалд. Знаели са, че ще дойдем тук и са омазани младежа с кръв, за да ни заблудят, а после са избягали.

— Какви други доказателства имаш? — попита тихо сестра Идит.

— И хоспиталиерът, и прислужницата от „Митрата“ са имали в себе си малки метални дискове. Навярно отец Андрю и помощниците му ги раздават на бедните, за да получат срещу тях купа каша и филия хляб. Помните ли когато го срещнахме пред черквата?

Сър Годфри кимна.

— Но защо ги е убил? — попита проктор Ормистън.

— Мисля, че Летисия ни е носела диска като доказателство за връзката между мъртвия ѝ приятел и отец Андрю. А в случая с хоспиталиера... — Александър се усмихна горчиво и седна. — Не забравяйте, че е бягал от закона. Пристигнал в Оксфорд гладен и жаден и какво е направил? Къде е можел да получи храна?

— Разбира се! — Съмнението изчезна от лицето на шерифа. — Присъединил се е към просяците пред черквата „Сейнт Питър“. Затова е получил диска.

— Направил е още нещо. Носел е ценна реликва със себе си. Подозирам, че е отишъл в черквата и я е скрил някъде. Сър Осуалд, майко Констанс, вие познавате добре Оксфорд. Има ли в черквата „Сейнт Питър“ саркофаг на кръстоносец?

— *Le chevalier d'outre mer*? Рицарят от земите отвъд морето? — ахна проктор Ормистън.

— Точно така — съгласи се Александър. — Рицар, който е преминал морето.

— Да, има — каза Бийчъм. — Голям саркофаг в един от страничните кораби. Върху него има легнала статуя на рицар с кръстосани в глезените крака — символ, че е участвал в кръстоносните походи.

— Ако отидем там, сигурен съм, че ще намерим реликвата. Отец Андрю е бил слуга на злото. Може да се е преструвал, че чете литургия, но никога не е освещавал хляба или виното. Може да се е правел, че държи светото причастие в храма, но всъщност го е нямало там. Затова църквата не е представлявала опасност за него. Но присъствието на могъщата икона, ако вярваме на сестра Идит, би разкрило злото у него и последователите му. Затова черквата била затворена, под претекст, че покривът има нужда от ремонт. В действителност стригоят — отец Андрю — е търсел извинение да не стои близо до реликвата. Разбира се, хоспиталиерът е трябвало да умре заради престъплението си.

— Какви други доказателства има? — попита сестра Идит.

— Стигаме до отварянето на криптата в тринитарианския манастир от абат Самсън. Може би си спомняте, че абат Самсън е бил посетен от някого, който го придружил там. Приор Едмънд го нарича „*alius*“, „другия“. Но Едмънд е бил образован човек, би трябвало да използва „*alter*“. Бях заинтригуван. Но когато поговорих с малкия Робърт и чух за „молитвата“, разбрах. Сестро Идит, как наричат понякога свещениците?

— *Christus alius* — отвърна тя. — Още един Христос.

— Мисля, че това е имал предвид Едмънд. Самсън и още един свещеник са отишли в криптата. По някакъв начин отец Андрю убедил Самсън, че присъствието му е необходимо, разчитайки на желанието на игумена да намери съкровище и да обогати манастира си. — Александър сви рамене. — Отец Андрю всъщност искал да се увери,

че Господарят-стригой, заровен преди векове от сър Хюго Мортимър, още лежи там. — Писарят завъртя чашата в ръката си. — Има и други доказателства: нападението срещу мен, когато стригите всъщност искаха да убият малкия Робърт. Кой знаеше, че той е тук, освен отец Андрю и хората в тази стая?

— Ами изчезналите студенти? — попита Ормистън.

— Това е единственото късче от мозайката, което ми е трудно да наредя. Но не забравяйте, те са изчезнали преди нападенията над града. По един или друг начин отец Андрю е разбрал за Просветлените и ги е използвал, за да получи достъп до университетските архиви и да прочете ръкописите, после ги е убил. Но жертвите били ограничен брой и когато той и сборището му ожаднеели за прясна кръв, започнали нападенията в града.

— Защо просто не са убивали бедните, на които са давали храна? — попита сър Годфри.

— Може би са го правили — отвърна Александър. — С един или двама. Липсата на тези бедни същества не би се забелязала, но отец Андрю е искал да запази доброто си име. Още повече, ако бедните започнели да измират, някой можел да го заподозре.

Сър Осуалд Бийчъм се изправи на крака, върху тлъстото му лице беше изписана смесица от убеденост и недоверие.

— Това, което каза, мастър Макбейн, може и да е истина. — Той посочи към сестра Идит. — Но защо тя не го позна? Защо не почувства злото?

— Дори сатаната може да се престори на ангел на светлината — отвърна заклинателката. — Ти прилагаш закона тук, сър Осуалд, и имаш опит с престъпленията. Можеш ли да разпознаеш един престъпник само по присъствието му? — Тя сви рамене. — Така и аз не можах да разпозная този лукав, обладан от демони свещеник. Докато не направи грешка, докато маската му не се смъкне, но той много внимаваше да не го направи.

— Защо им трябва толкова много кръв? — попита Ормистън тихо.

— За да се подсилят — обясни сестра Идит. — За да практикуват ритуалите си, да пият, да съживят тялото на своя господар-стригой.

Бийчъм тръгна към вратата.

— Сър Бийчъм, къде отиваш? — попита рицарят.

— Ние — подчерта шерифът, — всички присъстващи в тази стая, с изключение на майка Констанс, ще отидем в черквата „Сейнт Питър“. Там ще намерим доказателството.

— Доказателството е там — усмихна се слабо Александър. — Ти ни каза за древното пророчество, че „дяволът от старата кула ще дойде при камъка до новата кула“.

— Какво искаш да кажеш? — рязко попита сър Осуалд.

— Петър означава „камък“ на гръцки — обясни Макбейн, — а черквата „Сейнт Питър“ е близо до кулата на замъка ти. Старата кула сега е мястото на тринитарианския манастир.

Сър Осуалд само поклати глава.

— Може би казваш истината, писарю, но нека сами се убедим.

Те намериха черквата потънала в тъмнина, никаква светлина не се виждаше и в дома на свещеника. Войниците на сър Осуалд насилиха вратата и веднага щом влязоха, сестра Идит каза, че се чувства зле.

— Могъщо зло е минало оттук — прошепна тя, докато Александър ѝ помагаше да седне на стол в малката кухня, докато един от войниците на сър Осуалд палеше свещите. Рицарят огледа чистото варосано помещение.

— Нищо особено — забеляза той, но усети страх да сковава челюстта му и космите на тила му настръхнаха.

— Толкова е чисто — прошепна Александър. — Твърде чисто. И забелязахте ли, че няма разпятие? Нищо, което да показва, че е свещеник. — Той подуши въздуха. — И тази миризма като от развалена храна.

Сър Годфри извади меча си и изкачи паянтовите стълби към малкото таванче, което служеше за спалня на свещеника. Поиска свещ и една му беше подадена.

— Александър Макбейн! — извика той. — Ела!

Писарят го последва. Отначало не видя нищо подозрително — прост скрин, легло и два очукани сандъка. Сър Годфри вдигна свещта по-високо и стомахът на Александър се сви. На далечната стена имаше обърнато разпятие. На него беше прикован плъх, а от двете му страни бяха изрисувани червени очи. В примигващата светлина на свещта изглеждаше като някакво свирепо лице, което ги наблюдава. Макбейн изруга, приближи се и свали оскверненото разпятие от стената.

— Избягал е — каза сър Годфри. — И ни е оставил това за спомен.

[\[1\]](#) Помещение в средновековен манастир, в което работели писарите — (Б. пр.) [↑](#)

ВТОРА ГЛАВА

Върнаха се долу. Сър Осуалд, Ормистън и войниците се бяха струпали край вратата като уплашени деца.

— Не яжте и не пийте нищо — нареди рицарят. — Абсолютно нищо.

Сър Годфри щеше да ги поведе навън, но забеляза в ъгъла до огнището малък железен пръстен. Отиде до него, ритна встрани рогозките и разкри дървен капак. Разби катинара с брадвата, която лежеше до стената, отвори капака и слезе по стълбите. Веднага долови миризмата на разложение, на засъхнала кръв. Тя му напомни за бойните полета, когато битката е свършила и трупове трябва да бъдат погребани.

— Господи! — въздъхна той и погледна към Александър, който му подаде свещ. — Какъв ужас цари тук!

Макбейн го последва, покрил носа и устата си с наметката. Отначало мислеха, че е обикновена изба, макар да миришеше на касапница. Над себе си чуха възклицанията на останалите, когато вонята проникна в кухнята.

Сър Годфри продължи да върви напред. Когато пламъкът на свещта се усили, той видя дупка, около метър дълбока и три метра широка, изкопана в средата на мазето. Сър Годфри се пребори с желанието да запуши устата си, отиде до ръба на ямата и погледна в нея. Тя сякаш беше покрита с някаква драперия и той я докосна с камата си. Приблужи свещта и откри, че това бяха големи парчета волски кожи, съшити заедно и постлани отгоре, за да скриват ямата. После погледна острието на камата си в пълната светлина на свещта.

— Кръв! — възкликна той. — Сякаш е някаква бъчва за вино! Боже господи!

Той погледна през рамо към писаря, но Макбейн, облегнат на стената, шумно повръщаше.

— Носили са кръвта тук! — прошепна сър Годфри сякаш на себе си. — Пресушавали са жертвите си и са носили кръвта тук, вероятно в мехове за вино и са превърнали това място в отвратителна бъчва.

Рицарят не издържаше повече, затова помогна на Макбейн да се качи в кухнята. Шерифът и прокторът вече бяха излезли. Само сестра Идит седеше свлечена на стола, с вдигната глава и отворена уста.

— Изведете ме оттук! — прошепна тя. — Измъкнете ме от тази проклета адска дупка!

Макбейн изтри очите и лицето ѝ с наметката и нежно я изведе навън. Сър Годфри пусна горящата свещ върху сухите рогозки и затръшна вратата зад себе си. Макбейн стоеше и жадно вдъхваше чистия нощен въздух, хванал сестра Идит под ръка. Рицарят отиде да съобщи на сър Осуалд и проктор Ормистън какво са намерили. Ученият не издържа. Той безмълвно погледна шерифа, повдигна робата си и побягна в мрака. Самият шериф беше изгубил обичайната си сърдечност и многословие. Приличаше на собствената си сянка, а войниците му мърмореха помежду си, че нямат работа тук. Сър Осуалд ги освободи, когато рицарят извика: „Прати ги обратно в замъка“!

Шерифът отиде при хората си.

— Не бива да казвате на никого! — нареди им той.

— Не се безпокой, сър — отвърна един от тях, като се качваше на коня. Той съблече униформата си през главата и я хвърли на земята. Спътниците му последваха този пример.

— Проклет да си, задето ни докара тук, сър Осуалд! Плюя на заповедите ти!

Войникът погледна към пожара, обхванал дома на свещеника и обърна посивялото си лице към рицаря.

— Ние сме прости селяни, сър, а не закоравели наемници. Домовете ни са в села на мили оттук. Ще се върнем там. Този град е прокълнат. Нека сър Осуалд и подобните му се оправят с тази работа!

Той се обърна и заедно с тримата си другари препусна в мрака.

Сър Осуалд щеше да извика след тях, но рицарят го спря.

— Нека си вървят — прошепна той. — Няма нужда да ги заклеваме да пазят тайна. Няма повече да ги видим в Оксфорд.

— Ами Ормистън? — попита шерифът.

— Предполагам, че ще се върне в покоите си и ще се напие до безпаметство. Бог ми е свидетел, не го обвинявам. Подобни гледки са тежки за обикновените хора.

— На мен също ми дойде в повече — каза уморено шериф Бийчъм. — Не се тревожи, сър Годфри. Ще довърша тази работа, но

когато това стане и си тръгнеш, аз също ще се прибера в имението си, ще се ожения за някоя хубавичка мома, ще се установя и ще обработвам земята ся. Никога вече няма да заема кралска служба. — Той се обърна, намръщи се и плю в тъмнината. — Станах шериф, за да поддържам мира в кралството, да преследвам, арестувам и наказвам престъпниците, а не да кръстосвам меч със силите на мрака. Свършихме ли тук?

— Само още едно нещо — отвърна рицарят. — Макбейн, остани със сестра Идит. Сър Осуалд, ела с мен.

Те заобиколиха към главния вход на черквата, отместиха решетките, разбиха катинарите и влязоха в миришещата на плесен тъмна вътрешност. Сър Осуалд подаде на рицаря пращящ насмолен факел и предпазливо влязоха в изоставения кораб. Двата мъже се бореха със страха си, предизвикан от собствените им сенки, които подскачаха и танцуваха на светлината на факлите.

— Гробницата е натам — посочи шерифът.

Влязоха в напречния неф. Сър Годфри вдигна факела и те внимателно се доближиха до огромния мраморен саркофаг с фигура на рицар в цял ръст. Тя беше облечена с ризница и краката и бяха кръстосани в глезените и почиваха върху малко куче, а двете й ръце стискаха дръжката на меч. Сър Годфри започна да я оглежда, без да обръща внимание на странните звуци и скърцане, които се носеха от черквата. Най-накрая намери малък отвор под врата на статуята. Пъхна ръката си в него и извади малко ковчеже, широко около пет сантиметра. Страните и гърбът му бяха от злато, а стъклената му фасада беше инкрустирала с малки скъпоценни камъни. В средата, върху бял брокат, лежеше парченце дърво.

— Реликвата! — ахна сър Осуалд. — Хоспиталиерът трябва да я е скрил тук. Хайде, човече! — помоли се той, взирайки се през рамо в мрака, изпълващ черквата. — Взехме реликвата, дяволският свещеник го няма. Не можем да направим нищо повече тази вечер.

Сър Годфри се съгласи и те се присъединиха към Макбейн, който тихичко разговаряше със сестра Идит под едно разклонено тисово дърво. Рицарят й — даде реликвата и заклинателката я грабна с благоволение и я притисна към бузата си.

— Сега имаме нещо — прошепна тя. После вдигна глава, сякаш гледаше обсипаното със звезди небе и хвана Макбейн и сър Годфри с

двете си ръце. — Те са съживили своя Господар и трябва да ги открием. Да ги убием, да изпратим телата и душите им в ада.

Изтощен, сър Осуалд се съгласи, но каза, че това ще трябва да почака до сутринта.

— Тази вечер — нареди сър Годфри, — когато се върнеш в замъка, не казвай на никого какво се е случило тук. Изпратя най-бързия си куриер до канцлера в Лондон и поискай всички пристанища по южното крайбрежие да бъдат затворени.

Шерифът кимна.

— Използвай само свои наемници — продължи сър Годфри. — Накарай да обградят това място. Утре сутрин, щом съмне, претърсете гробището.

Рицарят, писарят и сестра Идит препуснаха обратно в мрака към манастира „Сейнт Ан“. Портиерът ги пусна да влязат и отведе конете им. Заклинателката придружи спътниците си до къщата за гости, където приседнаха на хляб и вино. Сър Годфри едва държеше очите си отворени. Макбейн откри, че трепери и жадно се нахвърли на виното. Само сестра Идит изглеждаше спокойна. Тя леко разтърси сър Годфри.

— Трябва да направим планове за утре — каза закланателката настоятелно.

Рицарят уморено потърка очите си.

— Изморен съм, милейди. Заповедите ми бяха да изкореня злото от Оксфорд и аз го направих.

— Глупости! — отвърна сестра Идит. — Трябва да ги преследваме. Те са поклонници на дявола, престъпници, предатели и планират още много убийства.

— Какво повече можем да направим? — промърмори Александър. — Сър Годфри поиска да затворят всички южни пристанища.

— Разбира се, той няма да ги използва — отвърна закланателката. — Свещеникът не е глупак. — Тя отхапа късче хляб и отпи малка глътка вино. — Когато го срещнахме в черквата, той каза, че е дошъл от някакъв град на север.

— Уитби — каза уморено сър Годфри. — Малко рибарско пристанище между реките Тийс и Хъмбър.

— Добре го познавам — продължи усмихнато сестра Идит. — Забравяте, че идвам от тези места. Малко пристанище, над което е

надвиснал стръмен хълм с абатство върху него. Да, абатството „Сейнт Хилда“.

— Защо ще ходи там? — попита Александър.

— Хайде, мастър писарю, мисли логично. Знае, че южните пристанища са били затворени, но трябва да избяга от Англия. Къде може да отиде? Във Франция, в която английската армия навлиза когато си иска? В Холандия, пълна с английски търговци? Не. Той ще се опита да се върне в Молдавия или Влахия, онези диви страни, където прекарах години в затворничество. Какъв по-добър маршрут от този през северните земи, обширните открити пространства, където няма да го разпознаят, където няма кралски служители или любопитни писари.

Сър Годфри потърка очите си.

— Съгласен съм — каза той. — Уитби е най-подходящото пристанище, от което се тръгва по тези маршрути. Още повече, че свещеникът ги познава добре и ще има цели два дни преднина. Дъждовете спират. Пътищата ще бъдат изсъхнали, а той ще носи малко багаж.

Макбейн се изправи на крака и се поклони на сестра Идит.

— Сър Годфри, милейди, трябва да поспя. — Той се усмихна. — Или поне да помисля. Пожелавам ви лека нощ.

— Чакай! Чакай! — Сър Годфри отиде до прозореца и се взря в мрака.

Макбейн спря с ръка на резето, а сестра Идит се обърна към рицаря.

— Какво има? — прошепна тя.

— През целия си живот — започна бавно рицарят — съм се борил срещу хора от плът и кръв — в двубоите, по турнирите, в битки като тази при Поатие^[1], където помогнах да разбием френското настъпление. Бил съм се с кама и меч в заляните от кръв окопи пред нормандските градове или срещу френските разузнавачи на някоя отдалечена, подгизнала от дъжд поляна.

Но това — сър Годфри поклати глава — е друго. Трупове, които се съживяват след стотици години, кървави жертви, свещеници-демони... — Той шумно издиша.

— И все пак — прекъсна го Макбейн — ти ходиш на черква, сър Годфри. Приемаш причастието. Вярваш ли, че парченцето нафора и

чашата вино наистина представляват тялото и кръвта Христови?

— Да. — Рицарят се обърна и потри страната си. — Но това е религия, предмет на вярата. Различно е от... — Гласът му заглъхна.

— От реалността ли? — попита сестра Идит.

— Да, да, от реалността!

Заклинателката запретна ръкавите на дрехата си.

— Ами ако няма разлика, сър Годфри? Ако всичко е само част от една и съща реалност? И както казва великият Аристотел, ние просто слагаме разделителните черти, за да изглеждат нещата по-разбираеми?

— Какво имаш предвид?

— Това, което има предвид — рязко се обади Макбейн, често се дискутира в коледжите на Оксфорд и Кембридж.

Рицарят издаде презрителен звук.

— Не, чуй — обясни му търпеливо Макбейн. Той приближи до прозореца и посочи към капака, където пълзеше някакво малко насекомо. — Мислиш ли, че тази муха или каквото и да е, знае, че ние сме в тази стая? Нещо повече, сър Годфри, смяташ ли, че това насекомо разбира идеята за тази стая или за нашето съществуване?

Рицарят поклати глава.

— Но това, че насекомото не осъзнава съществуването ни. — подчерта Макбейн, — не означава, че ние не съществуваме, нали?

Рицарят сви рамене.

— Писарят е прав — тихичко изцъка сестра Идит. — Както насекомото, ние определяме нашата реалност, сър Годфри, от това, което виждаме, пипаме, чувстваме и разбираме.

— Но какви са стригите? — възкликна сър Годфри. — С острите им зъби и кървавите им жертвоприношения? И твоята история, госпожо, за това, че духът на стригоя може да напуска трупа и да обсеби друго тяло?

— Виждал ли си как се разпространява чумата? — попита сестра Идит.

— Да — отвърна тихо рицарят. — Първата ми съпруга умря от чума.

— Съжалявам, сър рицарю. Можеш ли да обясниш как чумата се е пренесла от някого на нея? Или от нея на някой друг?

Рицарят поклати глава.

— По същия начин и стригоите се прехвърлят от тяло в тяло — продължи сестра Идит. — С две думи, сър Годфри, това, че аз не мога да го обясня, не значи, че то не става. — Тя въздъхна и разпери ръце. — Острите зъби не са нищо, зъбите могат да се наточат. Някои може да ги имат, други не.

— Но духът на стригоя? — настояваше сър Годфри.

— Сър Годфри, ти си се бил при Поатие и си помогнал да бъде спряно френското нашествие?

Рицарят кимна.

— Умори ли се? Изтощи ли се?

— Да, госпожо, до смърт.

— Но събратята ти по оръжие, рицарите, бяха избити, нали?

— Да, Бог да се смили над душите им.

— И какъв ефект оказа смъртта им върху теб? Сър Годфри вдигна вежди.

— Биех се още по-яростно, сякаш получавах нови сили. Сестра Идит се приведе към него.

— И откъде знаеш, че душите на твоите мъртви другари не са ти влели сила?

Рицарят леко се усмихна и се върна на масата.

— Всичко — обясни сестра Идит, — всичко под слънцето има свое обяснение. Както казах, само затова, че ние не можем да го намерим, не значи, че то не съществува.

— Ами Господарят-стригой? — попита Макбейн, като седна до сър Годфри. — Труп, който може да съществува години, без да се разложи, а после да възкръсне?

Сестра Идит сви рамене.

— Мога само да кажа, Александър, че сигурно има обяснение. — Заклинателката потърка лицето си с ръце. — Когато бях затворена във Влахия, чувах истории от Истока, странни легенди за хора, които можели да спят години наред и приличали на мъртви. Във Влахия се говореше същото за стригоите. Селяните там имаха друго име за дявола. Наричаха го „Великия дракон“ или „Дракула“ и твърдяха, че Господарите-стригой са негови синове. Бог знае каква е силата на човешкия ум. Добротата му е вечна, както и злата му воля. Милостивият Бог казва, че ако имаме достатъчно вяра или сила, можем да накараме едно дърво да се изкорени и да пусне корен в морето.

Защо да нямат Владетелите на Мрака същите сили, ако злостта им е голяма и достатъчно силна? Живеем в свят на знаци и символи. Слагам ръка върху Евангелието, когато обещавам нещо и се смятам обвързана с клетва — Тя сви рамене. — Демоните на въздуха и техните подчинени на земята също имат своите зловещи, тъмни ритуали. Александър се протегна, хвана тънката ръка на заклинателката и леко я стисна.

— Толкова учена, колкото и боец — подразни я той шеговито. — Сър Годфри, сестра Идит е прав. Ако прочетеш историята на Евзебий, ще намериш разказ за седмина младежи, които по времето на един от римските императори, се укрили в една пещера до Ефес и спали там столетия наред.^[2]

— Да, да — прекъсна го сър Годфри. — Чувал съм за тази история.

— Иди в черквите — настоя Александър. — Защо телата на някои светци и светици никога не се разлагат като тези на света Филомена и света Луси?

Сър Годфри се протегна.

— Може би сте прави за този Господар-стригой. Трябва да заловим този дяволски син и да го убием!

— Да го унищожим! — рязко обяви сестра Идит. — Да изтрием всяка следа от него и последователите му от лицето на земята. За него не трябва да има място под слънцето. Повярвайте ми, има връзка между това кралство и Господаря-стригой. Някой ден той ще се върне по същия път, по който си е тръгнал. Ще дойде сам или с последователите си, но ще се върне, за да предизвика голямо нещастие.

Двамата мъже постояха мълчаливо известно време, смаяни от страстта в думите на сестра Идит. После заклинателката тихо се извини и излезе от къщата за гости, като учтиво отказа предложенията на сър Годфри и Макбейн да я придружат. Тя безпогрешно намираще пътя си в тъмнината, като леко мърдаше устни, докато си припомняше различните пътеки и препятствия. Спря за малко, за да почувства вятъра по лицето си. Преглътна едно ридание, когато си спомни за младостта си в Нортъмбърланд, когато се разхождаше по стените на бащиния си замък и косата ѝ се развяваше на вятъра. Мъртъвците се тълпяха около нея, но тя се чувстваше успокоена, а не разтревожена от

тяхното присъствие. Те бяха просто приятели, които стояха на другия край на реката и търпеливо чакаха да я премине.

— Скоро — прошепна тя. — Скоро ще бъда с вас. Стига болка. Стига ужас. Стига тъмнина.

Сестра Идит тръгна по чакълената пътека. Надяваше се, че Макбейн и сър Годфри ще останат с нея. „Добри и верни мъже са. Христос да укрепи мишците им и да просветли умовете им.“ Изведнъж се спря. Спомни си студената като лед ръка на Макбейн в стаята в странноприемницата. Беше ли това предупреждение за нещо, което предстоеше? Тя забърза към черквата. Една послушница я заведе до килията ѝ. Сестра Идит затвори вратата зад себе си, легна на твърдото си легло и зашепна молитвите си, като молеше за Божията милост не за себе си, а за своите другари. Помисли си за утрешното пътуване и вдигна глава.

— Господи, имай милост! — прошепна тя. Представяше си как Господарят-стригой и отрядът му препускат по пустите пътища, а наметките им се веят като криле на гарвани, които бързат към гнездата си. — Трябва да бъдат много силни. Господи, смили се, дай им сила! Господи, благослови всички пътници в тази ужасна нощ!

[1] На 19.09.1356 г., по време на Стогодишната война, английската войска под командването на Едуард, Черния принц, нанася унищожителен удар на французите при Поатие — (Б. пр.) ↑

[2] Според една християнска легенда седмина юноши, преследвани заради вярата им, се укрили в една пещера, където били зазидани живи. Там потънали във вълшебен сън; едва по времето на император Теодосий II (приблизително 200 години по-късно) пещерата била отворена и спящите се събудили. — (Б. пр.) ↑

РАЗГОВОРЪТ НА ПОКЛОННИЦИТЕ

— Да му се не види! — възкликна Ханджията Хари и протегна ръце към свещите. — Страшна история, сър.

Рицарят отпи от чашата си и погледна към Монаха, който беше закрил лицето с качулката си.

— Възможно ли е това? — запита Манастирският капелан със звучния си, сладък глас. — Случват ли се такива неща?

— Аз съм ги виждала — обади се Батската невеста.

— Какво си виждала? — попита остро Готвачът.

— Виждала съм неразложените тела на светци. И щом добрият Бог се грижи за своите, защо и Сатаната да не го прави.

— Къде са били трупове? — попита Икономът рязко.

— Какви трупове? — попита Хари Ханджията.

— Телата на студентите, убити от стригоите. Рицарят попи устните си със салфетка.

— Историята ми още не е свършила — обяви тихо той. — Чуйте истината...

— Истината ли? — подигравателно запита Продавачът на индулгенции. — Страшни приказки за плашене на деца.

Рицарят сви рамене красноречиво.

— Сър, помолихте ме да разкажа история и това правя.

— Истина е!

Морякът скочи на крака и събори стола си.

— Света Анна и всички божии ангели са ми свидетели. Споменахте Уитби, сър.

Рицарят кимна. Морякът грабна каната вино и напълни чашата си.

— Сър — каза той, — вдигам тост за...

— Седни! — нареди му Рицарят. — Както казах, историята още не е завършила.

V ЧАСТ

ПЪРВА ГЛАВА

Каруците на Лунните хора се движеха през блатистата земя под намръщените, оловносиви небеса. Дъждът беше спрял, но преципът и къпините от двете страни на пътя бяха още натежали от вода, а калдъръменият път се беше превърнал в мочурище. Боядисаните платнища на каруците бяха започнали да пускат и боята се стичаше по страните им. Дори конете изглеждаха унили и вдигаха копитата си без желание, свели глави под студения, пронизващ вятър. Каруцарите, свити в орфаните си наметки, ругаеха стихииите и засилващия се дъжд, който ги принуждаваше да се крият из пещерите през по-голямата част от деня. Нямаше да стигнат следващото село преди мръкване и трябваше да нощуват върху покритата с изтравниче земя.

Имелда, танцърката, пътуваше след една от каруците. Черната ѝ коса беше покрита с излинял шал, а пищното ѝ греховно тяло — увито в старо одеяло, с изрязана дупка в средата — единствената ѝ защита срещу ледения дъжд. От време на време евтините гривни на китките ѝ подрънкваха, когато тя изтриваше дъжда от лицето си и продължаваше напред, като внимаваше да стои достатъчно далече от каруцата, за да не я плиска калта, разпръсквана от обкованите с желязо колела. Чуваше майка си, която лежеше в каруцата, да стене и пъшка. Имелда притвори очи. Майка ѝ отново изстена.

— Млъкни! — прошепна момичето на себе си. — Нищо ти няма.

Така беше, но станеше ли някое пътуване трудно, майка ѝ веднага се разболяваше.

— Толкова съм уморена! — хленчеше тя. — Твърде болна съм, за да вървя. — И се покатерваше в крещящо боядисаната каруца да си почине, сякаш беше кралица или някоя важна дама.

Бекас, летящ срещу вятъра, рязко се спусна и изкрещя зловещо към надвисналото небе. Имелда вдигна поглед, видя размаха на крилата му и си пожела да може да лети. Щеше да избяга оттук! Далеч от студа, бедността, дребните монети, които ѝ подхвърляха по кръчмите, разгорещените погледи на мъжете, алчното им опипване и

ревнивите очи на жените. Баща ѝ мечтаеше за същото и тя знаеше, че и тази вечер, когато седнат край огъня, ще го повтори.

— Тази земя не е наша — щеше да започне той. — Ние сме от древен и благороден народ, прогонен от владенията си с идването на римляните.

После Ракерел, баща ѝ, щеше да описва чужди страни, тъмни гори, тучни речни долини и плодородни ливади в страна, над която слънцето винаги се усмихва. Имелда се чудеше дали подобна страна съществува и ако съществува, дали баща ѝ казва истината. Баба ѝ, която сега седеше до коларя на предната каруца, увита в тъмносинята си наметка с нарисувани по нея странни символи, разказваше друга история. Как горите на онази страна приютявали демони и странни създания, наречени дракули, бродели из крепостите, построени от дяволите на върха на самотни скали. Какво значение имаше? Беше премръзнала, подгизнала до кости, а краката ѝ, обути само в разкривени сандали, започваха да се превръщат в буци лед.

— Ще танцуваш ли тази вечер, Имелда?

Тя се обърна и погледна набития мъж, който внезапно изникна зад нея и както обикновено се приближи, докато раменете им се докоснаха. Имелда сбръчка нос, отвратена от киселия му дъх. Тя не харесваше Осбърт. Той не беше от нейните хора. Жонгльор, шарлатанин, той се беше присъединил към кервана им преди около два-три месеца. Баща и го беше довел, защото Осбърт беше силен, изкарваше пари и беше добра защита по пустите пътища. Въпреки това Имелда не го харесваше, нито покритото му с брадавици лице и носа, от който се подаваха косми, нито дебелиите пръсти, винаги готови да я докоснат.

— Ще танцуваш ли довечера? — повтори Осбърт и се доближи още повече.

— Не — отвърна момичето през стиснати зъби. — Искam само да се стопля.

— Аз ще те стопля — пошепна мъжът.

— Виждаш ли си някога моя номер? — попита Имелда.

— Кой номер?

— Как карам нож да се появи между ребрата на някой мъж.

Шарлатанинът отвори уста, за да отговори, когато и двамата чуха зад себе си вик.

— Ездачи по пътя! Настигат ни!

Имелда чу тропота на копита. Коларите започнаха да отбиват встрани. Баща ѝ беше винаги раболепен, винаги готов да освободи пътя за надменните благородници и добре въоръжените им яки войници или за самодоволните търговци, за които беше важна всяка секунда. Когато предната колата отби встрани, Имелда се качи в нея.

— Какво става, момиче? — изхленчи майка ѝ.

— Шшшт! — отвърна Имелда. — Просто някакви ездачи. Тя се вгледа в мъглата. Конниците вече бяха преминали в лек галоп.

— Колко са?

— Четири, не — пет! Имелда се взря.

— Облечени са в черно и лицата им не се виждат, но конете им са хубави. Може би са група бенедиктинци.

Ездачите наближиха. Имелда потръпна. Сега те всички бяха заедно. Тя не видя оръжия или блясък на стомана, но те преследваха някаква подмолна, злокобна цел. Не поглеждаха нито вляво, нито вдясно. Чу как баба ѝ ахна и започна да припява нещо на онзи странен език, който Имелда едва разбираше.

— Тихо, бабо! — изсъска тя.

Но старицата продължи да напява старинното заклинание срещу Сатаната. Ездачите доближиха, предводителят им отметна качулката си и се усмихна. Имелда си отдъхна. Мъжът имаше ведро, усмихнато лице, меко и нежно, и докато поздравяваше, тя видя тонзурата му.

— Добро утро, отче.

— Поздрави и на теб, моето момиче. — Свещеникът доближи коня си до задната част на колата. — Колко път има до следващото село?

— Няколко мили — усмихна му се Имелда. — Ще стигнете преди нас, сър, макар че ако искате, можете да пренощувате при нас.

Свещеникът се усмихна и поклати глава.

— Очакват ни — каза той. — Нямаме време, но благодаря за предложението.

Осбърт се появи иззад каруцата и видя свещеника.

— Отец Андрю! — извика той.

Усмивката изчезна от лицето на свещеника. Очите му станаха студени и Имелда потрепери от страх, когато другите конници със скрити лица, препуснаха към тях сякаш поздравът на Осбърт

представляваше някаква заплаха. Фокусникът, без нищо да подозира, хвана юздата на свещеника.

— Отче Андрю, не ме ли помниш, аз съм Осбърт. Преди няколко месеца посетих църквата ти в Оксфорд и ти беше много добър с мен.

Свещеникът освободи юздата си и отново покри лицето си.

— Мисля, че грешиш! — отсече той, рязко смуши коня си и поведе отряда си в галоп. Острите копита на конете пръскаха кал и камъчета във всички посоки.

Осбърт наблюдаваше как изчезват в мрака.

— Странно — размишляваше той. — Сигурен съм, че беше отец Андрю. Беше толкова мил. И той, и помощниците му.

— Не знаех, че си ходил чак в Оксфорд — подигра го Имелда. — Да не си студент, Осбърт?

Мъжът ѝ се сопна.

— Бил съм на места и съм виждал неща, които ти никога няма да видиш, Имелда. — И тронаво се отдалечи.

Танцърката се изплези зад гърба му и нагласи майка си по-удобно. После слезе от каруцата и ужасното пътуване продължи. Баба ѝ още напяваше древните си молитви. От време на време я чуваше да спира и да пита коларя:

— Отидоха ли си онези ездачи? Тръгнаха ли си ездачите?

— Естествено, че си тръгнаха — изръмжа мъжът. — Какво очакваше, да ти станат клиенти довечера ли? — Той избухна в смях, но баба ѝ продължи да припява молитвите си.

Сега каруците бяха отново на пътя и Имелда се зачуди какво е правил Осбърт в Оксфорд. Тя би искала да отиде там и да го разгледа. Може би дори да разгледа някоя книга, както беше направила в манастира преди две лета. Идеше ѝ да заплаче от красотата на рисунките и изящните букви. Поиска да я погали, но учителят на послушниците внимателно я затвори. Имелда прехапа устни — баща ѝ никога нямаше да отиде в Оксфорд. Беше забелязала, че по време на скитанията им из кралството, той избягваше долината на Темза и района край Оксфорд. Другите казваха, че там се печелело добре. Ракерел само поклащаше глава и мърмореше за голямото зло и древните легенди. Имелда се усмихна на себе си — баща ѝ беше пълен с такива истории. Тя вдигна очи. Започваше да се смрачава. Един бухал

се носеше над преципа с разперени нокти, само за да бъде нападат от група пресипнали гарвани.

Най-накрая баща ѝ даде заповед да отбият от пътя. Нямаше да стигнат до селото тази нощ, вместо това щяха да лагеруват край малък шубрак, където дърветата щяха да им предложат някакъв заслон срещу дъжда и силния вятър. Каруците се подредиха в кръг, бяха събрани и изсушени подпалки и скоро огромен огън запламтя в средата. Имелда седеше между баща си и майка си, която още се оплакваше от неудобствата на пътуването. С протегнати ръце дремещото момиче се наслаждаваше на топлината. То затвори очи и поспя малко. Когато се събуди, баща ѝ и братята ѝ бяха сложили над огъня голям шиш, на който щяха да опека фазана и яребицата, които бяха ударили през деня с прашки. Закланите птици бяха скрити под колата, в случай че ги спре някой любопитен пристав или богаташки прислужник.

— Намери още съчки, Имелда! — нареди баща ѝ.

— Аз ще ти помогна! — извика Осбърт.

Имелда тръсна глава и дългата ѝ черна коса се развя.

— Няма нужда — издаде тя долната си устна. — Няма нужда, Осбърт.

Мъжът само се разсмя. Баща ѝ още крещеше, затова Имелда нямаше друг избор, освен да навлезе в тъмния кръг от дървета и да търси из мокрите папрати и люцерна сухите клонки и подпалки, които лежах там. Осбърт също събираше и бърбореше нещо. Изведнъж той ахна, но Имелда не погледна към него.

— Не ми прави номера, Осбърт. — Тя навлезе по-навътре между дърветата и се изправи. — Толкова е тихо — прошепна момичето и погледна към лагера, където се виждаше приветливия блясък на огъня и се чуваха гласовете на роднините ѝ. Тук беше тъмно и студено. — Осбърт?

Тя се огледа наоколо, но мъжът беше изчезнал. Чу клоните над себе си да шумолят, вдигна поглед и гърлото ѝ се сви от ужас, когато бледото лице изпод черната качулка зловецът ѝ се усмихна.

На другата утрин Макбейн беше събуден от вече будния и пълен с енергия сър Годфри.

— Хайде, писарю! — извика рицарят. — Слънцето изгря, аз вече събрах багажа в дисагите си. Предлагам и ти да направиш същото.

Сестра Идит настоява да се присъедини към нас. Ще тръгнем за Лондон след час.

— Защо Лондон? — попита сънливо Александър, докато спускаше крака от леглото и тихичко ругаеше шумното въодушевление на рицаря.

— Вече изпратих куриерите на майка Констанс до адмирала на източното крайбрежие в Куинсхайт. Помолих за най-бързия боен кораб по Темза, който да ни закара до Уитби. Можем да блокираме пристанището, ако се налага, и да преследваме убийците.

Александър се облече и обръсна с тракащи зъби от студа в стаята си. Облече грижливо риза, жилетка, вълнен жакет, панталон и обу специалните си, подплатени с кожа пътни ботуши. Прибра принадлежностите си в дисагите, включително дневника, взет от тринитарианския манастир и слезе долу, за да закуси. Сестра Идит вече беше дошла и отиде със сър Годфри да подготвят конете си. Александър се нахрани с охота и огледа малката варосана къща за гости. Знаеше, че работата му тук е приключена. Имаше чувството, че никога няма да се върне и това го караше да се чувства неловко, защото си спомняше златните къдрици на Емили, сините ѝ блестящи очи и топлата гладка кожа на ръцете ѝ. Облегна се на масата и се замисли за последните смутни дни — пристигането му в Оксфорд в дъжда, ужасните сцени, на които беше присъствал, привидната святост на отец Андрю, постоянното мълчание на майка Констанс и пълното рухване на проктор Ормистън. Въздъхна, допи халбата топъл ейл, прекръсти се и отиде при другите.

Конете бяха оседлани. Майка Констанс се беше съгласила да отстъпи собственото си дребно конче, кротко, но издръжливо, на сестра Идит, а две от нейните конярчета щяха да ги придружат до Лондон. Дисагите бяха прехвърлени през гърбовете на товарните понита, коланите на седлата, стремената и юздите — проверени. Тримата се сбогуваха. Игуменката изглеждаше облекчена, че манастирът ѝ ще се освободи от странните гости и зловещите дела, които разследваха. Макар никой да не си го призна, и сър Годфри, и Макбейн се надяваха, че лейди Емили ще се появи. Рицарят мислеше да поиска разрешение от майка Констанс да се сбогува с нея, когато изтощеният Бийчъм влезе с коня си в манастирския двор. Шерифът се свлече от седлото. Някога закръгленото му лице сега беше бледо и

изпито, големи тъмни сенки ограждаха очите. Приличаше на човек, който е стигнал края на силите си. Бавно приближи към тях, като разтриваше бедрата си и тихичко мърмореше от болките, причинени от продължителното време, прекарано на седлото.

— Заминавате ли? — попита рязко той.

— За Лондон — отговори му сър Годфри. — Възнамеряваме да догоним отец Андрю, сборището му и кошмарното създание, което са извадили от криптата.

— Тогава ви желая успех.

Бийчъм сложи двете си ръце на кръста, протегна се и потърка небръснатото си лице.

— Запечатах черквата — продължи той — и обявих, че цялата сграда е нестабилна. Войниците ми, новите наемници, които доведох, вече изкопаха трупове от гробището. Смятам, че са на изчезналите студенти.

Шерифът се обърна и без да се притеснява от присъствието на майка Констанс, се изхрачи и плю.

— Не са приятна гледка — добави той дрезгаво. — Убити са като останалите — гърлата им са прерязани от ухо до ухо. Някои вече са изгнили. Били са заклани като прасета и заровени в празни гробове.

— Как е проктор Ормистън? — попита Александър. Шерифът се почука по слепоочието.

— Проктор Ормистън е обезумял, умът му е болен. Седи в кабинета си, мърмори и размества хартиите по бюрото си. Страхува се да излезе, дори за да се облекчи. Дните му като учен са приключени. Бог да го пази! — Зачервените очи на сър Осуалд се втренчиха в рицаря. — Зло! — въздъхна шерифът. — Чисто зло! Казвам ти, сър рицарю — очите му се спряха върху сестра Идит и Макбейн, — и на вас, бил съм в Долината на смъртта. — Той облиза устни. — Още един куриер се готви да тръгне за Лондон. По Божията воля и с кралското съгласие, до края на седмицата ще напусна Оксфорд. — Стисна ръцете на рицаря и Макбейн, после лекичко целуна пръстите на сестра Идит. — Сбогом и Бог да е с вас! — Шерифът се върна при коня си, яхна го, грабна юздите и още веднъж се обърна към тях. — Сбогом, надявам се вече никога да не се срещнем!

После обърна коня си и препусна през манастирската врата.

Сър Годфри и придружителите му приключиха със сбогуванията. Почти бяха стигнали вратите, когато майка Констанс отново се появи, сплела ръце с лейди Емили, която изглеждаше свежа като майска утрин. Александър ѝ отправи обичайните любезности, наведе се да ѝ целуне ръка, която задържа малко по-продължително от приетото. После лейди Емили отиде до сър Годфри, сложи нежно ръце на мускулестото му бедро и се вгледа в лицето му, което изглеждаше още по-сурово под шлема му.

— Сър Годфри — прошепна тя, — ще се върнеш ли? Рицарят колебливо хвана ръката ѝ.

— Да, може би.

— Благодаря. — Тя се усмихна. — Благодаря за прекрасното стихотворение.

Сър Годфри свъси вежди.

— Стихотворението — настоя тя. — Онова, което съчинихте и помолихте мастър Макбейн да запише. — Леко поклати глава. — Беше прекрасно.

Сър Годфри погледна над главата ѝ към Александър, който се усмихна, намигна му и сви рамене. Рицарят отново погледна младата жена, стисна ръката ѝ, слезе от коня и страстно я целуна по бузата.

— Ако такава е Божията воля — прошепна той дрезгаво, — ще се върна.

Момичето отстъпи и сър Годфри поведе малката си дружина по кривите улички на Оксфорд. След един час те бяха вън от града и следваха древния римски път към столицата. Небето беше безоблачно, а въздухът студен, но пътищата бяха сухи и проходими. Сестра Идит се оказа опитна ездачка и не забавяше придвижването им. Привечер бяха вече пред Бишопсгейт, където благодариха на прислужниците на майка Констанс и ги освободиха. Сър Годфри настоя да яздят през града до покоите на адмирала на север от кея на Куинсхайт.

Адмиралът сър Клемънт Чосър вече беше получил съобщението им. Дребен, шкембест човечец, с набръчкано лице и светлосини очи, той беше стар познат на сър Годфри. Поздрави го официално и прие радушно спътниците му.

— Вече получих заповед от канцлера — избоботи той, докато ги въвеждаше в малка трапезария на приземния етаж в триетажната си къща. — Имам готов кораб за вас. „Звездата на моретата“, тримачтов

боен кораб, добър капитан — Хъмфри Грандисън. Ще отплавате призори. Но сега трябва да си починете. Как ще ви се отрази малко храна? Говеждо печено с пипер и горчица, вино и топъл хляб? И пухени постели? Сър Годфри и Александър не възразиха, а сър Клемънт се оказа отличен домакин. Той разказваше за морето и не им зададе никакви въпроси, а на сестра Идит оказваше почит като на дама. И тримата похапнаха добре. Сър Годфри заспа на масата и трябваше да бъде събуден от прислугата. Александър изпрати сестра Идит до покоите ѝ в задната част на къщата. Минути, след като главата му докосна възглавницата в стаята, която споделяше със сър Годфри, вече беше заспал, хъркайки също толкова силно, колкото и рицарят до него.

Прислужниците ги събудиха малко преди изгрев и те закусиха. Сър Клемънт обеща да се грижи за конете им, преди да ги поведе по още тъмните улици до кея на Куинсхайт. Реката беше пълна с плавателни съдове — малки скифове, баржи, рибарски лодки и огромните, тежкотоварни параходи на ханзейските^[1] търговци.

Кеят беше вече оживен, защото корабите се готвеха да хванат утринния прилив. Моряците товареха бъчви, сандъци и огромни кожени чували в корабните трюмове. Чувахе се странна смесица от ругатни, викове и заповеди. Без да им обръща внимание, сър Клемънт поведе групата по кея, като заповядваше на хората да се отдръпнат и не обръщаше внимание на подигравките и клетвите, които го следваха.

Най-накрая намериха „Звездата на моретата“, голям кораб с широк плосък нос и стръмен бушприт. Бордовете му се издигаха високо над кея, а кърмата му беше увенчана от назъбени бойни платформи за прикритие на стрелците и войниците по време на битка. Сър Клемънт махна към кораба и от него спуснаха широк, хлъзгав подвижен мост. Адмиралът се качи пръв. Александър подкрепяше сестра Идит, която твърдо отказа на неубедителната подкана на сър Годфри да остане на сушата. Рицарят се качи последен. На борда оживено се разминаваха босоноги моряци, които се закачаха помежду си. Някои спряха и загледаха с любопитство сестра Идит. Сър Годфри чу сподавените им ругатни и злокобни предупреждения, че жена на борда носи нещастие.

— Не им обръщайте внимание — пошепна с ъгълчето на устата си сър Клемънт. — Моряците търсят всякакъв повод за мрачни

прокоби. Когато трябва да се качат проститутки на борда, говорят съвсем друго.

Корабът леко помръдна и стомахът на Александър се надигна, когато погледна към надвисналите огромни мачти. Той огледа палубата, пълна с намотани въжета и кожени ведра. Два огромни катапулта бяха увити с платнища. До един от тях Александър видя петно засъхнала кръв. Предположи, че корабът сигурно е участвал в някоя от многобройните морски битки, които бяха непрестанно явление — отвъд устието на Темза корабите на Норвегия, Дания, Англия, Шотландия и Франция водеха дълга кървава война.

Млад червенокос мъж, облечен в прост кожен жакет, тъмен панталон и ботуши, се приближи и се представи като Хъмфри Грандисън, капитан на кораба. Сър Клемънт ги представи и подаде на капитана малък пакет.

— Това са заповедите ти, сър — каза той кратко. — Ти командваш кораба, но си пряко подчинен на сър Годфри. Ще отплаваш на север, за Уитби, и ще действаш по негови инструкции.

Капитанът кимна и посочи към Александър.

— Виждам, че сър Годфри е пътувал по море — обяви той с ясен акцент. — Но писарят ще се разболе, преди да излезем от Темза. А тя коя е?

— Казвам се сестра Идит Моън — отвърна язвително зачинателката — и съм била на повече кораби, отколкото мога да преброя. Плавала съм в северни води и в Средиземно море. Носила съм се по вълните, когато ти още си стоял на коляното на майка си, младежо.

Капитанът се втренчи като гръмнат в нея, почеса рядката си брада и избухна в смях, който заглуши всички шумове по кораба. После се огледа и с поток мръсни ругатни заповяда на моряците да продължат с работата си. Най-накрая хвана ръката на сестра Идит и галантно я повдигна към устните си.

— Госпожо, не исках да те засегна.

— Не съм се засегнала, сър.

Сър Клемънт се сбогува и Грандисън започна да дава заповеди. Въжетата от кея бяха отвързани и прибрани, палубата беше почистена от всички препятствия. Моряци се катереха като маймуни по такелажата и разпъваха големите платна. Корабът зави и се наклони. Александър

отхвъркна и се просна на палубата за забавление на моряците. Грандисън му помогна да се изправи, ухилен до ушите.

— По-добре да се махнеш оттук.

Той заведе тримата спътници в малка каюта под бака, мръсно помещение, в което имаше обикновена койка, маса и няколко стола. Вътре миришеше на катран и сол.

Александър, който не беше свикнал с полюшването на кораба, удари главата си, когато се изправи. Болката беше силна и макар капитанът да се изсмя на прежеждието му, предложи на Макбейн и спътниците му по чаша учудващо добро вино, за да облекчи болката и да „подсили стомасите им“ за предстоящото пътуване.

— Сестра Идит може да остане тук — обясни Грандисън. — Но, господа, боя се, че вие ще трябва да спделите долната палуба с останалия екипаж.

И като си подсвиркваше весело под носа, капитанът ги остави да се оправят както могат.

След един час „Звездата на моретата“ беше излязъл от реката и пое на север-североизток през студеното, бурно море. Болката в главата на Александър утихна, само за да бъде заменена от засилващо се чувство за гадене.

Сър Годфри седеше и се забавляваше с нещастieto на писаря, докато лицето на Макбейн не придоби зеленикав оттенък.

— Ела, Александър — каза той ободрително. — Сестро Идит, остани тук. Ако нашият писар ще повръща, по-добре да го направи на друго място.

Като ругаеше под носа си, Александър последва сър Годфри на палубата. Платната се вееха и плющяха под силния южен вятър. Грандисън дойде при тях и се облегна на фала.

— Зле ли си, писарю? Александър кимна.

— Тогава ще ти дам един съвет. Опитай се да не мислиш за движението на кораба, а се занимавай с нещо друго.

Александър направи гримаса, после бързо изтича до борда, за да повърне закуската си в бурното сиво море. След това се почувства по-добре и се облегна на перилата, като поемаше дълбоко въздух, гледаше към смаляващата се суша, слушаше плющенето на платната и скърцането на мачтите.

Грандисън долови удоволствието на лицето на писаря.

— Да, това е хубав кораб! — извика той. — Върви право и бързо като стрела.

Капитанът бръкна в жакета си и извади сгънат на руло кафяв пергамент. Разви го, разкراчил крака, за да запази равновесие при люлеенето на кораба. После посочи с мръсния си пръст грубо нарисуваната карта.

— Ще стигнем в Уитби утре вечер — каза той. — А после какво ще правим?

— Търсим четирима или петима бегълци — обясни му сър Годфри. — Ще вземат кораб от Уитби.

— И после?

— Ако още не са тръгнали, ще блокираме пристанището.

— А ако са?

— Ще ги преследваме с пълна скорост.

— И?

— Ще ги унищожим напълно.

Сър Годфри посочи огромните катапулти на палубата, скрити под платницата.

— Когато заповядам, мастър Грандисън, трябва да ги заредите и да стреляте. Няма да взимаме пленници.

Грандисън посочи група мъже, облечени в кафяви кожени жакети, които се бяха разхождаха по левия борд, близо до бака.

— Те също ще свършат работа — каза той. — Това са стрелци от Чешър, майстори на лъка.

Сър Годфри се усмихна и каза, че това е достатъчно; после остави Александър да се окопити и слезе долу, за да поговори със сестра Идит.

„Звездата на моретата“ се оказа добър кораб, а Грандисън — опитен мореплавател. На следващия ден по здрач, те видяха скалите на Уитби и голямото абатство на хълма. По молба на сър Годфри трима офицери и двама стрелци се качиха на една лодка и влязоха в пристанището. Когато се върнаха два часа по-късно, те докладваха на капитана си, който заведе сър Годфри и Макбейн долу, в каютата на сестра Идит.

— Боя се, че новините са лоши — започна Грандисън, като се облегна на вратата и се загледа в обикновената кожена лампа, която висеше на куката. — Видели са вашите бегълци. Всъщност, един от

тях е добре известен в тази област — Андрю Мелбрай, свещеник. Бил е с още пет човека, един от които непознат с черна качулка, който изобщо не си показал лицето. Завъртели са се в кръчмите по кея на Уитби и наели рибарска лодка с екипаж от четирима, която да ги преведе през Северно море. Тръгнали са рано следобед.

— Ще ги преследваш ли? — попита сестра Идит.

— Ще ги преследвам — отвърна Грандисън, — но времето се разваля.

— Буря ли ще има?

— Не, не буря, мъгла. Вече се сгъстява. Трябва да плаваме внимателно. В тези води има скрити плитчини, а ние преследваме лодка с местни рибари, които познават коварството на околните води. — Грандисън направи пауза. — Това не са обикновени престъпници, нали? Искам да кажа, след като са ти дали кралски военен кораб?

— Не, не са — потвърди сър Годфри. — И, мастър Грандисън, може да видиш неща, които ще смразят кръвта ти. Но направи всичко възможно, не само заради верността ти към краля, но и заради спасението на безсмъртната си душа.

Грандисън изглеждаше изненадан, но само сви рамене и се върна на палубата. Чуха го да крещи заповеди. Вдигнаха котва и корабът бавно излезе в открито море.

Александър се качи на палубата и плътно се уви в наметалото си. Кълба от мъгла се носеха по палубата и му придаваха призрачен, зловещ вид. Александър потръпна. Беше уверен, че ще настигнат стригоя и дълбоко в сърцето си усещаше, че целият му живот е бил подготовка за тази ужасна среща. Той слезе под палубата, като запушваше уста и се мръщеше на острата кисела миризма, но легна, затвори очи и шепна молитвите си, докато заспа. Сър Годфри го събуди с купа гореща овесена каша и чаша силно вино. След това той се присъедини към рицаря на палубата и почувства тръпка на вълнение, когато видя кораба готов за битка — катапултите бяха извадени, стрелците стояха в готовност отдясно на носа, по такелажа и отляво на носа. Наблюдателите бяха високо на трите мачти.

Утрото беше толкова ярко, колкото е възможно в мъгла, която извира гъста като пара над вряща тенджерата. Александър щеше да слезе в каютата на сестра Идит, когато чу един от наблюдателите да вика.

— Платно! На североизток! Недалеч!

— Откъде знаеш? — извика Грандисън през рупора.

— Мъглата се вдигна, капитане, само за миг, но видях рибарска лодка. Не се движи.

— Какво искаш да кажеш? — извика Грандисън.

— Не виждам? — изрева наблюдателят. — Да, да, сега виждам! Мъглата отново се вдигна! Заседнала е в една от плитчините?

Грандисън се обърна и се усмихна на писаря.

— Намерих плячката ви!

[1] Ханза — търговска организация на северногерманските градове — (Б. пр.) ↑

ВТОРА ГЛАВА

Капитанът даде заповедите си, някъде започна да бие барабан, за да събуди екипажа. Моряците тичаха насам-натам и босите им крака шляпаха по мократа палуба. Те се блъскаха и бутаха сър Годфри и Макбейн настрани. Сестра Идит чу суматохата и се изкачи по стълбите от каютата си. Изненадващо, мъглата започна да се разкъсва. Сър Годфри слезе долу и донесе оръжието си и това на писаря.

— Хайде, Александър! — каза той. — Трябва да се бием здраво. Моряците не могат да се качат на борда на онази лодка. Ние трябва да го направим.

„Звездата на моретата“ продължи напред. От време на време мъглата се разкъсваше и те виждаха морето, понякога дори грейваше слънце, но после завесата отново се спускаше и караше Грандисън и офицерите му да ругаят. Сестра Идит, облегната на парапета и вкопчена здраво в него, се „взираше“ в мъгливите брегове. Александър видя, че тя трескаво се моли. Изведнъж, сякаш в отговор на молитвите ѝ, мъглата се вдигна. Бяха в открито море, а на половин миля от тях се намираще натоварена рибарска лодка, с едно-единствено развято платно — клатеше се и се въртеше, сякаш заловена от някаква гигантска подводна ръка.

Сър Годфри и Макбейн се присъединиха към сестра Идит.

— Можеш ли да се доближиш още? — попита рицарят. Грандисън сви рамене.

— Не смея, сър. Рибарската лодка може лесно да се освободи, но кораб с тези размери може да заседне и да бъде разбит на парчета от морето. — Грандисън се обърна и махна на наблюдателя. — Какво виждаш?

— Нищо, сър. Изглежда изоставена.

— Господи, само това не! — въздъхна сестра Идит. — Не казвай, че са я изоставили. Може би са срещнали в морето друг кораб.

— Лодката е пуста! — извика наблюдателят.

— Какво искаш да направя? — попита Грандисън.

— Изгори рибарската лодка! — отсече сестра Идит.

— Не! — промълви сър Годфри. — Не можем да го направим. Бог знае, може на борда да има невинни хора, трябва да се уверим. Капитане, искам да спуснеш лодката.

— Ще дойда с вас! — обяви Грандисън.

— Не, сър, няма. Лодката събира само шест души. Искam един от най-добрите ти стрелци и двама моряци, които да гребат дотам.

— Всички ли отивате? — попита тихичко Грандисън.

— Да — отвърна сестра Идит, преди рицарят да си отвори устата. — Тримата започнахме това, тримата трябва да останем заедно докрай.

Грандисън сви рамене, плесна с ръце и даде нарежданията си. Лодката беше спусната и въжена стълба увисна от борда на кораба. Двама моряци слязоха в лодката, след тях — сър Годфри, после сестра Идит, която носеше съд с масло, подпомагана от Александър. Последва ги жилав дребен човек с обгоряло маймунско лице и беззъба усмивка. Той напомняше на Александър за дворецов шут, въпреки че големият лък, който носеше, колчанът стрели с гъши пера и кожената превръзка, която стягаше китката му, показваха, че е стрелец. Малката лодка се понесе по вълните. Стомахът на Александър се сви. Гадеше му се, морето се издигаше от всички страни и сега „Звездата на моретата“ му се струваше като райско място.

— Бог да е с вас! — извика Грандисън, но вятърът отнесе думите му.

Сър Годфри, който седеше на носа, кимна в знак, че е чул.

— Тръгвай! — заповяда той.

Двамата моряци загребаха, мускулите на раменете и вратовете им се очертаваха, когато се привеждаха над греблата, пеейки някаква мръсна песничка, за да синхронизират ритъма си. Александър седна на кърмата и прегърна заклинателката. Беше толкова слабичка и крехка, но тялото ѝ беше напрегнато. Стрелецът с маймунското лице ги наблюдаваше любопитно. Сигурно беше усетил страха им, защото когато стигнаха заседналата лодка, неизменната усмивка изчезна от лицето му.

Рибарската лодка, тесен, маневрен на вид плавателен съд с издаден нос и малка кърма, беше доста потънала във водата. Сър Годфри забеляза, че платното беше спретнато навито, но на палубата нямаше признак на живот, виждаха се само купища платнища.

Гребците докараха лодката до борда и тя заподскача и се заблъска в рибарския съд. Александър погледна надолу и през бушуващите води видя нещо подобно на плитчина.

— Не можем да останем тук! — извика един от моряците през шума от търкането на дърво в дърво и рева на вълните. — Ще заседнем и вълните ще ни разбият.

— Не се тревожете! — отвърна му сър Годфри, чиито очи горяха от предчувствието за битка. — Оставете ме на палубата, после се отдръпнете.

— Няма да отидеш сам! — изрева Александър. — Идвам с теб!

— Аз също! — Сестра Идит се изправи и застрашително разклати лодката. — Или ще се кача на борда, или ще скоча в морето.

Сега моряците им викнаха да побързат. Сър Годфри сви рамене и се прехвърли на рибарската лодка, като се постара мечът да не спъва движенията му. Той се наведе да помогне на сестра Идит, после стрелецът с маймунското лице избута Александър и така тримата се озоваха на борда. Подгизнали и с лица, шибани от вятъра, те не можеха да си поемат дъх, когато лодката се отдръпна и ги остави да се оглеждат на палубата. Видяха струпани платнища, навити въжета, ракитови кошове за раци и кожени ведра, пълни със саламура, но нищо не им се видя подозрително.

— Нищо — изръмжа сър Годфри и извади меча си. — Да слезем долу.

Те тръгнаха напред. Лодката леко се люлееше и скърцаше, когато вълните се удряха в корпуса ѝ. От време на време тя потреперваше, сякаш се опитваше да се освободи от пленилата я плитчина. Сър Годфри слезе по стълбата, която водеше до малка каюта. Той сбръчка нос от ужасната, остра миризма, която долови. Имаше и още нещо, което задави гърлото му. Намери опипом пътя си по хлъзгавите стъпала. Светлината беше оскъдна, но успя да види дебела лоена свещ в железен свещник на масата, завинтена за пода. Извади огнилото си и удари няколко пъти, докато успя да я запали. Александър и сестра Идит вече бяха при него.

— Господи, смили се! — изохка Александър.

Той гледеше труповете на четирима рибари с прерязани гърла, полуотворени очи и зейнали усти. Бяха захвърлени като отпадъци,

проснати в гротескни пози, а кръвта им придаваше на проникналата морска вода ален оттенък.

— Отново убийство! — прошепна сестра Идит. — Чувствам го във въздуха. — Още невинни жертви.

Сър Годфри вдигна ръка. Лодката внезапно изскърца и те чуха слабите викове на гребците, които ги бяха докарали. Сестра Идит леко наклони глава и потрепери.

— Има някой на палубата! — каза тя дрезгаво и стисна стъкленицата с масло, която беше взела от кораба. — Не сме сами.

Сър Годфри тихичко изруга и изтича нагоре по стълбата. Зад него Александър гледаше ужасен. Платната бяха отместени настрани и на носа с извадени мечове и ками, с веещи се черни наметала, стояха свещеникът и неговите последователи. Сър Годфри се беше бил с рицари в броня, но не беше виждал нищо по-ужасяващо от тези зловещи фигури, застанали с разтворени крака в края на леко полюшващата се палуба. Бяха облечени от глава до пети в черно, което подчертаваше неестествената бледност на лицата им. С блуждаещите си очи те приличаха на адски демони, на духове, появили се от сърцето на мрака. Свещеникът мълчаливо стоеше пред другарите си с ярост в очите. По мъртворешки бледото му лице играеше коварна усмивка.

— Тук ли е той? — попита сестра Идит дрезгаво. — Господарят-стригой?

— Замина! — изкрещя свещеникът и посочи мъглата. — Замина, но ние останахме, за да го защитим и да отмъстим на онези, които не трябваше да се бъркат в тази работа.

Александър извади меча и камата си и застана рамо до рамо със сър Годфри. Погледна бързо настрани и видя малката лодка да се люлее върху вълните. Стрелецът, с неопънат лък, крещеше нещо, явно не знаеше какво да прави. Под умелото управление на Грандисън „Звездата на моретата“ се опитваше да се приближи.

Сестра Идит започна да се моли. „Смили се, Исусе!“ Беше на половината на молитвата, когато свещеникът и спътниците му нападناха сър Годфри и Макбейн. Александър влагаше цялото си умение в боя. Виждаше люлеещата се палуба под краката си, белите призрачни лица, развяващите се черни наметала и чуваше дрънченето и стърженето на стоманата. Нападателите му отстъпиха. Сър Годфри направиха крачка назад със сестра Идит зад тях. Перилата на стълбата,

която водеше към малката каюта, им осигуряваха някаква защита. Свещеникът и един от другарите му отново атакуваха със свистящи във въздуха мечове. Макбейн и сър Годфри парираха ударите им. Отец Андрю се отдръпна. Друг зае мястото му и боят продължи. Сър Годфри внезапно настъпи, бутна настрана нападателя си и с бързо, изненадващо движение заби камата си в корема на мъжа. Гърчещото се тяло препречи пътя на друга облечена в черно фигура, която пристъпи да заеме мястото му. Тогава сър Годфри се извърна и с две ръце заби меч си в противника на Макбейн. Кръвта му рухна и се смеси с морската вода, която се стичаше около краката им надолу по стълбите към сестра Идит.

— Бог да ни е на помощ! — извика заклинателката. — Те трябва да бъдат изгорени.

Но останалите спътници на свещеника приближаваха към тях като огромни черни паяци. Александър чу стрела да профучава над палубата и да пада в морето от другата страна — стрелецът се беше включил в боя. Но сега двамата стригои се приближиха, а те бяха по-опитни и предпазливи от вече мъртвите. Макбейн започна да се уморява и осъзна, че нападателите ги изтласкват все по-близо до стълбата зад тях. Сър Годфри атакува и отблъсна нападателя си, който в този момент беше улучен от стрела във врата. Другарят му отстъпи назад, без да се разколебае ни най-малко. Той дори се усмихна на свещеника, своя забулен в черно предводител.

— Готови са да умрат — прошепна сър Годфри, като изтриваше потта от лицето си с опакото на ръката. — Останали са да умрат, за да ни убият и да дадат възможност на Господаря си да замине.

Александър отвори уста да му отговори и в този момент хвърленият от свещеника нож го улучи в корема. Той се обърна с изненадано лице, болката беше толкова силна, че хвърли меч си и падна назад върху заклинателката. Двамата се изтърколиха надолу по стълбите.

— Макбейн!

Писарят само изстена, чувствайки разкъсваща огнена болка в корема и внезапно отмаляване на краката и ръцете. Той се извърна и хвана тънката китка на заклинателката.

— Маслото? У теб ли е маслото?

Александър бързо отпаднаше. Заклинателката сега ровеше в тъмнината около него.

— Намерих го! — прошепна тя. Александър направи последно усилие.

— Намерих го! — повтори тя. — Но стълбите? Къде са те? Александър ѝ помогна да го прескочи, докато една от протегнатите ѝ ръце напипа най-долното стъпало.

— Качи се! — прошепна той. — В името на Бога, качвай се! Сестра Идит го послуша, като се опитваше да не обръща внимание болките в гърдите и краката си, причинени от внезапното ѝ падане. Тя се придвижваше бавно нагоре, докато сър Годфри се бореше за живота си срещу двамата убийци, осъзнал объркването зад себе си. Опита се да се моли, но не успя. Заклинателката сне от гърдите си реликвата, която носеше, и я хвърли по посока на палубата над себе си. Малкото златно ковчеже удари свещеника в лицето. Той изкрещя, сякаш го беше изгорило и залитна назад, като изпусна меча си. Сър Годфри се обърна и изненадващо заби меча си във врата на втория нападател.

Отец Андрю залитна. Арогантната му усмивка беше изчезнала. Сър Годфри скочи към него.

— Мръсен кучи син! — изръмжа рицарят, но в този момент се подхлъзна. Знаеше, че пада, но не можеше да спре. Изпусна меча си, лодката се залюля и оръжието се търкулна извън досега му. Сър Годфри погледна тревожно над перилата.

„Звездата на моретата“ беше по-близо, но не можеше да му помогне. Стрелецът продължаваше да стреля, но стрелите му безполезно свистяха във въздуха. Черната фигура се приближи към него. Той се опита да се претърколи, но движението на кораба го запрати на палубата. Свещеникът замахна, но в този момент сестра Идит сляпо се хвърли срещу него. Той я блъсна настрани и вдигна меча си, но сър Годфри беше вече на крака. Свещеникът се обърна и изръмжа. Те отново се сблъскаха, стоманата стържеше, ботушите им тропаха по палубата. Рицарят усещаше, че нещо не е наред. Свещеникът не беше уморен, дори изглеждаше по-силен и бодър от преди и сър Годфри си припомни предупреждението на закланателката, че духовете на мъртвите стригои могат да влизат в други тела. Той започна да шепне „De Profundis“^[1]:

— „От дън душа викам към Тебе, Господи, чуй гласа ми!“ Свещеникът се ухили и устните му се оголиха като на куче. Той размахна меча си, сякаш косеше и сър Годфри едва успяваше да отбива ударите му. Рицарят беше облян в пот, ръцете му тежаха като олово, краката му трепереха от напрежението и ужаса на битката.

— Умри! — изсъска свещеникът. — Умри! В името на мрака, умри!

Сър Годфри само отстъпваше, макар да чуваше слаби викове от „Звездата на моретата“. При следващата крачка назад, той се спъна в един от трупове и падна. Погледна нагоре, свещеникът докосна гърдите му с върха на меча си, готов да нанесе смъртоносния удар. Сър Годфри затвори очи.

— „Исусе, смили се!“ — прошепна той.

Изведнъж чу писък и отвори очи. Сестра Идит се беше хвърлила на гърба на стригоя и дребното ѝ телце, увито около него, го дърпаше назад от рицаря. Свещеникът изрева от гняв, когато заклинателката впи ноктите си в лицето му. Той извади камата си и я заби в нея веднъж, два пъти, но тя се беше вкопчила в него като пиявица. Той продължаваше да нанася удар след удар, но сестра Идит, крещейки молитви, успя да го повлече, така че тялото му остана с гръб към падналия рицар. Сякаш в отговор на молитвите ѝ, палубата се наклони и двамата паднаха. Стригоят не спираше да я мушка безжалостна Най-накрая сестра Идит изстена и остана неподвижна, Стригоят стана, точно когато сър Годфри приведен, насочваше меча си за смъртоносен удар. Стригоят отвори уста, но острието премина през врата му и главата му отхвъркна на палубата. Кървав фонтан избликна от тялото му. Сър Годфри изруга, ритна обезглавения труп с ботуша си и падна на колене, борейки се да си поеме дъх. Огледа се. Палубата беше обляна в кръв, която се разливаше на всички страни, когато рибарската лодка се люлееше върху пясъчната коса. Сър Годфри пропълзя до сестра Идит, която лежеше под перилата на палубата, подобно на кървав вързоп парцали. Той взе окървавеното ѝ тяло и със залитане я подпря на мачтата. Превръзката падна от очите ѝ и рицарят забеляза колко спокойна изглеждаше тя пред смъртта. Видя, че устните ѝ се движат и долепи ухото си до тях.

— Умирам — прошепна сестра Идит. — Слава Богу, най-накрая умирам. На небето ще виждам отново.

После се отпусна настрана. Сър Годфри потърси пулс на шията й, но напразно. Той спря и замаха с две ръце към „Звезда на моретата“, после се запрепъва надолу по стълбата към мястото, където лежеше Макбейн. Видя кървавата пяна по устните на писаря и му се прииска да заплаче заради всичко изгубено в битката. Макбейн отвори очи.

— Умирам ли? — попита той слабо. Сър Годфри кимна.

— А сестра Идит?

— Отиде си.

Писарят се опита да се усмихне.

— Значи ще ме чака там! — Клепачите му трепнаха. — Ами Господарят-стригой?

— Избягал е! — отвърна сър Годфри.

— Трябва да го настигнеш. Обещай ми.

— Обещавам. Писарят се усмихна.

— Ти си безжалостен човек, рицарю.

— А ти си добър човек, Макбейн.

Александър се опита да се засмее, но между устните му се стече кръв.

— Мислех, че никога няма да го кажеш — прошепна той. После потръпна. На рицаря му се стори, че каза „Идит!“

Главата на Макбейн клюмна на една страна, с отворени очи дори в смъртта. Сър Годфри леко го положи на палубата и опипа окървавения му врат за пулс, но не усети нищо. Рицарят прошепна молитва към Христос да приеме тези две смели души и яростно се вторачи в далечината.

— И върни тези проклети адски кучета в адската бездна! Сър Годфри с мъка изкатери стъпалата и вдигна камата и меча си от палубата. Взе и реликвата, целуна я и внимателно я окачи на врата си. Огледа още веднъж рибарската лодка, която изглеждаше и миришеше като касапски двор. Сестра Идит лежеше до мачтата, дребна и крехка, а в другия край на палубата отрязаната глава на свещеника сякаш го гледаше с полузатворените си очи с тежки клепачи. Сър Годфри почувства да го обзема ярост. Той вдигна главата за косата и я завърза за едно отпуснато въже, така че тя се залюля на вятъра като гнил плод. После се прехвърли през перилата в чакащата го лодка и седнал на носа, задържа поглед върху гротескната глава, докато гребците ги връщаха на кораба.

Грандисън му помогна да се качи по въжената стълба на палубата на „Звездата на моретата“. Целият екипаж се беше събрал — войниците, стрелците, дори готвачите. Те гледаха с отворени уста трупове, струпани на малката рибарска лодка и обляната в кръв палуба. Телата се пързалиха по окървавената палуба и черните им наметала плющяха на вятъра, сякаш още бяха живи.

— Бог да ни пази, сър рицарю! — възкликна Грандисън. — Каква е тази ужасна история!

— Съчинена в ада и разказана от демони! — отвърна рицарят.

— Какво ще правим сега?

— Ще изгорим лодката!

Грандисън изстреля заповедите си. На палубата бяха запалени мангали с въглища. Катапултите бяха заредени с пламтящи насмолени кълба. Стрелците опънаха лъкове и зачакаха стрелите ми да се запалят от мангалите.

— Чакайте! — извика сър Годфри.

Той сграбчи въжетата и се покачи на парапета. Със свободната си ръка държеше меч с острието надолу, като кръст.

— Александър Макбейн! — извика той и гласът му заглуши вятъра. — Отдавам ти чест! Сестро Идит, жена със сърце на кръстоносец, отдавам ти чест! Кълна се в разпятието, че няма да оставя меча си, докато не убия Господаря-стригой.

Вятърът отнесе думите му. Рицарят се прекръсти и слезе долу. После кимна на капитана, който вдигна облечената си в ръкавица ръка.

— Готови!

Сър Годфри чу трясъка на катапултите и чу заповедите, дадени на командира на стрелците. Ръката на Грандисън се спусна.

— Огън!

Огнени дъги се извиха към рибарската лодка. Някои от кълбата падаха във водата със свистене, но други улучиха палубата.

— Пак!

Стрелците обсипаха лодката с дъжд от огнени сгрели. Катапултите дрънчаха, тънка огнена стена се издигна върху плавателния съд.

— Пак!

Още веднъж огънят се изсипа като Божие възмездие от небесата. Сър Годфри видя една горяща насмолена топка да влиза в малката

каюта. Появиха се огнени езици. Чу се силен пукот, когато пламъкът стигна до маслото и рибарската лодка, заедно с всичко върху нея беше обгърната от пламъци. Грандисън щеше да спре огъня, но сър Годфри настоя стрелбата да продължи. Измина още час, докато рибарската лодка се превърна в обгорели дървени отломки, които морето полюля кротко, преди да ги отнесе.

[\[1\]](#) (лат.) „От гълбините“, псалм 129 — (Б. р.) [↑](#)

ЕПИЛОГ

Рицарят довърши историята си и се загледа в пламъците на огъня.

— И какво станало? — попита задъхано Батската невеста. Сега Рицарят се усмихна и сви рамене.

— Разказът ми свърши

— Ами Господарят-стригой?

— Още е жив.

— Приказка ли е това? — извика Правникът. — Измислица или истина, сър Рицарю?

— Истина е, нали? — Морякът се изправи и с блеснали очи посочи Рицаря. — Истина е, нали? — прошепна той. — Аз бях там. Аз бях на „Звездата на моретата“.

Рицарят мълчаливо отвърна на погледа му.

— Но ако това е истина — продължи безжалостно Правникът, — трябва да има обяснение. Ти, сър — той погледна към Бедния свещеник, — каза, че отец Андрю бил много уважаван. А ти, Школарю, каза, че останките му лежат в черквата „Сейнт Питър“. А пък Монахът, спомена, че в Тринитарианският орден не се знае нищо за подобни легенди.

— Аз знам какво е станало — обади се мълчаливият Иконом. — Сър Осуалд Бийчъм се е оттеглил. Проктор Ормистън е полудял. Сър Годфри си е свършил работата, а Църквата и Короната са потулили всичко. Монасите са били принудени да дадат обет за мълчание, а отец Андрю ще бъде помнен като многоуважаван свещеник. Прав съм, нали, сър Рицарю?

Рицарят сви рамене, стана и се протегна. Погледна към Ханджията.

— Историята ми свърши, сър.

— Хубава беше — обобщи Хари. — Да му се не види! Няма да спя спокойно тази нощ!

Рицарят се прозя, хвърли бърз поглед към Монаха и тръгна към вратата.

— Сър Рицарю!

Той се обърна към Игуменката, която си играеше с брошката, на която беше гравирен надпис: „Любовта побеждава всичко“.

— Мосю — помоли го тя. — извинете ме. Какво стана с красивата дама Емили?

— О, тя се омъжи за голямата си любов.

Рицарят се усмихна и излезе в нощния въздух. Мина през двора, седна на ръба на каменната стена и се загледа в обсипаното със звезди небе.

— Татко!

Рицарят се обърна и погледна сина си.

— Да, Александър?

— Ти ли беше рицарят?

— Разбира се! — Рицарят се усмихна в мрака. — Емили беше твоята майка. Върнах се в Оксфорд и я ухажвах с цялата си сила и страст. Тя ме обикна и роди теб, най-благородния син, за който би могъл да мечтае един баща. Но — рицарят погледна тъжно Оръженосеца — до деня на смъртта си в сърцето си тя пазеше едно малко кътче, един таен олтар в памет на Александър Макбейн.

— Това натъжава ли те?

— Не. Аз съм щастливец, Александър. През целия си живот служих на Христос и светата му майка. Обичах и бях обичан. От първата ми съпруга, от лейди Емили, Александър Макбейн и сестра Идит Моън. — Рицарят погледна през рамото на сина си и долови движение в тъмнината. — И от теб, Робърт Котърил, който ми служиш вярно, откакто те взех от Оксфорд.

Йоменът се появи от мрака и се приближи.

— Но преследването ще продължи, нали? — попита Робърт.

— Да — отвърна Рицарят. — Посветил съм живота си на това. Преследвах го в Александрия, Алжир, Влахия, Прусия, Испания, Мала Азия. Някой ден ще го хвана, ще взема главата му и ще изпратя душата му обратно в ада.

— Но аз мислех, че си го намерил? — тихо се обади Оръженосецът.

Рицарят стисна ръката на сина си.

— Не, но не го оставям на мира. Не му позволявам да спре и да увеличи силата си, нито да си направи ново сборище. Понякога залавям някой от котилото му, изпратен срещу мен. Те винаги намират смъртта си.

— И винаги ли изгаряш телата им?

— Да, и сега знаете защо.

— Но не и в Кентърбъри?

Рицарят се усмихна и се изправи. Разпери ръце и прегърна Оръженосеца и Йомена.

— Не, не и в Кентърбъри. Отивам там, за да благодаря и да помоля светия мъченик Томас за помощ. Хайде, да пием по чаша кларет и да спим. — Той отпусна ръце и докосна реликвата, която още висеше на шията му. — Разказах историята си, а утре ще трябва да слушаме внимателно нашата закръглена Батска невеста.

С приказки и смях те се върнаха в странноприемницата.

В мрака една сянка, по-тъмна от останалите, помръдна. Очите, полускрити зад спуснатата качулка, блестяха злобно в тъмнината, а устните се изкривиха в усмивка, която напомняше озъбена муцуна на копой.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.